

غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلری

از میر یوللر نده..

باش قوماندان مصطفی کمال پاشا حضرتلرینک از میر سیاحتلری اشناستده

مختلف محللرده ایراد بو یورد قلری نطقلر و حسب حاللر

آنقره - استخبارات مطبعه سی

۱۳۳۹

پاشا حضرتلری اسکیشهرده

مختلف مسائل حقنده مهم بر نطق ایراد بویورمشلردر

اسکیشهر : ۹۵ — پاشا حضرتلرینک راگب اولدقلری
تره ن مخصوص اسکیشهر استاسیوننده حال توقفده ایکن اسکیشهر
اهالیسی خلاصکار باش قوماندانمرك شهرده بولمالرندن دولایی
شطارت وسوینچ اظهار ایدیورلر . دکانلر ، مبانئ خصوصیه
ورسمیه بایراقلرله دوناتیلوردی . خلق کومه ، کومه سوقاق
باشلرینه ، استاسیون جوارینه ، بلدییه وحکومت دائره سی
اوکلرینه بریکمرك غازی پاشا حضرتلرینک شهره چیقمالرینه
انتظار ایدیوردی . خلقک بو خواهش وانتظارندن خبردار
اولان پاشا حضرتلری تره نك کیجه حرکت ایدمکنه بناء
محترم والده لرینک غیوبت ایدیه ندلرن متولد تاتلرلرینه رغماً خلق
ایله یقیندن تماسی مناسب کومرك ساعت اوج بحقده متصرفلق
دائره سنه عزیمت بیوردیلر .

مبجل ومنجی باش قوماندانلرینی کندی آرالرنده مونس ،
ملتفت اوضاعیه کورهن خلق هیجان وسرور ایله آلفیشلایور
وییکلرجه انسانک یوره کندن قویان یاسا صدارلی آفاق طوتیوردی .
دشمن ظلم ووحشتنه معروض قالان اسکیشهر خلقنک کندیلرینی

خلاص و نجاته ایصال ایدن و تررك ملتك اعتماد و مظاهر نه استناد
ایله یقین قهرمان اردولریمزك داهی و مظفر باش قوماندانه اظهار
ایتدکاری حرمت و محبت انسانك كوزلرینی یشارته جق قدر صمیمی
و علوی ایدی . پاشا حضرتلری حكومت دائره سی او كنده رؤسای
مأمورین ملكیه و عسكریه ، بلدیة و مدافعه حقوق هیئتلری ایله
اهالی مثللری طرفندن استقبالی ایدیلررك متصرفلق اوطه سنه
چیقمشلر و ممالك مستخلصه ده اجرا بیوره جقلری سیاحتك اولان
صوك مظفر یاندنبری تعلیم و تربیه ایله اشتغال ایدن اردولری كورمك
و بو تعلیم و تربیه نك درجه سی تدقیق ایتك ثانیاً اردولرك بولندیغی
مناطقك كینش اولمسنه بناءً آطنیه قدر تمدید ضرورتی اولان
بو سیاحتدن بالاستفاده اهالی ، مدافعه حقوق و بلدیة اعضاسی
ایله بك یقیندن تماسده بولنه رق اولنرك آرزو و احتیاجلرینی
كندی آغلرلندن دیکله مك مقصدندن منبعث اولدیغی ایضاح
بیورمشاردر .

بعده متصرف بسكه توجیه خطاب ایده رك لوانك استرداندن
صكره کی وضعیت عمومیه سی ، اعمارات خصوصنده نه یاپیلدیغی
خلقك احتیاجنی تهوین ایچون نه کبی تدابیریه توسل اولندیغی
سؤال ایتمشلردر . متصرف بك لوانك وضعیتی حقنده ایضاحات
ویره رك زراعه تخملق توزیمی ایله اشتغال ایدلیکینی ، یانان
کویلرك اعماری ایچون چالیشیلدیغی و خلقلک چالیشقانلیغندن
دولانی اعماراتك بوقیش نهایت بولماسه بیله هر حالده ایلک بهار

و یاز موسملرنده موجب ممنونیت بر صورتده ایلروله یه جگنی
بیان ایله خصوصیات مذکوره به عائد ایضاحاتده بولمشلر
و مملکتك احوال زراعه سی حقنده پاشا حضرتلری طرفندن
ایراد اولنان سؤاله تخملق توزیعانك بر آن اول یاپیلدیغی
و هوالر مساعد کیتدیگی تقدیرده او كنده کی محمولاتك
ای اوله جنی جوابی ویرمشلردر . پاشا حضرتلری
متماقباً اورمانلردن بحث ایده رك اورمانلرك مملکتك حیات
اقتصادیه سنده بك مهم بر تأثیری اولدیغی بیان بیورمشاردر .
اورمان مدیریتك اسكیشهر لوامی داخلنده کی اورمانلرك اكثره
یسنك چام اولدیغی ، دیکر لرینك اودونلق و كومورلكدن عبارت
بولندیغی و اورمانلرك خریطه لری تنظیم وجدی تدابیر اتخاذ
ایدلكدن صوكره شمیدیگی اورمان وارداتك اوج مثلی نزاید
ایده جکی حقنده ویردیگی ایضاحاتی کال دقتله استماع بیورمشاردر .
بعده مملکتك حیات زراعه و اقتصادیه سنده اك مهم بر عامل اولان
حیوانات مسئله سنه نقل کلام ایده رك مملکتده خسته لق اولوب
اولدیغی صورمشار و بومسئله حقنده ایضاحاتده بولنان لوا بیطری
وبای بقرینك جوار کویلردن بر قاچنده یونان اشغاللندنبری
دوام ایتدیکنی و سرورم ایله تداوییه چالیشدیغی بیان ایتمشدر .
پاشا حضرتلری اك مهم عناصر استحصالیه مزدن اولان حیواناتك
تزئید و تکثیرینه چالیشیلماسی و بیطرلرك متمادی فعالیتده بولنه رق هر
درلو خسته لقلرك او كنه کچملرینی و حتی وقوعاتك ظهورندن اول تدابیر

مانعه اتخاذ ایلامی توصیه بیورمشلردر . متعاقباً لوانك معارفی
حقننده ایضاحات طلب ایدرلك معارف مدیرینك بو بابه کی
مطالعاتی استماع ایتدکن صوکره بیورمشلردر که معارف خصصه صنده
نه قدر کریده قالدیغمزی جمله من تقدیر ایدیوروز . اوتدونیرو
مملکتی استیلا ایش اولان جهل عمومی قالدیرمق الك نجی
وظیفه مندر . معارف خصوصنده تعقیب ایده جکمز خط حرکتی
چوق ای دوشونمک و تثبیت ایتک لازمدر . بونك ایچون
معارف مسئله منده تجربه صاحبی اولانلر وکالتدن الهام آلمغه
انظار ایتیرک بر طرفدن رسمی راپورلر ایله دیگر طرفدن
غزتلره مقاله یازمق صورتیله هرکسی تنویر ایتیلدرلر . وعلاوه ،
قیز چوققلارینک تحصیل و تربیسی علی العموم مکتبلر مندر
تربیه بدنییه اهمیت ویرلمسی وکوی مکتبلرینک معارف مدیرلری
طرفندن منتظماً تفتیش ایدلمسی لزومی ایضاح ایتشلردر . متعاقباً
لوانك یوللری حقننده واقع اولان سؤاللرینه متصرف بک بونکله
اشتغال ایدن هنوز بر دأره و مأمور اولدیغنی ویوللرک چوق
نا تمام بولدیغنی ، صولک زمانلرده جلب ایدیلن بر قوندوق تورله بو
ایشه باقیلاجنی جوانی ویرملری اوزینه پاشا حضرتلری
دیمشلردر که ملت من فقیر دوشمشدر . مملکت من خراب اولمشدر .
بو فقرک و بو خرابینک اسباب مختلفه سی وارد . بونلرک اک مهمی
اقتصادی مسأله کریلک مندر و بو کریلکی تولید ایدن یکانه سببده
پولسنلقدن . بو کون دنیا یوللره فوق العاده اهمیت ویرمشدر . دکتر یوللری

قارایوللری وجوده کتیرمشلردر . حتی آوروپالیلر دکر یوللرندن
کلرک بزم رقابت بیله ایدیورلر ، نته کیم بغدادی محصولی مملکت مندر
مبدولاً یتشدیکی حالده یوللرینک اولماسی یوزندن بر طرفدن دیگر
طرفه نقل ایده میور و دنیا نك او بر اوچندن مثلاً آمریقادن ککن
اونلری یمکه عجبور اولیوروز . یوللر من عصرک ، ترقیات حاضره نك
ایجاب ایتدیردیکی بر حال مکملیته ایصال ایتک لازمدر . آنجق
بو صورتله مملکت من حکم سورن فقر و سفالته چاره ساز اوله نیلیرز .
بعده مطبوعات نقل کلام ایله جهل عمومینک ازاله سی ایچون
مکتبلرک کافی اولدیغنی تحصیل سنندن یوقاری اولانلری ده
دوشونمک لازمکلیکنی و بو وظیفه یی ده آنجق مطبوعاتک یاپه جغنی
درمیان بیورمشلر و مملکت منک افکار و تمایلاتی ، درجه تمدنی
حقننده آنجق مطبوعات واسطه سیله خارجی تنویر ایتک و بو
صورتله علم مندره کی جریانلره ، قناعتلره نهایت ویرمک ممکن
اولا بیله جکنی علاوه ایتشلردر . بونك اوزرینه استقلال غزته سی
صاحبی بصری بک ، پاشا حضرتلرینک بیانات و مطالعاتی تأیید
ایتدکن صوکره آژانسلرک منتظماً کلدیکدن و مطبوعات ایله
واقع اولان نشریاته حکومت مأمورلرینک خصمانه بر نظرله
باقدقلرندن شکایت ایلدی . پاشا حضرتلری منتظماً تعمیم
ایدلیدیکنه شیمدی مطلع اولدقلرینی بیان ایله بعدما آژانسلرک
هر طرفه تبلیغی ایچون دأره عأده سننک نظر دقتی جلب
ایله جکارینی وعد بیوردیلر . غزتلرده کی نشریاته مأمورینک

خصمانه بر نظاره باقدقلى كيفيته ده شو صورتله جواب
وير مشلدر: تور كيا بويوك ملت مجلسى حكومتى و اونك سياست
حقيقه سنى تعقيب ايدن طشره مأمورى سرك تصوير ايتديككز
ذهنيتده اولماق لازمدر. غزتهلر موجود اولان قوانين دائره سنده
حردر. آنجق بونك خارجيه چيقدقلى زمان تعقيه معروض
قالير. غزتهلر قانونك و منافع عموميه نك خلافتده معاملاته
شاهد و واقف اولدقلى تقديرده نشریات لازمه ده بولونما ايدرلر.
پاشا حضرتلرى عدليه مسائلنه نقل كلام ايدهرك قانونلر يمزك
ايجابات عصر به به توفيقاً تنظيم و اصلاح ايداسى لزومندن بحث
ايتدكده نصكره اوزون بر نطق ايراد بيور مشلدر. پاشا حضرتلرى
بوظفنده اسكيشهر ليلرك مجادله مليه مزه ايفالايتدكلى خدماتدن
لسان ستايشله بحث ولوزان قونفرانسك ايكى اوچ سنه لك مسائلى
دكل، اوچ درت عصر لق مسائلى تدقيق و حل و فصله چالشيديغى،
مخصلر يمزك استقلال ايچون فداى جاني كوزه المش بر ملتك
ممثللى اولهرق مدافعاتده بولندقلى و بونلرك بلوفله، وياسا
صورتله آلداتيلملى امكانى اولمديغى و آوروپا دولتلرينك اسكى
ذهنيتلرني ترك ايتك مجبوريتنده بولندقلى بيان بيورهرق
ديمشلدر كه:

بو ذهنيتك تبدل ايتديكنه شيمديدن حكم و برمك دوشمى
دكلدر. مع مافيه بو ترددمن باقى قالمق شرطيله مثبت بر زمين
اوزرنده قطع مراحل ايلديكى ظن اولنه بيلير. فقط اسكى

آوروپا ذهنيتك تبدلنى كوسترن قوتلى دلائلك موجود اولماسنه
بناء بو مثبت استقامتك بر آن ايچنده منفي اولميسده ممكندر.
بز بتون ملتجه، حكومتجه و ملتجه صميمى صورتده صلح
و مسالته ط فدارز. فى الحقيقه صلح هم كندى منفعتمن
همده جهانك منفعتى اقتضاسنددر. بوكا معارض قالد يغمزى
متعدد وسيله لراه اثبات ايتدك. اكر آوروپا دولتلرى
عليهمزدهكى فكرلرني تصحيح و بونى فعلاً اظهار ايدرلر ايسه
صلحك عقدينه هيچ بر مانع قالماز. بوكا رغماً بهمه حال حربى
ادامه ايتك ايسرلر سه شمدى به قدر اولديغندن زياده قوتلى
بولنديغمزه ودها اساسلى نتايج استحصال ايدم جكمزه امنيتمن
بركالد. بعده بوموفقياك اساسنى يكي شكلمزده آرامق
لازمكديكى بيان بيورهرق ماضيدهكى سياثك ملتى هيچ بر
زمان تمثيل ايتمين حكومت شكل و طرزلردن انبعاث ايلديكى
واوچ سنه لك مجادلاتمزدهكى موفقيتك اسباب حقيقه سى ايسه
اداره حكومتى ملتك كندى الله آلماسندن عبارت بولنديغى
اثبات ايله تشكيلات اساسيه قانونك بعض مواد مهمه سنى دور
ودراز تحليل و تشریح بيور مشلدر. پاشا حضرتلرينك پك مهم
اولان بونطقلى سامعين اوزرنده فوق العاده حسن تأثير اجرا
ايتمشدر.

اذمیت ده خلق ایله صمیمی برحسب حال

مصطفی کمال پاشا حضرت تئری بیور بیور لرکه : « تور کیا بویوک
ملت مجلسی خلیفه نك دكلدر . و اولاماز تور کیا بویوک
ملت مجلسی یالکیز و یالکیز ملتکدر . »

اذمیت : ۱۸ (آ. آ) — باش قوماندان پاشا حضرت تئری
بو کون ساعت اوچده آناتولی سینه ماسنده ازمیت خلقنه خطاباً
درت ساعت دوام ایدن غایت مهم بیاناتده بولونمشلردر . سینه ما
بناسی علما ، اشراف و هر صنف خلقه منسوب ایکی ییکی متجاوز
انسانله خنجاخنچ دولمشدی . پاشا حضرت تئری اذیتك اهمیتندن
ودشمن ظلم و اعتسافنه معروض قالدیغندن و نهایت قهرمان
اردولرمزك عزیم و ایمانیه تلخیص ایدلدیکندن بحث ایتدکدن
صوکره مصاحبه لرینی ده ا زیاده خلقله حسب حال شکلنده یامیانی
مناسب کورمرك حاضر و نندن حال و آتییه عائد دوشونجه لرینك
نهلردن عبارت اولدیغنی ونه کبی خصوصانده تردده دوشدکارینی
وهانکی مسائلی آکلامق ایسته دکارینی سؤال ایتمشلردر . بونك
اوزرینه مختلف ذوات حاکمیت ملیه اساساتیه خلافت مسئله سی
و معارف ، اقتصاد ، زراعت و تجارت خصوصانده تعقیب
ایدیله جك خط و حرکتله تشکیلی متممور خلق فرقه سی حقنده
بعض سؤاللر ایراد ایتمشلردر . پاشا حضرت تئری بوتون سؤاللره
غایت مقنع جوابلر ویرمشلردر . مشارالیهك مختلف زمینلر

اوزرنده کبی جوابلری حاضر و نك حرارتلی آلفیشلرلیله متعدد
دفعه لر انتقاعه اوغراش و بالخاصه حاکمیت ملیه مسئله سنده کبی
قطعی و عزیمکار بیاناتی . کسك بر وجود و غلیانله شدید بر
صورته آلفیشلاشدر . پاشا حضرت تئری ملت مزك اوز اولادلرندن
مرکب قهرمان اردولرمز مملکتی خرابیه چویرمك ایسته یین
دشمن قوتلرینی اسحاکار ضربهلرله آنا وطندن طرد و دفع
ایتدکدن صوکره ائتلاف دولتری طرفدن مطالبات مشروعه مزك
صالحاً تأمین ایدیلجه کبی وعدی اوزرینه محب مسالمت اولان
ملت مزك حائر صلاحیت مرخصلرینی لوزانه اعزام ایتدیکندن ،
ایوم لوزانده شو اوچ درت سنه نك دکل اوچیز درتیوزسنه نك
حساباتی ویت ایدلدیکده بولندیغندن بحث و عهد و امتیازات عتیقه
نامی آلتنده ملت مزه تحمیل ایدیلن زنجیر اسارتك مع الاسف
ملتك انق قوتلی زمانلرندن ایتدار ایتدیکنی و بونك اسباب
وسائلی اصلیه سی دولت مفهومك طرز تلقیسنده آرامق لازم
کلدیکنی و علی العموم تاجدارلرک مملکتی مالکانه و ملتی کیف
وهوسلرینه مودوع برکتک تلقی ایتدکارینی ایضاح ایلشلردر .
پاشا حضرت تئری بو کون لوزانده مرخصلریمزك حیثیت و شرفی
مدرك تورك مرخصلری اوله رق اخذ موقع ایتملرینك سینی
تورکیا دولتک شکل جدیدنده آرامق لازم کلدیکنی بیان
بیور مشلر و دیمشلردر که :

« — اولش ظن ایدیلن مله مز یکیدن بونجه قابلیت حیاتیه سی

اظهار ايدەرك قاديئىرلە ، چە جەقارلە ، اختيارلارلە الالەويرەك
جەھاندە موجود اولدىنى اثبات ايدىن خارقلەر كوسترمەش وبونك
نتىجە قطعىيەسى اولەرق لوزان قونفرانسە دعوت اولونمشدر .
لوزانده هنوز مثبت بر نتيجه يوقدر . فقط بونتايجى استحصال
ايچون صرف مساعى ايدىليور . ملت ميثاق ميلنك مدلول حقيقىيەسى
قوتى وسونكوسيله مادە استحصال ايتمشدر . شيمدى لوزانده
ياپيله جق شى مادە استحصال ايدىلن بونتايجى اصولاً ورسماً تثبيت
و تصديق ايتدىر مكدن عبارتدر . بو نتيجه اير كچ استحصال
ايديله جكدردر . چونكه حقوقى غايت مشروع و صريحدر بونى
استحصال ايچون قوتى مژده واردر ، قدرتمزده كافيدردر . اردولر من
واردولرمىزى وجوده كىترن ملتىز قوتلىدر وبو ملتى ياشانان
وطن نامتسايى منابع ثروته مالكدردر . بو قوتلرك فوقندە بر
قوتىز واردر كه اوده ادراك ايدوب بالفعل المژده بولوندىردىغىز
وبولوندىر اجغىمىزى فعلاً اثبات ايلديكىمىز حاكيت مليه مزدر .
حاكيت مليه مز ايچون تهلكە وارميدردر ؟ ديدىلر بوكا جواباً اك
قطى بر صورتدە دىرم كه خير ، خير ، خير ! حاكيت مليه مز
ايچون تهلكە يوقدر واولەماز . چونكه ملتىز عصرلرك چوق
آخى ضربەلر ندىن وفلا كىترلندن منتبه اولمشدر . بونى اسكى عمق
ارتجاعه كوتورمەنك امكان مادىيى قالماشدر .

بعده مقام خلافتك وضع حاضرى ايله مستقل بىكى توركىيا
دولتلك واونى اداره ايدىن توركىيا بويوك ملت مجلسى حكومتى

اساسات حاضرە سنك تمارض ايدوب ايتەدىكى حقندەكى سؤالە
جواب وپردكدن صوكرە توركىيا بويوك ملت مجلسى حكومتى
شرع شريف احكامندن عبارت اولان شورا ، عدالت واولوالامره
اطاعت اساسە توفيقاً تشكىل ايتدىكىنى و توركىيا دولتى ايچون
خلافتك موضوع بحث اولمايوب آنجق بو ظن ، عالم اسلام
نظر دقتە آندينى زمان وارد اولەيله جكنى ، چونكه مقام
خلافتك يالكىز توركه دكل بوجه عالم اسلامه حائذ بولوندىنى
بيان ايله ديمشدر كه :

« — توركىيا بويوك ملت مجلسى خليفەنك دكلدر واولەماز .
توركىيا بويوك ملت مجلسى يالكىز ويالكىز ملتكدردر .
ملتك انتخاب ايتدىكى و كىلاردن مركدردر . بو مجلس يالكىز
ويالكىز ملتك امرينه مطاوعت ايتك مجبوريتندەدر . اسى
ومقامى نه اولورسە اولسون ملت بو حقى بر شخصه توديع
وتسليم ايدەمز . »

بعده عالم اسلامك اليوم حال اسارتدە بولونماسنه بناء خلافت
مسئله سنى حل ونشيت ايدەجك سويهيه واصل اولونجهيه قدر
توركىيا بويوك ملت مجلسى مقام خلافتى بر نقطه اميد اولەرق
محافظه ايدەجكنى ايضاح ايتدكدن صوكرە ديمشدر كه :

« مقام خلافتى بو صورتله مانيدقندن صوكرە بو مقامى
توركىيا ملتىك حاكيتى اخلال ايدەجك بر مقام ديه تلقى
ايتك دوعرو دكلدر . اليوم خليفه اولان ذات عالينك بزم ايله

برابر عینی حقایق تقدیر بیوردیغی طن ایدرم. آنحق بر محمد
تولد ایدره بونی یالکز بو مقامه عطف ایتک لازم کلز ،
بونی یامق ایچون اول بول افکاری شریعت کسوه سنه صوقان
بعض جهلا ، منفعت پرستان و طالق و وقار ظهور ایده بیلیر .
بونلرک یابه جنی تلقیناتی و ماهیتی اولدن طانیوب اوکا کبره تجهیز
ایلک هر فردک و ملتک وظیفه سیدر. شوراسنی آچیقجه سویلک
لازمدرکه بو ملتک اوچ بحق سنه یه صیغدیردیغی دعوی چوق
عظمتلی در . بونی هضم ایچون قوتلی دماغلر لازمدر . فرانسزلر
اختلال کیری کیری قطع ایتک ایچون نام بر عصر چالیشمشلردر .
فلسفه حیاتک غریب بر تجایسیدرکه هر نافع و یکی شیئه فارشی
مطلقا بر قوت چیقار . بوکا بزم لسانمزده (ارتجاع) دیرلر .
ایشته بو ارتجاعک احساسی ایچون تدابیر مقتضیه یی اولدن آلمش
اولق لازم در . بوتون ملت امین و مسترخ اولسونکه بو انقلابی
یاپانلر بوکی منفی قوتلری چیقادیغی نقطه لرده محایده جک قدرت
و قابلیتله و تدبیره مالکدرلر . قطعیتله تکرار ایدرمکه ملتک
حاکمیتی مؤیددر . دنیا ، حادثه ، علما ، فنا ، قانوناً ، مؤید
بولسان بو حاکمیتی اخلال و اضرار ایده جک نه بو مملکتک
داخلنده ، نه ده خارجنده قوت یی قدر واوله باز . بوتون عالم
اسلامک خلاص حقیقی سنه قدر حسن شفافه سی درعه ده
ایتمش اولدیغمز مقام خلافتک موجودیتی تورکیسا دولتک نه
استقلال ، نه اداره سی و نه ده حاکمیتی ایله تعارض تشکیل ایتمز

بو مقام و بو مقامده اوطوران ذات عالینک . موجودیتی ، سببیت
ویرلمد کجه مولد محاذیر تلقی ایدیله مز . فقط شوراسنی قطعاً معلوم
اولمیدرکه هر هانکی بر مقام و شخصی طرفندن بر محذور تولید
ایدلیدی کون اوراده نظریات بیز ، عملیات و تطبیقات باشلار .
باشا حضرتلری بوندن صوکره اقتصاد ، زراعت خصوصاً تنده
مستقبلاً تعقیب ایدیله جک خط حرکتی دوروداز شرح و ایضاح
ایلشار و شمدی به قدر ملتتمزی فقیر دوشورن اسباب و عواملی
یکان یکان تعداد ایدمک کرک مجلسجه ، کرک بوتون افراد
مدنجه بونلرک ازالاسی چارهلرینک تحریری لازم کلدیکینی سرد
و آلمانیاک ایکی مثلی بونلرک اولان آنا تولید متمادی حربلر
وسوء اداره لر یوزندن شایان دقت بر صورتاه آزالان نفوسک
تزییدی ایچون ملتی رفاهه ، مملکتی عمرانیه ایصال ایلکه
چالیشمق ایجاب ایتدیکنی و صاحبک عقدندن صوکره بتون
قدرت و قابلیتتمزی بر نقطه ده جمع و تکشیف ایتک مجبوریتنده
بولوندیغمزی . درمیان ایلشاردر . معارف ، عدلیه و عدالت عمومی
مسائلنده مستقبلاً تعقیبی ایجاب ایدن خط و حرکتی بر تفصیل
ایضاح ایلشاردر .

بعده خلق فرقه سی حقنده واقع اولان سؤاله ویردکیری
جوابده شمدی به قدر بعض متشبثلرک یاپامادقلری و یاپامایه جقلری
بعض قبایلی و عدلر ایله پروغراملر وجوده کتیردکیرینی ، حالبوکه
بونلرک مملکته هیچ بر فائده سی دوقونمادیغی ایضاح ایله خلق

فرقه‌سی پروغرامنك بوتون افراك ملتك محصاء افكار و آملی
اوله جق و تطبیق ایدیه بیلجهك بر صورتده تنظیمی ایجاب ایتدیكنی
وایشته بو مقامده خلق فرقه‌سی حقنده بتون ملتك افكار
و مطالعاتنه مراجعت ایتدكارینی بیانله دیمشلدركه :

« اوله بر فرقهك روح اصلیسى استقلال نام و بلا قید
و شرط حاکمیت ملیه در . بوملتك . قدراتی اللریته تودیع ایده جگمز
انسانلردن مرکب مجلس و اونك حكومتك دقتله تعقیب ایده جکی ،
فقط هیچ بر طرفدن ملتك استقلالنه و حاکمیتنه كوز دیکلمه مسندن
و بو استقلال و حاکمیتنه دیکيله جك كوزلری . چیقارمقدن عبارت
بولونه جقدر . »

پاشا حضرتلری متعاقباً خیانت و غنیه ده بولنانلرك ، عفو
عمومی اساس اعتباریله قبول یدلسه دخی ، قطعاً عفو ایدیه جگمرینی
سویه مشلردر . آوره یاده تحصیل كورن كنجلرك متحصص اولدقلری
شعبانده مشمر بر صورتده خدمتلرندن استفاده ایدیه جگنی بیان
ایتدكدن صوكره احتیاط ضابطانك بعد الصلح ترفیهلری نظر
دقته آلوب آلامادقلری حقنده کی سؤ له ده شو جوابده بولنمشلردر .
« احتیاط ضابطی دیمك ملتك منور صنفنه ادخال ایتدیكى
اولاد وطن دیمكدر . فقط اولاد وطن نور عرفانیله یاپیشینی
وظیفه دن غیری اردویه داخل اوله رق دشمن قورشوننه كوكس
كرمرك وظیفه وطنیه سنی فعلاً ده ایفا ایتشدردر . اساساً صاحب
عرفان اولدقلرندن دولایى كندیلرینه ملت محتاجدر . اردوده

محاربه میدانلرنده اولو مایله مجادله یامش ، تجربه كورمش ،
جرأت و جسارتنه رونق اویرمش اولان بو كنجلری ملت ترفیه
ایتمکی بروظیفه بیلیر . كرك احتیاط ضابطانی و كركسه تاریخك
اردو مزده شرف و شان ایله بحث ایده جکی ضابطانمرك امین و مستریح
اولمیلدرلركه ملت كندیلرینه غایت پارلاق بر استقبال خاضر لایور .
پاشا حضرتلریك بویانانندن خلق فوق العاده مهیج اوله رق
تسویبكار و سوركلی آلفیشار آراسنده مشارالیه تشییع ایتشلردر .

پاشا حضرتلری اذمیدده

استانبول مطبوعاتى اركاننه يك مهم بیاناتده بولنمشلردر

غازی باش قوماندانمز وضعیت خارجیه و داخلیه ، مستقبل
فعالت ملیه حقنده كندیلرندن بیانات تلقی ایتك اوزره ایزمیته
صباح غزتلری محررلری ایله « آقشام » محررینی قبول ایدرك
بروجه آتی بیاناتده بولونمشلردر :

— بو مقصدی تأمینه مدار اوله بیلجهك ایکی مفصل
ملاقات یاپیلمشدر . بالطبع نده استانبولك قیمتی ارکان مطبوعاتى
ایله بویله بر تماسه مظهر اولدیغمدن دولایى صورت مخصوصه ده
ممنون بولونیورم . ممنونیتك اك مهم سبی ، بنجده طبیعی اولارق
شایان آرزودركه بنم و بالجمله رفقای مساعیمك وضعیت داخلیه
و خارجیه یی فصل كورمكده اولدیغمزى و آتی په عا ئد مسائل

ملیه منک فصل اولسی لازم کله چکی تصورنده بولندیغمزی بتون ملت وجهان بر آن اول بیلسون . بونی تامینده بالمله مطبوعاتک اولدینی کبی ، چوق منم اولان استانبول مطبوعاتک ایضا ایده چکی خدمتک درجهسی سهولتله تقدیر اولنه بیلیر . وقوع یولان ملاقاتلرده مذکور اوچ اساسلی زمین اوزرنده چوق تفرعانی و حتی مناقشلی مداوله افکار ایلدی . و بنم آرزو ایتدیکنز هر نقطه و بتون تفرعات اوزرنده کی بیاناتی دیکله دیکنر ، بوصورتله مطلع اولدیکنر خصوصاتک بر قاج کله ایله خلاصه سنی یاقی لازم کلیسه دنیله بیلیرکه :

۱ — ملت اوچ بحق سنه دنبریدر اقتحام ایتدیکی مشکلات و قداکارلغک متباز و مثبت نتایجی کورکله ، تعقیب اولونان خط حرکتک مطلقا هدف سعادت و وصولدن امیندر . بوکونکی موقیاتی بهمه حال تثبیت و تایید ایتدیرمک ایچون ، لزوم کوستریلیرسه ، شیمدییه قدر اولدیغندن داها واسع بو عزم و اطمینانله فداکارلغی و غیرتی ادامه یه مهیادر . ملتک مطلقا صلح و یامطلقا حرب آرزوسی کبی ، باشلی باشنه برافاده قطعیه سی یوقدر . ملت نغنه سنک بارز بر شعارینک افاده سنی قورلاقمده در . « خیرلی اولانی ایسترز ! » خیرلی اولان ، بزی شیمدییه قدر خیر و سلامته ایصال ایدنلرک حکم ایده چکلی ارزدر . ملتک بو افاده ایله قصد ایتدیکی تورکیا بویوک ملت مجلسی و اونک حکومتیدر . بونلرک دوشوندیکی بهمه حال صلحی استحصال ایتمک ر .

بوکا ملتک و ملکتنک احتیاجی اولدینی قدر بتون جهان مدنیتک قطعی احتیاجی واردر . برکزه حال حربی ادامه ایتمکله اولا آرزوی ملی یی یرینه کتیره مه مک ، ثانیاً جهان مدنیتک حضور و سکوننه مانع اولوق کبی مسئولیتلرک فاعلی اولوق دوشرو اولمادینی قناعت صمیمیه سنده در . شیمدییه قدر اولدینی کبی بالخاصه بوکون بتون غیرتی صمیمی اولارق استحصال صلح ایچون هر درلو تدابیره توسل ایتکدر . و بتون قلبی بلااستنا جهان آچق اولارق کوسترمکی تأمینه چالیشمقدر . ائتلاف دولترینک بو حقیقی آکلاما ملرینه احتمال و یرمه مکده در . اگر دولتلرک و ملتارک قونفرانسده کی مثلاری بواختمالک خلافتده حرکتیه دوامده اصرار کوستررلر و جهان انسانیت و مدنیتک تمهالکله انتظار ایلدیکی صلحک عقدینی عقیم بر اقیلر ایشه تورکیا بیوک ملت مجلسی و حکومتی بوندن چوق متأثر اوله جقدر . بوانسانی تأثیری کندیسنی البته ضعف و تردد قلبه دوچار ایده مز . اوچ بحق سنه دن بری استحصالی اوغرنده اختیار اولونمادق فداکارلق قالمایان حقوق اصلیه ملیه سنی بهمه حال استحصال تأمیندن عبارت اولان وظیفه سنی ، ینه بتون ملتک قابلیتیه ، قدرته ، عزمنه و کندیسنه اولان امنیت و اعتمادیه استناداً شیمدییه قدر اولدیغندن دهابیوک بر فعالیتله ایفایه دوام ایده چکدر . تورکیا بیوک ملت مجلسنک مظفر اردولری یکی ظفرلر استحصالی عشقندن مستغنی دکدرلر . فقط بو ظفر عشقی ملتک

سلامت و سعادتى تا مین عشقندن منبعثدر . ايكنجينك حصولى ،
برنجى يى حاصل تلقى ايتديره بيلير .

۲ — حكومت حال حرب و حال انتظارك دوامنه رغآ
ملتى ، شيميدن يكي اصولزده اداره نك متكفل اولدينى منافع
حقيقه دن مستفيد ايدم بيلمك ايچون لزومى وجهله چالشمقده ،
هر كون يكي بر تشبث آلمقده ويا يكي بر تشبثك اساسلىرى
دوشونمكده در . مملكتك اك هجرى كوشه لر نده بيله حضور
و آسايش خلق اودرجه تا مین ايدلشدركه بونى زمان سابقك
اك سا كن بردوره سنده كى حال ايله مقايسه ايتك ناممحل اولور .
هر كس امنيتله و بالخاصه چوق بيوك اميدلرله نازلانده ويا
صنعتلى باشنده فعاليتيه كچمش بولنيور . وسعى و عمللرينك
كند بولندن غصب ايدلمه يه جك ثمره لر نك اقطاعدن اميندرلر .
اقتصاد ، معارف ايشلىرى ، معاونت اجتماعيه همتلىرى
شيميدن قابل تماس يكي نتيجه لر و بر مشدر . زراعت مكتبلىرى
موجود اولانلردن ماعدا بروسه ده ، باليكسره ده ، از ميره ده ،
آطنه ده ، ارزنجانده بش مكتبه مالك اولمقله تزويد ايدلشدركه .
حربك و انقلابانك عطائنه قويدنى زراعت باقه لرى يكيدن حال
فعاليتيه وضع ايدلمش و بر چوق شعبه لر احداث ايدمركه خلاقك
معاونتنه شتاب ايتكمه باشلامشدر . بر چوق ملتجى و مهاجرلر
رفاه ايله مناسب يرلره سوق واسكان ايدلشدركه . بونك ده اى
تامينى ايچون خصوصى معاونت باقه لرى تاسيس ايدلك اوزره در .

كويلىره مهم مقدارده ۲ بچى مليون ليرالى آلات وادوات
زراعيه توزيع ايدلمش و بو خصوصه كى توزيعاته دوام ايدلمكده در .
آريجه كويلىره آلات وادوات زراعيه و يرمك و بونلرى ايجابنده
تعير ايتك ايچون سرمايه نك يوزده يتشنه اش تراك ايدم جكمز
بر شركت ايله آكلاشلمق اوزره در . بو چقتجى لرك چوق ممنونيتى
و منفعتى موجب اولاجقدر . نافع تشبثاتى قريباً فعله منقلب
اولايله جك اميد بخش بر زمينده در . بونك نتيجه سنده مملكتك
بالجمله مرا كز مهمه سى يكديكرينه آز زمانده شمند و فرله كسب
ارتباط ايدم جكدر . مهم خزان معدنيه آجى لاجقدر . مملكتتمزك
باشدن نهايته قدر خراب منظره سنى معموليه تحويل ايتمكدن
عبارت اولان غايه نك تمل طاشلىرى هر يره كوزلىرى تسير
ايدم جكدر . چالشمق و مسعود اولمق احتياجنده بولونان بوتون
خلقمز ايچون ، عمله لر ايچون ، كنش و امين چالشمه ساحه لرى
دعوتلر يى ياقمده كچيكيمه جكدر . تجارلر يمز يوزلرينك كوله جكى
كوندن اوزاق دكلدرلر . مملكتى معمور و ملتى مسعود ايتك ايچون
نصورت تشبث ايديان بوتون بوايشلرده تعقيب اولنه جق پروغرامك
اساس نقطه لر ينه فعلاً توسل ايدلمش عد اولنه بيلير . بومبدأك
متكامل خطوطى عميق تدقيقات ايله ترسيم ايديله جكدر . بالخاصه
فعاليت اقتصاديه يى استناد ايتديره جكمز اساسلر هر دورلور و قوفله
برابر بالخاصه دوغرويه مملكتتمزك طوپراقلىرى قوفلايه رق
و بو طوپراقلرده بالذات چالشان انسانلرك سوزلر ينى ايشيدمركه

تأیید اولونه جقدر . صنایع و تجارتز ایچون دخی عینی مطالعه
یایلا جقدر . بونک ایچوندرکه شباطک اون بشنده از میرده بلکه
بش بیک کشیک طو پلان بیله جکی بر قونغر یایلا جقدر . بوقونغر
بالذات ملته و بر طرفندده دیگر ملته آ کلانه جقدر که یکی تورکیا
دولتی تمللری سونکویله دکل ، سونکونک دخی استناد
ایتدیکی اقتصادیا تله قوراجقدر . یکی تورکیا دولتی جهانگیر بدولت
اولمایا جقدر .

فقط یکی تورکیا دولتی بدولت اقتصادی اوله جقدر و بدولتی
اک قوتلی تمللر اوزرنده جوق آز زمانده قوروق خصوصنده
زاپونلردن آز مستعد اولمادیغنی بالفعل اثبات ایده جقدر .
هندستان ایله آوروپا آره سنده کی خطوط اقتصادی بی سویشدن ،
بوغازلر و قاقاسیه دن کچن یوللری آندده بولندیرمقله آنجق
قابلیت حیاتیه سی محفوظ طوراجقنه ذاهب اولان اسکی عثمانلی
ایمپراطورلنی ایله بویوللری ترک اتمش اولان و قابلیت حیاتیه سی
اظهار و اثبات ایچون بویوللره احتیاجی اولمادیغنی بیان ایدن یکی
تورکیه آراسنده کی فرقک حیات ، قابلیت ، تکمیلی فرقی کورمک
ایچون جهان جوق زمان انتظارده بر اقلیمایه جقدر .

بو صایدیغ تشبثات اقتصادی و صناعیه ایچنده بحث ایتدیکم
شرکتلرک ، استقلال و حاکمیت ملیه مزه حرمتکار ملتلرک امنیتله
حکومت مزه تماس ایللری و قانونلر مزه داره سنده آ کلانمه لری
ایله فعالیتله کجه بیله جکارینی سوبله مک حاجت یوقدر . فی الحقیقه

ملکتمیزی آز بر زمانده معمور ایتک ایچون ملتیزک غیر کافی
سرمایه سی قارشوسنده خارجک سرمایه سندن ، وسائطندن ،
اختصاصندن استفاده ایتک حقیقی منفعتمز اقتضاسندن در .
حکومتمز ، ایضاحنه لزوم اولمایان اساساتک رعایتکاری قلاجق
اولان هر دولت و ملته قارشی بو خصوصده امنیت و صمیمیتله
اخذ وقع ایده جقدر .

۳ — ایچنده بولوندیغمز وضعیتده جوق قوتلی اولدیغمز
تأمین و تشبثات مستقبله مزده همه حال موفق اوله جتمیزی بزه
وعد ایدن کیفیت ، ملتک انقلاب ایله و مجادله ایله تأیس ایتش
اولدینی بو کونکی حکومتیزک شکلی و ماهیتدر . حکومتمز
تورکیا بیوک ملت مجلسی حکومتی ملیدر ، تمامیه مادیدر ،
حقیقت پرستدر . موهوم مفکورلر آرقه سنده ، اومفکورلره واصل
اولق ایچون دکل ، فقط ایصال ایتک خویلاسیه ملتی قایلاره
چاربارق ، بطاقللره باتیرمق اک نهایت قربان ایده رک محواتک
کچی جنایاتدن حذر ایدن بر حکومتدر . تورکیا بیوک ملت مجلسنک
بوتون پروغراملرینک عمده سی شوایکی اساسدر .

استقلال نام ، بلاقید و شرط حاکمیت ملیه .
برنجی عمده سنک افاده سی « میثاق ملی » در ، ایکنجی
و حیاتی اولان عمده سنک بیاناتی « تشکیلات اساسیه قانونی » در .
ملت ، میثاق ملینک مدلولی کزیده اولدلرندن تشکیل ایتدیکی
قهرمان اردولریله قهلا استیصال ایله مشدر . بونک اصولا و سیاست

افاده دخی اولونه جفته شبه یوقدر. «تشکیلات اساسیه قانونی» نك
روح اصلیه ایسه بو قانونك كتابله كچه سندن اول، ملتك
دماغنده ووجداننده تمرکز ایلش اولماسیله وانجق بونك افاده سی
اولق اوزره تأسیس ایتدیكى مجله ویردیكى وظیفه اصلیه ایله
وسنه لردنبری احكامنى فعلاً تطبیق ایده گلکده اولسیله واك نهایت
قانون شكکنده انظار جهانیه وضع ایلسیله تحقق ایلشدر. حاکمیت
بلا قید و شرط ملتکدر. وارزو و اراده حقیقی ملی تطبیق
ایدن وانجق بوسایه ده ملت مقدراتنه صاحب اولور. حادثات
وتجارب تاریخیه مزبزه ملت قویون سوزوسی حالنده کیفك،
آرزو واحتراسلرك وهیچ برصورتله تطمین ایدیلهمه یین منفعتلرك
استحصالنه سور وکله مکه محوینی منتج ماهیته انقلاب ایدن اداره
طرز لرینك آرتق مملکتنده محل تطبیق قالدیغی کوستر مشدر.
ملت حاکمیتی دکل، حاکمیتك بر ذره سنی دخی آخره ترك
و فراغتله موجب اولایله جکی فلاکتك، اضمحلالك، جزانك المنی
هر آن قلب و وجداننده حس ایتکده در. ذاتاً اداره نك و حاکمیتك غیر
قابل تجزی و تقسیم اولدیغی علماً و حقیقه دوشوندکن صوکره بویه
بر نظریه نك فعله تطبیقنه قالدیشمق آنجق نظری و صنعی برایشه
بالضرور توسل ایتکدن باشقه برصورتله قابل تفسیر دکلدر. ملت
ومملکتتمز ایچ نایسه بوضرورت مندفع اولمشدر. چونکه ملتی
حاکمیتدن محروم ایدن حائل، ملتک غلیان و بحق طغیانیه براز
زحمتی و ققط بالنتیجه موفقیتلی صورتده اوتودن قالدیرلشدر.

معدومك احیاسنه قالدیشمق ایسه بالطبع غیر ممکن ممکن
اولدیغی ذهاب و بطلاننده تمرکز اولور. بو، تمرکزک، کملتك
خسرانی بیلهرک ویا بیلهمه یهرک طالیورلر، ندامت حقیقیه سنی
وخسران المنی موجب اولمقدن باشقه برنتیجه ویرمز.
آرتق ملت قارشى ناموسکارانه، آچیق، قطنی اعلان حقیقت
ایدنلر چوقدر. ملتتمز ایسه حقایق حـ ن تلنی وایجاباتی
تطبیقه چوق مساعد و مستعذر. بو استعدادی اثبات ایچون
یاقین تاریخک بیه ویره بیه جکی مثاللر مبدولدر. فلاکتی مدرک
ملتتمز نه شیخ الاسلاملرك مقتضای دیندر، دییه ارتجاع دعوت
ایدن فتوالرینی، ونده خلیفه و پادشاهك جامعلردن چالنان آیات
واحادیث نبویه ایله مزین ومذهب سنجاقلری باشلرند طاشیان
حلافت اردولرینه ونده مجادله ملییه دوامك هیچ برشی
استحصال ایدیلهمه دکن باشقه بوسبتون موجب محو واضمحلال
اولاجغنی بیان ایله ملتی استقلال و حاکمیتنده مسامحه کار قیلمه
صرف مقدرت ایدن باب عالی رجالنك مساعی غافلانه جاهلانسه
واك نهایت نده طیارملریله خلیفه پادشاهك بیاننامه لرینی محارب
اردومز صفلرینه آنان و خلیفه نامنه حرکت ایتدیکنی سوبله یین
یونان اردوسنك اغفالانته ذره قدر التفات کوستر مده دی
وکوستر مز و کوستر میه جکدر. بالخاصه بوندن صوکره قطعاً
کوستر میه جکدر. چونکه بوملت عصر لردنبری بوکی مرتجعلرك،
جاهلارک، ریاکارلرك معتبرستلرك، سرسریلرك سوزلرینه اینانمق

صفتی کوستردیکندن دولاییدرکه بو کون چاموردن وسازدن
ایزبهلرده اوطوردق. محکوم، چپلاق آیاقلریله وچپلاق وجودلریله
چامورلرک، قارلرک، یاغمورلرک بی امان شمارلری آلتنده یکیدن
عقلنی باشنه طوپلامق مجبوریتنده قالمشدر.

۴ — تورکیا بویوک ملت مجلسی و حکومتی، مملکتک
بتون وجدانلی وناموسکار منورانی ملت و مملکته قارشی اولان
بو ملت و مملکتک برر اولادی اولق اعتباریله، ثانیاً منسوب
اولدقلری هیئت اجتماعیه نک جهان مدینتده قدر و منزلتی یوکسلندکجه
بونک کندیلری ایچون نه درجه موجب شرف وختیاری
اولاجنی دوشونمکه کندیلرینه متوجه وظیفه نک مملکتی وملت
مدنیت حاضره نک واجبات انسانیه نک ضروری قیلدینی مزینه
تکمله کتیرمک ایچون بتون موجودیتلری ایله هر تورلو شعبات
مساعدیه اک دوعرو یوللری آرامق، بولق و بونک اک دوعرو
اولدینی ملت آکلامقه برابر اوزرنده سریع وکنیش خطوملرله
یورومکی وبتون ملت یورومکی تأمین ایتکدر. بونده موفقیتک
استلزام ایله دیکی اوصافی دوشونورسک، بو اوصافدن موجود
اولانلرینی موقع استفاده یه قویق و موجود اولمالارینی استحصاله
چالیشق خصوصنده کی غیرتک نه قدر واسع و نه قدر جدی
اولسی لازم که جکنی تقدیر ایده رز. هدف ملی معلوم اولمشدر.
اوکا ایصال ایده جک یوللری بولق مشکل دکدر، مهم اولان
چنین اولان او یوللر اوزرنده چالیشمقدر. دینیه یایرکه هیچ

بر شیده محتاج دکاز، یالکز تک بر شیده احتیاجز واردر؛
چالیشقان اولق! امراض اجتماعیه مزی ندیق ایدرسک اصل
اولارق بوندن باشقه، بوندن مهم بر مرض کشف ایده میز،
مرض بودر. او حالده ایلك ایشمز بو مرضی اساسلی صورنده
تداوی ایتکدر، ملت چالیشقان پامقدن، ثروت واونک نتیجه
طبیعیه سی اولان رفاه و سعادت یالکز و آنحق چالیشقانلرک حقیدر.

۵ — بلا استثنا بزم افراد ملت مز چالیشمغه خواهشکدر.
فقط صرف اولونان مساعیدن اعظمی استفاده سیده تطبیق
اولونان اصول ایله متناسبدر. اولو اصوللریمزی اک چوق عمره
بخش طرز مدینده تثبیت ایتلی ز. برده مساعی متفرق اولدجه
نتایجی او مساعیدک محصله حانده ویره چکی نتیجه دن چوق
دوندن. بونک ایچون ملتک احتیاجات اجتماعیه سی و ماضیده کی
ضررلرینی تطمین و تلافی ایده بیله جک اک معقول پروغرامی
تثبیت ایتک مجبورز. پروغرام بتون ملتجه تطبیق اولونملیدر.
بو آنحق بر تشکیل سیاسی ایله ممکن اولور.

ایشته بو حقیقک استلزام و اجباری اوزرینه درکه بتون
صنوفی یکدیگرینه لازم غیر مفارق اولان، چونکه منفعتلری ده
یکدیگرندن تحالف ایله مهین خلقمزک مشترک و عمومی اولان
منافع وسعدتی تأمین ایچون «خاق فرقه سی» نامی آلتنده بر
فرقه تشکیلی تصور ایدیلکده در. فقط ملی مقصدلردن زیاده
شخصی منفعتلر اساسنه مستند سیاسی تشکرندن و بو تشکلاتک

اغفاللرندن ، مصادمه لرندن تولد ايتمش اولان طرزلك الان
جزاسنى چككمكده اولان ملتى عىنى ماهيته بر طاقم بيسود
اشغاللره سوق ايتك قدر كباژدن كناه يوقدر .

بواقده ايله بيان ايدلك ايسته يلىن شودر كه اسى فرقه اولان
خلق تشككندن مقصدى اولاد ملتدن بر قسمك ، صنوف اعاليدن
بعضلرينك ، ديكر اولاد و صنوفك ضررينه منافى تامين ايتك
دكلدر . بلكه بولردن آبرى و خارج اولمايوب خلق نامى آلتده
بولونان عموم ملتى مشترك و متحد بر صورتده مشترك و عمومى
اولان رفاه حقيقى يه ايصال ايچون فعاليت كتيرمكدر وقوع
بولسى لازم كلن مساعينك ضررى و درجه سى حال طبعيسى
بولش هر هانكى بر ملتك امنيت و حضور ايچنده تعقيب ايتديكى
طرزدن و درجه دن باشقدر ، چوق فضله در . چونكه ملت
و مملكتتمز الك بولك و بتون جهانده حيرت بخش ظفرلرندن صكره
دخى امنيت بر حضور ايچنده كندى كورده مهك بد بختلغه
محكومدر . ماضى ، قاراكتى و مشوم ماضى ملته آنجق بويله بر
ميراث براقشدر .

۶ — موندروس متاركه احكامك حقمنز و عدالتسز بر
صورته فعلاً بوزولش اولسندن بوتون مملكت ايچون چوق
فلاكتلر تولد ايتشدر . بولاكتلرلك ايجينه صحنه اولان يرلردن برى ده
استانبولدر . استانبول يالكز اجانبك تجاوزه ، تضيقنه ، تذليلنه كو كس
كرمه مشدر . استانبول عىنى زمانده عصرلردن برى ملتك باشنده

طاشيدينى بر تاجدارك واونك وساطتك دخى ويرديكى املرله
كريان اولمشدر . استانبول تضيقى ، تجاوزه هر يردن دهاچاقوب
ودها درين بر حساسيته دويابيله جك حال خصوصى به مالكدر .
فى الحقيقه بو بلده ده ميلونه ياقين عنصر اسلام واردر . بوبلده ده
بويوك ايمپراطور اقلرى اداره ايچون قورولش واسع ماكنه لرك
بيكگرجه خادملى واردر . بو بلده ده بوتون مملكت ايچون ،
مملكتك هر طرفنده چالشمش ووظيفه سنى اكمل ايتدكدن صوكره
استراحت كچمش اولديغى ظن ايدن بيكگرجه متقاعد و ينه بيكگرجه
دول و بيملر واردر . بوتون بو سايد يغمز انسانلر تامين حيات
ايله حزين بر منظره نك شاهدى بولونيورلر تور كيا بويوك ملت
محاسنى و حكومتى تاسس ايتديكى كوندن استانبول اداره سته
وضع يد ايتديكى كونه قدر بو حالى تاثرله دائما دوشونمشدر .
استانبولك امدادينه يقشيمك ايچون قلوبك دائما ضرباتى
دويمشدر ، بو كون ، كه بو بلده ايله واوراده ياشايانلرله تماس
ايتمشدر ، البته سته لر دن برى قلبى ياقان بو آليم و حزين حاله چاره ساز
اولمى لك مهم وظائفندن عدايدر و بو وظيفه سنى ايضا ايتكله
شبه سز بختيار اولاجقدر . آنجق لك اى ، تدبيرى بولوق واونى
ايچنده بولونيولان وضعيتك مساعده سنى نظر دفته آلاق نافع
بر صورتده در حال ممنونيت بخش آثارىنى كوستره بيله جك طرزده
تطبيق ايتمه نك بر كونده و بر آيده ممكن اولاييله جكنى ادعا ايتك
بالطبع منطق الاماز . بويله بر ادعا سطح بين اولانلرك اداره

مصلحت مسلکچیلرینک کرز بویامق مقصدیله آلابیله جکری موقت تدبیرلرک کچیجی و یکدکدن صوکره قیمتسزلیکی تعین ایده جک تطبیقاتیدر . صبر ایله امنیت ایتک لازمدرکه تورکیا بویوک ملت مجلسی و حکومتی استانبولی و استانبولده یاشایانلری کافه سنی لایق اولدینی وجهله دوشونمکده در بویو انسانلرک حال و آتیشنی تأمین ایتک ایچون اک مثبت تدبیرلری آلا جقدر .

استانبول بالذات تورک و اسلام اولان عناصرک مدینه دلرباسی اولارق قالدق طبیعی اولدینی قدر ، او انسانلرک حیاتی ، رفاهنی تأمین ایده جک اسبابی دوشونمک و تطبیق ایتکده طبیعیدر . بوتون مملکت مزک هر شیئه مساعدیه کی مأمور اختیاجی دوشونولورسه استانبولده موجود مأمورلریمزک آتی به عائد هیچ براندیشه یه دوشملرینه محل یوقدر . یکیدن متخصص مأمور یتشدیدرک قولای برشی اولمادینی محتاج ایضاح دکلدر . البته موجود اولان مأمورلریمز لزومی کی توظیف اولونه جق و ماضیده اولد یقندن دهها مساعد و دهها رفاه بخش شرائط داخلنده صرف ایده جکری مساعی ایله یکی تورکیایی ترصین ایده جکلدر . ملتیز و افراد ملتدن اولغله برابر خادم ملت اولان مأمورلریمز ، ضابطلریمز دائماً و دائماً محبت ملیه و وطنیه ایله و بیوک برصقوت و نجات روحیه ایله متحلی بولونمشلردر . بوقدر نزیه اولان ملتک افراندندن بعضلرینک لزومندن فضله صاف اولمقندن باشقه برقصور کوسترمه مش اولانلرینه قارشنی وظیفه مز اولنلری شونک

و بوتک مساوی اداره ی دورنده تصادفاً بولونمش اولغله مظنون موقعنده بولوندیرمق دکل ، بلکه اولنره سوء سوق و اداره قابلیتنده اولانلرک بردها یعنی دوری احیا ایتلرینه ممانعت لازم کلدیکنی صمیمی برصورتده آکلاتیق اولمیدر .

پاشا حضرتلری بروسه ده ..

بروسه یلاره قارشنی ایراد بویوردقلری قیمتدار نطق

بروسه : ۲۳ (آ.آ) — پاش قوماندان غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلری ، دون شرق سینه ماسنده بعدالزوال ساعت ایکیدن طقوزه قدر دوام ایدن غایت مهم بیاناتده بولونمشلردر . سینه ما بناسی ، اشراف ، علما ، مدافعه حقوق و بلدییه هیئتلی اعضاسیله مأمورین ، منوران و هر صنف خالقندن مرکب سامعین ایله دولمشدی . پاشا حضرتلری بروسه خلقنک حقارنده کوستردکلری تظاهرات فوق العاده به بیان تشکر ایتدکدن صوکره ایکی بحق سنه اول بروسه نک دشمن اشغالی آلتنه کیرمه سی اوزرینه بیوک ملت مجلسنده جریان ایدن مذاکراتی خاطر لاته رق دیمشلدرکه :
« — برکون بورالردن کن خبر ، وکیللریمزدن مرکب بیوک ملت مجلسنده هیجانلی فریادلر ، الملر حصوله کتیرمشدی . کرسی به چیقان بتون خطیبیلر ، بو جنت آسا بلده ایچون آغلامشار و هر کی آغلامشاردی . مع التأسف بنده آرقداشلرک اظهار

ایستدکاری تاثره ماده اشتراکدن ممنوعدم . بالعکس ارنلری متسلی ایتمک، اولرهمتات ویرمک وظیفه سیله مکلفدم. اوکونکی مذاکرات اثناسنده دیمشدم که : [بروسه ، آنا وطنک قیمتدار بر جزئیدر . انفسکا کی موقدره، بهمه حال استرداد اولنه جقدر] فی الحقیقه اردومن دشمنلری جدی بر مغلوبیته اوغراتمق ایچون زمانه محتاجدی . اوزمانه قور بروسه دن بر فداکارلق طلب ایتمک مجبورتی واردی .

ایشته بو صورتله بروسه لیلر اوزون مدت اعتسافه کوکس کردیلر . صبر و متانت کوستردیلر . نهایت اردومن لازم کلن قوت و قدرتی اکتساب ایتمدی . کلدی و قدراشاغنی قورناردی .»
پک زیاده آلقیشلایان بو مقدمه دن سوکره پاشا حضرتلری بروسه نك اهمیت تاریخیه و حاضرهم سیله بی پایان منابع ثروتندن ، از جمله مشهور جهان اولان قاپلیجه لرندن ، ایپکجیلک خالیجیلق آراهه جیلق وسائره کبی صنعتلرندن بحث ایتمشار و بونلری حال ابتدائی ده براققله ملککتک پک چوق متضرر اولدیغنی و منابع ثروتندن شیمدییه قدر لایقیله استفاده ایده مهین خلقک بوندن سوکره هر خصوصه صرف فعالیت ایتمسی لازم کلدیکنی بیان بو یورمشلردر . بعده مصاحبه لرینی حسب حال طرزند یاغنی مناسب کورمک حاضر و نك نه کبی خصوصاته تدریجه دوشدک لرینی و کندیلرندن ، هانکی مسئله بی اوکرنمک ایستدک لرینی سؤال ایتمشلردر . بونک اوزرینه بر چوق ذوات طرفدن مختلف زمینلره

هاند یکریمی متجاوز سؤالری بیان ایتمکدن سوکره صبرهم سیله جوابلرینی ویرمشلردر .
آبداتنه دائر اولان برنجی سؤاله جواباً پاشا حضرتلری دیمشلردر که :

« دین ، ی آلت یاپانلره بر مقابله »

« — آبداتندن بحث ایدن آرقداشمزک مقصدی هیکل اولسه کرکدر . دنیا ده متمدن ، مترقی و متکامل اولق ایسته یین هر هانکی بر ملت بهمه حال هیکل یاپاجق و هیکل تراش یتمشیرم جکدر . آبداتک شورایه بورایه خاطرات تاریخیه اولارق رکزینک مغایر دین اولدیغنی ادعا ایدنلر ، احکام شرعی بی لایقیله تتبع و تدقیق ایتمه مش اولانلردر . جناب پیغمبرک دین اسلامی تأسیسندن بو آنه قدر بیک اوچوز بو قدر سنه کچمشدر . حضرت پیغمبرک اوامر الهیه بی تبلیغی اثناسنده مخاطبلرینک قلب و وجداننده بونلر واردی . بوانسانلاری طریق حقه دعوت ایچون اولا او طاش پارچه لرینی آتمق و بونلری جیلرندن و قیلرندن چیقارمق مجبور یتمنده ایدی . حقایق اسلامیه تمامیت آکلاشیلقدن و حاصل اولان قناعت وجدانیه قوتلی حادثات ایله ده تأیید ایلمکدن سوکره بر طاقم منور انسانلرک بویله طاش پارچه لرینه تعبدینی فرض و ظن ایتمک عالم اسلامی تحقیر ایتمک دیمکدر . منور و دیندار اولان ملتیز ترقینک اسبابندن بری اولان هیکل تراش لانی اعظمی درجه ده ایلمیله ته جک و ملکتمزک هر کوشش سی اجداد همزک

و بوندن صوكره يتيشه جك اولادلر مذك خاطر اتى كوزل
هيككلرله دنيايه اعلان ايده جكدنر . بو ايشه چوقن باشلامشدر .
مثلا سيواسدن ارضرومه كيدر كن يول اوزندر كوزل برهيكه
قصادف ايدر سكر . صكره مصر ليلر اسلام دكيدر ؟ اسلامق ،
يالكر تور كيا و آنا طولى خلقنه مى منحصر در ؟ سياحت ايدنلر
بك اعلا بيلر لركه ، مصرده بر چوق احاطمك هيككلرى واردر .
ملتزم دين وديل كې قوتلى ايكي فضيلته مالكدر . بو فضيلتلىرى
هيچ بر قوت ، ملتزمك قلب ووجدانندن چكوب آله مامشدر ،
و آله ماز . انسانلر متكامل املق ايچون بعض شيلره محتاجدر .
بر ملت كه رسم ياماز ، بر ملت كه هيكل ياماز ، بر ملت كه فنك
ايجاب ايتدردىكي شيلرى ياماز ؛ اعتراف ايتلى كه او ملتك
طريق ترقيده يري يوقدر . حالبوكه بزم ملتزم ، اوصاف
حقيقه سيلاه متمدن و مترقى اولمغه لاقدر واوله جقدنر .

اجنبى سرمايه سى نه صورتله كيرملى ؟

بعده اجنبى سرمايه سنك ملكتمزه كيرمسيلاه خلقمذك بوندن
منضرر اولوب اولميه جنى حقنده كى سسواله كچرك ملكتك
وضعيت عموميه سنى تصور ايتشار و ملكتمذك بولدن محروم اولديغنى ،
شهرلر ك خراب ، كريلر ك پریشان بر حالده بولنديغنى ، ليانلر يمز ،
فابريكه لرمذك موجود اولنديغنى ، معدنلر مئزى - ايشتمديكمزى
وايشلته بك حالده بولندمادىغمزى بيان ايله - بونلردن لايقيه

استفاده ايتك ايچون بك چوق تدبيرلر اتخاذه مجبور اولديغمزى
بو ميانده اجنبى سرمايه سنكده مضر اولمسايه جق بر صورتده
ملكتمزه كيرمسنه مساعده ايتك لازم كله جكنى سويلشلردر .
آنچق اجنبى سرمايه سنك كيرديكى يرلرده ايضاح ايتديكى مضر تلىرى
دور دراز تشریح وازجه هندستان تورك و اسلام ايمپراطورلغنك
بر انكلز اراضى شركسته ويريلن امتيارلر نتيجه سنده منقرض
اولديغى ايضاح ايتشلردر .

زراعتك ترقيسى ايچون . .

متعاقباً زراعتك ترقيسى ايچون نه كې تدابير اتخاذايدلىكى
سوالنه جواباً :

« — خلقمذك اكثريتي چيفتجى وچوباندر بو ملكتك
چوق قوتلى اولمىك سببى ده خلقمذك چيفتجى وچوبان اولميدر .
حالبوكه شيمدى يه قدر بر چوق اسباب و عوامل تاثيريله نه
چفتجىلىكى ونه ده چوبانلغنى ياپه بيلمشدر . »

ديدكن صوكره زراعه تخملىق و آلات تداركى ايچون ايكي
بچق ميلليون ليرا تخصيص ايدلىكى بيايله شيمدى يه قدر تعقيب
ايديلن سياستلر ك ملكتك خلقنى كندى ايشنى دوشونمكدن
و كورمكدن منع ايتديكى بوندن صوكره شخسى سياستلر بيرنه
دولت و ملت سياستى تعقيب اولونه جغنى و آزادان انسان قوتنك
تلافيسى ايچون ماكنه لردن استفاده ايديله جكنى ايضاح ايتشلردر .

صلح مسئله سی اطرافنده :

بعده آوروپانك وضیعت عمومی سهیل صلح مسئله سنه نقل كلام ایدرهك آوروپا دولترینك وضیعت عمومی لرندن وتوركیا نك جهان سیاستنده کی موقعندن بحث ایتشلردر. صلح حقنده دیمشلردرکه :

« — حقیقت حالده صلح بزم ایچون نه قدر نافع مخاطبایریمز ایچونده اوقدر نافع ولازمدر . چونكه بوندن صوكره ، مملكتتمزك اعمار و احیاسی ایچون چالیشمق ایسته یوز . اونلركده بولزومی ادراك ایتمه لمیرینه امکان یوقدر . آنجق اونلر بزم آتیزه متردانه باقهرق پایدیمز انقلابك اساسلی بر انقلاب اولدینفی وكونك برنده همه حال دوریله جكمزى ظن ایتشلردی . ایشته بوخیال صلیحی شیمدی یه قدر اوزا قلاشدیرمشدیر . فقط حد اولسون ، ملتتمزك و مجلسمك اظهار ایتدیكى وحدت ولوزانده بولنان هیئت مرخصه مزك دعوا مزى مدافعه خصوصنده كوستردیكى اقتدار و بصیرت ، دشمنلریمزك بوكره خیالاته صامالرینه امکان براقیه جقدر . »

صلح قونفرانسنده کی مذاکرات :

بعده صلح قونفرانسنده شیمدی یه قدر مذاکره ایدیلن مسئله لر حقنده ایضاحات ویرمشلر و اقلیتلر مسئله سنه نقل كلام ایدرهك مبادله نك استانبول خارج اولق اوزره اساس اعتباریله قبول ایدلدیكى ویطریقخانه نك مسائل سیاسییه ایله اشتغال ایتمهك اوزره استانبوله قالدیله جكنی ، بوشروط خلافنده

حرکتی کورولدیکی تقدیرده در حال حدود خارجه جیقاریله . بیهل جكنی سویله دكدن صوكره دیمشلردرکه :

« — مخاطبلر مزك شمدی یه قدر كوستردكلى دهشت اسکیسینه نسبتله ده صلح بولش کی کورونیور . ملتتمز بر آن اول صلحه قلوو شمعق ایستبور . ملتدن ملهم اولان بوتون وکیللریمز ورجالمزده عین فکده بولونیور . فقط بوكا رغماً حال حربك صلحه انقلاب ایتمه می بر امر واقع اولور ویکیدن حرب باشلارسه بونك مسئول مسبی تورکیا خلقی وتورکیا بیوك ملت مجلسی و حکومتی دكل ، بزى محو ایتك ایچون قتلرندن سوء قصدی جیقارما یانلر اوله جقدر . »

بعده ارمنی ، آتوری وکلدانیلر نامه حرکت ایتدکلى ادا ایدنلر طرفندن اورته یه آتیلان ملی یورد مسئله سنی موضوع بحث ایدرهك بونك طرفزدن قالدیله آلتایه جفنی وموسویلك مملكتتمزده حقیقی بر وطنداش کی یشادقلری وپوندانکرده عین امنیت واستراحتله یشایه بیهل جکلری سویله مشلردر .

خلقك تنویر و ارشادی :

متعاقباً خلقك بر نقطه دن تنویر و ارشادی حقنده کی سؤال انتقال ایدرهك دیمشلردرکه :

« ملتتمز ، اوج بحق سنهك بر زمانه صیقیشدیرلما سی امکانی اولمایان جوق بیوك بر انقلابك عاملی اولمشدر . فی الحقیقه

عصر لر دئیری تبعیت ایتمکه آلیش دیغمز بر شکل اداره نك خارجه
چیه قهرق دنیا ده مائلی بولنایان بر دولت تورددق . فقط بوتجبدك
مطلقا معكوس بر سرکئی ایجاب ایتدیره جکئی خاطر مزدن
چیقارماق لازمدر .

« ارتجاع » ه قارشی :

بو حرکتی تعبییر مخصوصیله « ارتجاع » دیر لر . یاپدیغمز
ایشلر و آلیدیغمز نتیجه لره کوره بوکی ارتجاع لره هر وقت انتظار
اولونه بیلیر . قان ایله یاپسیلان انقلابلر داها محکم اولور قانسز
انقلاب ابدیلشدیر یله مز . فقط بز بو انقلابه واصل اولمق ایچون
لزومی قدر قان دوکدك بو قانلر مز ، یالکنز محاربه میدانلرنده
دکل ، عین زمانده مملکتك داخلنده دوکولدی بیلپورسکنزه
(خندك) ده ، (بولی) ده ، (قونییه) ده ، (یوزغاد) ده
وسائر مملکتلریمزده بر چوق عصیانلر وقوعه کلدی . و بولرک
هیبی تشکیل ایدلدی . شایان تمسیدرکه بو دوکولن قانلر کافی
کلسون ، و بعدما قان دوکولمه سین . مسعود انقلابك علمنده
فکر وحس طاشیانلری تنویر و ارشاد ایتك منورانه ترتب ایدن
وظائف ملیه نك الك مهمی واک برنجیسیدر .

بعده تنویر و ارشادك باشلی باشنه نظر دفته آلمغه لایق بر
مسئله اولدیغی ، فقط موجود دولت تشکیلاتی ایچنده منحصراً
تنویر و ارشاد ایله اشتغال ایدن بر وکالت اولمادیغی و بو وظیفه نك

الیوم مطبوعات مدیریت عمومیه سی طرفندن ایفا ایدلمکده اولدیغی
وتنور افکار ایچون غزته لره ، کتابلره ، بروشورلره محتاج
اولدیغمز ایضاح ایتشلردر .

بالقان حکومتلرینک وضعیت حاضره سی :

متعاقباً بالقان حکومتلرینک وضعیت حاضره سنه نقل کلام
ایده رك صربستان ، بولغارستان ، یونانستان ، آراوودلق و رومانیایا
حکومتلرینی حالا اشغال ایدن مسائلدن بحث ایتشلر و یوغوسلاویا
حقنده شو سوزلری سويلشلردر :

« — یوغوسلاویا بالقانلرده قوتلی بر حکومت اولمشدر .
صربلرک بویله بر دولت تشکیل ایتمکه حقاری واردر . بونی ده
فعلاً اثبات ایتشلردر . معلومدرکه اوستریا و مجارستان صربستانه
تجاوز و صرب نفوسنه معادل اولان اردولرینی صربستانه سوق
ایتدی . او عظمتلی اردولر قارشیسینده بوکوچوک قرم مردانه
بر وضعیت آلدی ، چارپیشدی و قدرت و قوتنك معادل اولدیغی
نقطه لرده دشمنلرینی دائماً مغلوب و رزیل ایتدی . غیر قابل
مقاومت اولان دشمن صولتی قارشیسینده قدمه ، قدمه چکیله رك
بتون وطنی دشمن اشغالنه ترك ایتك مجبوریتنده قالدی . صرب
ملتنك اولادلرندن مرکب اولان بر اردو و ملتك مقدراتی
تنویر ایدن رجال بوندن قطعاً نوید اولمادی والرنده هیچ بر
نقطه استناد قالمادیغی حالده [بهمه حال ناموسکار برملت اوله جق]

دیدیلر . ایشته بو عزمك نتیجهسیدر ، بوگون اسکی صربستان
یرینه بویوک بر یوغوسلاویا حکومتی تشکیل ایتیش اولدی .

ملی انقلابمیزك اساساتی :

پاشا حضرتلری بعده ملی انقلابمیزك اساساتنه دأر اولان
سؤاله کچرک عثمانلی ایمپراطورلنی ایله یکی تورکیا دولتی آره سنده
بر مقایسه یامیشلر ، برنجیسنده مشهود اولان ضعف وعجزی
وایکنجیسنده کی قدرتی تشریح وتورکیا بویوک ملت مجلسی
حکومتك مطلقییت ، مشروطیت وجهوریت شکلرندن هیچ
برینه بکزمه مدیکنی وبونلرک فوقنده اولدیغنی اثبات ایله تتکیلات
اساسیه قانوننک طلبه ، عسکر ، کنج ، اختیار هر فرد وملت
طرفندن نصوص قرآنیه کی ازلیمك ایجاب ایتدیکنی سویله مشلردر :

خليفة نك وضع وموقی :

بعده خلافت مسئله سنه نقل کلام ایدرک خلافتك یالکز
تورکیا خلقته دکل ، بوتون اسلام عالمه شمولی اولسی حسیله
بو مقام حقنده بر قرار ویرمك تورک ملتك صلاحیتی خارجنده
بولوندیغنی ، مقام خلافتك بر نقطه ارتباط اوله رق محفوظ
بولندیرلدیغنی واشبو مقامه تورکیانك حاکیت ملیه سنی تقیید
ماهیتنده هیچ بر صلاحیتك ویریه میه جکنی وذات خلافتنا هینکده
عین فکر وقناعتی مصیب بولدقارنی ظن ایلدکریغنی ایضاح المیشلردر .

خلق فرقہ سی اطرافنده :

بعده خلق فرقہ سی حقنده ایضاحات ویرمشلر وملتکته هر
خصوصده کری قالدیغنی ، بوکام متحد جاره بولق ایجاب ایتدیکنی
وبومقصدله هرکسک فکرینه مراجعت ایلدکریغنی ، ارباب وقوف
طرفندن کوندریله جک مظالمه لر تدقیق اولوندقدن سوکره قابل
تطبیق بر فرقہ پروغرامی وجوده کتیریه جکنی وشمدی به قدر
استحصال ایدیلن نتایجی محافظه ایچون ملتله برابر چالیشمقدن
نکول ایده میه جکنی سویله هرک سرزیرینه شو صورتله نهایت
ویرمشلردر :

پاشا سویله دیکی سوزی یاپار :

« — ملتیزی شیمدی به قدر سویلدیکم سوزلرله وحرکاتله
آلدا تمامش اولغله مفتخرم . [یاپاجغز ، یاپاجغز ، یاپابیلیرز]
دیدیکم زمان اونلرک فی الحقیقه یاپایله بیله جکنه قائل وقانع ایدم .
نته کیم سقاریا محاربه سی باشلامدن اول [دشمنی مملکتیز ایچینه
بوغاجغز] دیمشدم . بکا بعض مهم تلقی ایدیلن یرلردن مراجعتلر
واقع اوله رق ملتیی بیهوده یره قیردیرمایکیز دیمشلر ، روملردن ،
بولارلردن ، یونانلیلردن بحث ایدرک خلاصمزی آتی به تطبیق
ایتمه نك موافق اوله جغنی سویلشلرد . فقط ملتک قابلیتی ،
عزمی ، ایمانی نظر دقه آلهرق اونلره [خایر ، یاپاجغز !]
دیمشدم . شمدی ده ملتیی رفاهه ، ترقیه مملکتی عمراته سوق

ایتمک ایچون موجود قابلیتمیزی نظر دفته آلهرق [بونی ده
یابه جغز !] دیورم .»

پاشا حضرتلری ، سؤاللرک ایراد و تئیتندن صکره آلتی
ساعت سورن و متعدد دفعه لحرارت و تصویب ایله الفیشلانان
مصاحبه لرینه ، بروسه لیلره صمیمی بروداعی تضمن ایدن جمله لرله
نهایت ویرمشلردر .

پاشا حضرتلری آلاشهرده . .

باش قوماندان پاشا : « بوندن صوکره قازانه جغمز ظفرلر
اقتصاد و علم و عرفان ظفری اولاجقدر » بویورمشلردر

آلاشهر : ۲۵-۲۶ (آ.آ) — تورکیا بیوک ملت مجلسی
رئیس باش قوماندان غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلری بوگون
ساعت یدیده آلاشهره مواصلت ایله قصبه خلق و جوار قصبه
و کویلدن کلن اهالی ممثلری طرفندن پک صمیمی و حرارتلی
برصورتده استقبال اولومشلردر . استاسیون حکومت دائرة سینه
قدر متعدد طاق ظفرلر انشا اولونمش و مشعللر ایقاد ایدلمشدی .
پاشا حضرتلری قادین ، ارکک ، کنج ، اختیار بیکلرجه خلقت
متمادی آلفیشلری آرمسنده و اغوندن اینه رک بری قیز ، دیکری
ارکک ایکی مکتبلی ایله اهالی نامنه مدافعه حقوق اعضاسندن
حسین پک طرفندن بیان خوش آندی بی متضمن ایراد اولنان

نطقلری استماع بیورمشلر و متعاقباً دائرة حکومتی عزیمتله آقشام
یمکفی تناول ایلمشلردر . پاشا حضرتلری حکومت اولوسنده
اجتماع ایدن خلقه خطاباً آتیده کی نطق ایراد بیورمشلردر :

« محترم آرقداشلر ! حقمده کوستردیککز تظاهراتدن
دولای بیان تشکر ایدرم . بر قاج آی اول بورادن کچرکن بو
کوزل شهرک آتشار ایچنده براتلایغنی کورمشمدم . بوندن هپمز
دلخوز . فقط سزک کی غیور خلقت خراب و تراب اولان بو
شهری تکرار اعمار و احیا ایده جکنه هپمز امیندک . بو آنده
آلدیغم معلومات بو امنیتک سرعتله فعل حاله کلدیکنی کوستریور
بوندن بختیارم . آرقداشلر ! شهرکیزک یونان استیلاسی آلتندمکی
سفالتنی پک اعلا تخطر اید بیورسکز . بن بو آلم خاطرملری
تکرار ایتمکله یاره لر یکزی تازه له مک ایسته م . یالکزی سزی
و بتون ملتی فلاکتی سور و کلین اسبابی لایقیه دوشوندیککز دن
امیم . یونانلیلری ازمیره چیقاران بالطبع سزک آرزو و تمایلکزی
دکندی . و اوله مازدی . اونلرک ازمیره چیغماسنه و مملکتسزک
دها شرقنه ایلرله مسنه کندی قوت و تشبثلری ده کافی دکدی .
بزی چکنه تن بزم باشمزدده بولنان و بویوک طانیدیغمز مقاملردی .
او مقاملرکه اونلرک سعادتنه ، صحتنه کیجه کوندوز دعا ایدردک .
پک قطعی اوله رق بیلیمکزی ایجاب ایدرکه بزی خلاصه ایصال
ایدن شی اوشکل حکومتی یقه رق برینه ملتک افکار و آمالی
تمثیل ایدن بر حکومت تأسیس ایتمک اولمشدر . او حکومت

تورکيا بويوك ملت مجلسى حكومتيدر . اكر ملتيز گندي
حاکميتنى بلا قيد و شرط آئنده طوتان بر حكومت تشكيل
ايمه مش اولسه يدى بوكون استحصال ايتديكمز ظفرلره هيچ
بروقت نائل اوله مازدق و مملكت مزده شمدي به قدر سه ورمعهاده سي
تطبيق ايديله جك ، بوتون ملت اجنيلرك كوله سي اوله جقدى .
«آرقداشلا! آرتق بوفلاكتلى كونر گليه جقدر . بتون دشمنلر مز،
بتون جهان آكلامشدر كه حاكيتنى پك قيصقامج بر صورتده مدافعه
و محافظه ايدن ملتيز مملكته آياق باصه جق دشمنلرى قوغه جق
و محو ايدم جقدر . مملكت مزك معمور و ملت مزك مسعود اولسي
هر فردك اعظمى فدا كارلغيله حاكيت مليه يي محافظه ايمسي ايله
قابل اوله جقدر . آرزومنز خارجا استقلال ، داخلا بلا قيد
و شرط حاكيت مليه يي محافظه دن عبارتدر . حاكيت مليه مزك
ولو بر ذره سنى خللدار ايمك نيتنده بولنانلرك قفالىنى پارچه لايه
جنگلر دن امينم .

آرقداشلا! بوندن صوكره پك مهم ظفرلره قاووشاجفز .
فقط بو ظفر سونكو ظفرلرى دكل ، اقتصاد و علم و عرفان
ظفرلرى اولاجقدر . اردومنزك شيمدي به قدر استحصال ايتديكي
مظفريتار مملكتكزى خلاص حقيقى به سوق ايمش صايلا ماز .
بو ظفرلر آنجق مستقبل ظفرimiz ايجون قيمتلى بر زمان حاضر .
لامشدر . مظفريات عسكريه سزله مفروز اولمايه لم . يكي علم
و اقتصاد ظفرلرینه حاضر لانه لم .

باش قوماندان پاشا صالحلى و مقنيساده . .

اهالى به ايراد بويورد قلرى نطقار

ازمير : ۲۷ — (آ.آ) — باش قوماندان غازى مصطفى
كالم پاشا حضرتلرى دون صباح ساعت آلتيدم آلاشردن
حركت و ساعت يديده صالحلى به مواصلت بيور مشلردر . استاسيون
بايراقلر چيچكلر و طاق ظفرلره مزبندى . وقت فايت ايركن
اولد يني حالده بيكلر جه اهالى استاسيونه گلشلردى . پاشا حضرتلرى
بوراده ترندن اينمشلر ، برقيز و بر اركك طرفدن اوقوتان نطق
و منظوملرى ديكله مشلردر . بلديه رئيسك بيان خوش آمدى يي
مضمن ايراد ايتديكي نطقه جواباً پاشا حضرتلرى ديمشلردر كه :
«كوسترديككز حسيانه تشكرلر ايدرم . بورايه قدر بو قدر
ايركن گللكككزك حقيقى حسياتكزى اظهار سوقيله اولديغنى
آكلايورم . بوندن فوق العاده بختيارم . بنده سزه قارشى عين
حسيانه منجسم . محترم اهالى ؛ چوق ظلم و چوق ظلم كورديكز
فقط آرتق بونلردن ابدىاً قوريلديكز . او قره كونر آرتق
تكرر ايدم . چونكه ملتك انتباه و تيقظى پك بيوكلر .
بوندن صكره مملكتكزى قطعى خلاصه ايصال ايجون پك قوتلى
و اساسلى تدبيرلر اتخاذايلىك ايجاب ايدر . بوتديرلرك اك مهمى
والك برنجيسى علم و عرفاندر . ايشته شوراده كورديكم كوچك
مكتبليلر علم و عرفان اردولر يني تشكيل ايدم جكلردر .

بو اعتبارله آتی به امنیتله باقه بیلیرز. محترم اهالی بیلورسکزکه حیاتی، استقلالیزی، ناموسمیزی قورتاران میثاق ملیمزه اولان ارتباط تاممزد. ملت و ملتدن دوغان اردومز بوملی میثاقی سونکولرله تحقق ایتدیرمشد. بونی سیاست افاده ایتدیرمک ایچون هیئت مرخصه مز لوزانده فعالیتله چالیشمقده. مملکت داخلنده چالیشیرکن دیگر طرفدن همان قارشیمزه چیقیمی محتمل دشمنلری یزه سرمک ایچون دائماً مهیسا بولملی یز. بو ملت اوچ بچق سنه دنبری چوق فدا کارلق یامیشدر. ایجاب ایدرسه بوندن صوکرده حیات و ناموسی ایچون دها چوق فدا کارلق یاپه جقدر.

قصبه استاسیوننده:

صالحیدن صوکرده مواصلت ایدیلن قصبه استاسیونی دخی بایراقلر و چیچکلرله دونامش و اطرافی خلق ایله دولمش ایدی. بوراده دخی مکتب چوجققلری طرفندن شرقیلر او قونمش و بلدییه رئیس طرفندن بتون خلقلک پاشا حضرتلری و رفقای کرامیله برابر اولدقلری مؤید بر نطق ایراد ایدلمشدر. پاشا حضرتلری بو نطقه جواباً:

« قemme کوستردیککن آثار محبت و صمیمیت تشکر ایدرم. بلدییه رئیس بک افندیکن بتون مملکت خلقی نامنه سویلدکلری سوزلردن فوق العاده متحس اولدم. خلقلک مملکتی خلاص حقیقیه ایصال ایچون

چالشانلرله برابر اولدینی حقنده کی تأمیناتی صوکرده قیمته تداردر مملکت و ملتک سلامتی ایچون چالیشانلر ملتک مظاهرت و اعتمادندن امین بولونمز لرسه البته قوت قلب ایله چالیشه مازلر. کرک بن و کرک ایسه رفقای محترمه بو امنیت و اعتمادی حسن استعمال ایتمک چالیشه جق و انشاالله موفقده اوله جغز. بیلورسکزکه: بیوک سفالتر و فلاکتلر کچیردیکز. اولریکنز یاقیلدی همشیره. لریکنزدن بر چوغی شهید ایدلدی. فقط بتون بو جنک سزک ایچون هیئتمز ایچون بر درس ابتناء و تیقظ اولمشدر. بز بو انباهله چالیشه جق اولورسه قی آراتق او قاره کونلرک عودتنه امکان قالماز. ملتیز بو زیانی آز زمانده تلافی ایده جکدر. حتی ایتیش کیدر. (مکتب چوجققلری اشارتله) قلممزه امیدلر ویرن ششو قارشوومزده کی خانلر و بیکاردن فضله اهلیمز، اردولری میز بونلر تأمین ایده جکلردر « بیورمشلردر.

مغتیساده تظاهرات و شنلکلر:

قصبه دن صوکرده بایراقلر و چیچکلرله سوسله بن و پاشا حضرتلری کورمک ایچون شتاب ایتیش اهالی و عسکر غلبه لکلری ایله مالی بولنان قصبه دن صوکرده کی آرا استاسیونارده دورمایه رق دوغریجه مغتیسایه مواصلت ایدلمشدر. پاشا حضرتلری مغتیساده ترندن اینشلر و استاسیون قوماندانلری دائره سنده بر آز استراحت ایتشلردر. ائشاده شهرک بلدییه رئیس اشراف و معتبرانی مدافعه حقوق جمعیتله سائر مکتب طلبه سی طرفندن بیان خوش آمدی

ایده‌لش واورادن شهره عزیزه بر میدانلقد ماهر چندیلر طرفندن
پایلان جرید او یونلری تماشا بیورمشلردر . بو ائاده بلدی
رئیس بحری بک، پاشا حضرتلرینه خطاباً زبرده کی نطق ایراد ابدی :
« مغنیسایلر تشریف کز اوزرینه بایرام یاپورلر . چونکه
بو کون ملت و مملکت مزایا سارندن قور تاران بویوک ملت مجلسمز
رئیس و غازی باش قوماندانی سلاملامقله بختیاردرلر . ذات
دولت لرینک شمدی یه قدر موفق اولدقلری مظاهرت سبجانیه
بودولت و ملت حیات و استقلالانی قازاندیرمشدر . شهر نامه
ذات دوله یه خوش کلدیکز دیر واللهدن سزی ملت باغشلامسین
نضرع ایلرز »

پاشا حضرتلری بونطقه قارشى شوسوزلرله مقابله بیوردیلر :
محترم بک افندی و محترم اهالی ، لوا کز دائرمنه کیردیکم
دقیقه دن بورابه کلنجه یه قدر خلقلک شاهدی اولدیقم تظاهراتی بنی
سوک درجه متحسس ایتمشدر . بالخاصه شو دقیقه ده کوردیکم
تظاهراتدن فوق العاده منشکرم . بو تظاهرات بنی ظاهری دکل فقط
معنوی کوز یاشلرینه غرق ایتمشدر . بونلر بنی متأثر و مسرور
ایتمشدر . برقاچ آی اول بورادن کچدیکم زمان بو اهالی نی بوراده
کورمه مشدم . بورالر آتشلر ایچنده ابدی . شمدی له الحمد او کونلرک
کچدیکنی و خلقلک بر آرایه کلدیکنی و چالیشمغه باشلادیقنی
کوردیم . شوندن دولای چوق بختیارم . محترم اهالی بتون
افرادمن چوق چالیشقاندر . فیصلی اراضی یه مالک بولئیورسکمز .

بو چالیشقان اهلینک مساعیسه آزمانده چوق نافع نتیجه لر اده
ایده جک لرینه امینم . بلدی کز خلقی نامنه سویلدیک کز سوزلردن
چوق متحسس اولدم . بوندن صوکره کرک بن و کرک رفقای
مساعیم مملکتک سعادت و سلامتی ایچون وار قوتملرله چالیشاجمز .
آنجق مساعیمزک موفقیتله تتوجی ایچون بتون مملکت شیمدی یه
قدر اولدینی کی بوندن صوکره ده مظاهرتی الزمدر . بزم قوتمز
مملکت امن و اعتماددر . بز بو اعتماد مظهر اولدجه بو نتیجه یی
هپ برابر اقطاف ایده جکمز . تظاهرات تکزدن دولای تشکرات
مخصوصه می تکرار ایده رم . »

از میر هیئت استقبالیه سی :

بو ائاده استاسیونه ازمیردن بلدی، مجلس عمومی، اداره ولایت
اعضالریله مفتی افندی و مدافعه حقوق ، تورک اوجانی ، اطباء ،
اجزاجیلر ، مهاجرین ، ادمان برلکی و هلال احمر هیئت مرخصه سی
و تجارت و ملی کتبخانه ، مطبوعات هیئت و جمعیتلرینک ممثللر بنی
حامل تره ن کلش و شهردن استاسیونه عودت ایدن پاشا حضرتلری
اوراده بو ذوات طرفندن قارشسیلانهرق هپ برابر حرکت
اولونمشدر . اهالی حرکت ایدن تره نک آرقه سندن (یشاسون
مصطفی کمال پاشا ، یشاسون بویوک ملت مجلسمز) آواز لریله
قوشه رق تشییع ایلشلردر . مغنیسا ایله منمن آراسنده کی
خروس کوی ، مرادیه ، ایرعالم استاسیونلری دخی بایراقلر

قارشولانمشلردر . بليده ريشنك بيان خوش آمديسى متعاقب بر مكتبلى كوچك قيز بر منظومه وبعده كوچك بر افندي ده آتئين بر خطابه او قومشدر . پاشا حضرتلرى رفاقتنده بولنان ذوات واستقباله شتاب ايدن بيكلرجه كشيدن مركب بر جم غفير ايله قارشى يقهده مرحوم والدهلرينك مدفون بولندينى فريق عثمان پاشا جامع شريفنه عزيمت ايتمشلردر . مشاراليهك جامع شريفه تقريبنه خوش الحان بر مؤذن طرفندن مناره دن صلا ويرلشدر . پاشا حضرتلرى والدهسنك مقبرهسى او كنده بيوك بر خشوع ديندارانه وعلوى اولدينى قدر متين بر تأثرله بر مدت ساكت وصامت طور مشلر و مرحومه نك روحنه اهداى فاتحه ايلادكن وحاضرونه خطاباً حسب حال و احياى خاطرات دن صوكره شو سوزلري سويلشلردر .

« ذواللى والدهم بوتون ملت ايچون مفكوره اولان از ميرك مقدس طور اقلرينه توديع وجود ايتش بولونيور . آرقداشلر ، اولوم خلقتك اك طبيعى بر قانونيدر . فقط بويلا اولمقله برابر بعضاً نه حين تجليل عرض اندر . بوراده ياتان والدهم ظلمك جبرك بتون ملتى فلاكت اوچورومنه كوتورن بر اداره كيفيه نك قربانى اولمشدر . بونى ايضاح ايتك ايچون مساعده بيورر سه كز حيات اضطرابنك بارز برقاج نقطه سنى عرض ايدهيم : عبدالحميد دونه ايدى . (۳۲۰) تاريخنده مكتبدين هنوز اركان حرب يوزباشيسى اوله رق چيقمشدم . حيايه ايلك خطوه ني آتيوردم .

وچيچكلرله سوسلنمش وپاشا حضرتلرينى كورمك ايچون شتاب ايدن بيكلرجه خلق ايله طولمشدى . تره ن بو استاسيونلرده توقف ايتشمش وخلقك صميمى تظاهراتى آرمسندن كچه رك مننه لكشدر . پاشا حضرتلرى منمنده اهالى وقطعات عسكريه دن مركب عظيم بر غلبه لك طرفندن قارشىلاشمشدر . مكتب طلبه سندن كوچك برخانم پاشايه خطاباً بر منظومه و قومش وپاشا حضرتلرى ده مكتب طلبه لرينه قارشى التفات بويورمشلردر .

اهاليدن بر چوقلرى پاشا حضرتلرينك اللرينى اوپمشلردر و مشاراليه ده آبرى آبرى هيسنك حال و خاطر لرينى صور مشلردر . منمنده دخى خلق حركت ايدن تره نك آرقاسندن (يشاسون مصطفى كمال پاشا ، يشاسون بويوك ملت مجلسمز) آوازله يله قوشه رق پك صميمى تشيع تظاهراتنده بولمشلردر .

ايلك آجيل زيارت وعهد پيمان :

منمندن صوكره بلا توقف كچيلن اولوجق ، چيكل استا . سيونلرنده دخى بيكلرجه كشيدن مركب خلق كتله لرى بايراق تظاهراتى ياپمشلردر . طومازودن صوكره تره ن قارشى يقه يه كيرمش واستاسيونه داخل اولنجيه قدر كذر كاهه كى بوتون خانه لدن تره نك چوق چيچك دمتلرى آتيلمشدر . پاشا حضرتلارى قارشى يقه استاسيوننده واغوندن اينمشلر و والى بك قوماندان پانسا ، وسائر اركان و امرا و مأمورين و مجلس بلدى هيئتى و قارشى يقه مكتب طلبه لريله عظيم بر غلبه لك طرفندن

فقط بو خطوه حياته دكل زندانه تسادف ايتدى . حقيقه بر
كون بنى آلديلر واداره مستبدنك زندانلرينه قويديلر . اوراده
آيلرجه قالد . والدم بوندن آنجق محبسدن چيقدقدن صكره
خبردار اوله بيلدى . ودرحال بنى كورمكه شتاب ايتدى . استانبوله
كلدى . فقط اوراده كنديسيله آنجق اوچ بش كون كورشمك
نصيب اولدى . چونكه تكرار اداره مستبدنك خفيه لرى ،
جاسوسلرى ، جلادلى اقامتگاهمى صارمش و بنى آلوب
كوتور مشاردى . والدم آغلاره قارقا قارمندن تعقيب ايدىوردى .
بنى منقاه كوتوره جك اولان واپوزه يتدیرلر كن بنه كورشمكدن
منع ايديلن والدم كوزياشاريله سر كه جى ريختمنده المير وكدرلر
ايچنده تركايدلمش بولتيوردى . منقاده كچيرديكم نهكلر اولنك حياتى
اضطرابلر و كوزياشارى ايچنده كچيرتمشدر . باشقه بر نقطه ده : متار كه
زمانده آناولى به كچديكم وقت والدمى مضطرب بر حاله
استانبوله تركه مجبور اولشتم . يانده كنديسنك ترفيق ايتديكى
بر آدم واردى ، بونى ارضرومدن استانبوله كوندديكم زمان
والدم بو آدمك يالكر اوله قى كلكديكندن خبردار اولدينى دقيقه ده
بنم حقمده خليفه و پادشاه طرفندن و يرلمش اولان اعدام قرارينك
انفاذ ايدليكنى ظن ايلش و بو ظن كنديسنى فلجه دوچار
ايتمشدى . اوندن صوكره بوتون مجادله نه لرى ونك حياتى
الم ، اضطراب ايچنده كچيرمشدى . پادشاه و حكومتك و بوتون
دشمنلرك دئما تضيق واشكنجه سى آلتنده قالمشدى . اقامتگاهى

بيك درلو سبب ووسيله لرله باصيلر و تحرى ايديلر ، كنديسى
از عاج اولتوردى . والدم اوچ بجق سنه لك بتون كيجه وكوندوزلرينى
كوز ياشلارى ايچنده كچيردى . بو كوز ياشلرى اوكا كوزلرينى
غائب ايتدirdى . نهايت پك يقين زمانده اونى استانبولدن
قورتاره بيلدم . آكا قاووشه بيلدم كه : او آرتق ماده اولمشدى ،
بالسكر معنا ياشايوردى .

[والدمك ضياعندن شهسز چوق متاثرم . فقط بو تاثرمى
اراله و بنى تسلى ايدن بر خصوص واردركه اوده آنامز وطنى
محو و خرابيه كتورمن اداره نك آرتق برده اعودت ايتامك
اوزره مزار عيده كتورلمش اولديغنى كورمكدن . والدم بو
طوپراغك آلتنده ، فقط حاكميت مليه الى الابد پايدار اولسون .
بنى تسلى ايدن الكيوك قوت بودر . اوت حاكميت مليه الى الابد
دوام ايدم جكدن . والدمك روحنه و بتون اجداد روحنه متعهد
اولديغى وجدان يمينى تكرار ايديم . والدمك مدفى اوكنده
واللهك حضورنده عهد و پيمان ايدىورم ، قدر قان دوكره
ملتك استحصا و تثبيت ايتديكى حاكميتك محافظه و مدافعه سى
ايچون ايجاب ايدرسه والدمك يانه كيتمكده اصلا تردد ايتمه جكم .
حاكميت مليه اوغرنده جانمى و ير مك بنم ايچون وجدان و ناموس
بورجى اولسون]

قارشويقه دن از مير قنر امتداد ايدن شمندفر كذركانده كى
استاسيونلر ، محله و كويار دنخى بايراق و چيچكلرله مكمل

تزیین ایدلش و هر ایکی جانبده بیکلرجه افراددن مرکب خلق کتلهلری اخذ موقع ایله مشلردی . کچدکجه خلق (یاشاسون) آوازله ربله و سوره کلی آلفیشلره پاشا حضرت تلیزینی سلام لایور وترنه چیچک دمتلری یاغدیریورلردی . ترهن ساعت برده بسمه خانیه واصل اولمشدر . بوراده تصویرک فوقده برقالا بالقی واردی . از میر استاسیوننده قوماندان و سواری و پیاده ژاندامه پولیس قطعات و طاقلری ارکان، امرا، بلدییه هیئی، مأمورین حکومت و بتون از میر مکتب طلبه و طالباتی پاشا حضرت تلیزینی استقباله گلشلردی . بلدییه هیئی ایله ذوات سائر طرفندن ایفای رسم خوش آمدی متعاقب پاشا حضرت تلیزینی استاسیونندن او جوارده کائن مودت سالونی اوکنده کی محشم طاق ظفره قدر امتداد ایدن یولی یرلره سریلی خلیلر اوزرندن یورومک صورتیه قطع ایتمشلر و اوراده چیچکلره مزین آرابایه راکب اولمشلردر . بورا اشناده مکتب طالباتندن بر خانم قیز پاشا حضرت تلیزینه خطاباً منظوم بر نطق ایراد وبر مکتبلی افندی طرفندن بر منظومه انشاد ایدلش و پاشا حضرت تلیزینی بتون حاضر و مظهر التفات بیورمشلردر . پاشا حضرت تلیزینک کجه چکلری یوللرده یوز بیکلرجه اهالی اخذ موقع ایتمش و بتون دکاتلر، اولر پک دانشین بر صورتده تزیین اولمشدی . مشارالیه بلااستثنا بتون از میر خلقندن مرکب اولان بومستقبلین کتلهلری آره سنده مورواید رکن خلقک سوره کلی آلفیشلری و (یاشا) ساری

آفاقه یو کسه لیوردی پاشا حضرت تلیزینک راکب اولدقلری آرابه بیکلرجه خلق طرفندن قوشادیلهرق تیلیکیلیک، مزارلق باشی، اورتولی چارشو و باش دوراق طریقله دائره حکومته گلش وره کذارده متعدد قربانلر ذبح ایدلشدر . پاشا حضرت تلیزینی دائره حکومتده بر مدت استراحت و اوکله طعامنی اوراده تناول بیورددن صسوکره ینه خلقک سرورلی آلفیشلری و بارلاق تظاهراتی آره سنده کوزتپه ده عشاق زاده معمر بکک کوشکلرینه عزیمت ایلشلردر . از میرده محترم خلاصکار یزک تشریف اوزرینه حقیقی بر بایرام نشئه و شطارتی هر یرده و هر جهته نمایان اولمقده در . بو کیجه بلدییه طرفندن مشارالیه شرفه بر ضیافت کشیده اولنه جقدر .

باش قوماندان پاشا از میرده ..

پاشا حضرت تلیزینک از میر لیلره قارشی ایراد بیورددقلری مهم بر نطق از میر : ۲۸ (آ.آ) — باش قوماندان غازی مصطفی کمال پاشا حضرت تلیزینی شرفه دون کیجه ساعت بدی بچقده حکومت قوناغئک بیوک سالوننده بلدییه طرفندن یوز یکریمی کیشیلیک مکلف بر ضیافت کشیده ایدلشدر . بوضیافته مملکتک متحیزان و منورانی مجالس و هیئات مختلفه اعضاسیله مطبوعات مثللری ، رجال عسکریه و ارکان مأمورین کاملاً حاضر بولونمشلردر . اثنای طعامده ارطغرل موزیقه سی و خونواز پارچه لر ترم ایتمش

و آری بجه پیاو ایله کاندن مرکب اینجه ساز طاقی آهنگ ساز اولمشدر .
 پک صمیمی مصاصا جبه لرله دوام ایدن طعامک صوکارنده
 اولا معارف مدیری و اصف بک از میرلیر نامنه بر نطق ایراد
 ایتمش و بوتون از میرلیرک دوندن بری بیوک متجیلرینی آرازانده
 کورمکه بختیار اولدقلرینی غازی پاشا حضر تلرینک مملکتی تخلص
 ایتمکه بوتون ملتک ابدی منت و شکرانی قازاندقلرینی بیاندن
 صوکرده دیمشدرکه :

« سز مملکتی یالکز دشمن تجاوزندن دکل ، عین زمانده
 دشمن سونکولرینه اسه تناد ایدن اشخاصک کیفی تسلطلرندن
 دخی قورتاردیکز و بتون از میرلیر بو معظم اثریکزده سزکله
 برابردرلر . بو اثر قارشوسنده هر تورلو ارتجاعلر اولمکه محکومدر .
 چوق یشایکز ، سز یشادجقه دهاکزک ایشیق وره جکی ترقی
 بوللرنده ملتزم لایق اولدینی حاکمیت و سلطنته مالک اولسون . »

مفتی افندینک لفظی :

بعده مفتی افندی دخی شو نطق ایراد ایتمشدر :

« ذات دولتکیزی نهایتسز حرمتلرله ایکنجی دفعه سلاملاق
 بختیارلغنه نائل اولان مملکتتمز ، فیض قدومکنزله اظهارشادمانی
 ایدیور . عزیز وطنمز دشمن آياغی آلتنده چیکنه نیرکن بر
 ملک الصیانه کبی میدانه چیقیدیکز . مللزی ، حیاطمری عرضمری
 قورتاردیکز . بتون دنیانک استیعاب ایده میه جکی حمیتی سزک
 میارک قلیکنز استیعاب ایتمش و اظهار بیوردیغکنز خارق العاده

محبت سز مهنجی ملت و مجدد دولت عنوان محشمنی قازاندرمشدر .
 [مصطفی کمال] نام بلندی بزم لسانلرمزه اولدینی کبی اولاد
 واحفادمزک تقدیر واحترامنه دخی شرف بخش اوله جقدر .
 ذات دولتیرینه تکرار تکرار عرض تعظیبات ایلرم . »

غازی پاشا حضر تلرینک مقابله سی :

متعاقباً پاشا حضر تلری شو نطق ایراد بیورمشدردر :
 « محترم افندیلر ، بو کیجه از میر خلقی بحق تمثیل ایدن قیمتی
 هیئتکیزک مواجهه سنده بولونمق بنم ایچون بیوک بر سعادت
 اولدی . از میر خلقنک کچن دفعه اولدینی کبی بالخاصه بوردفعه حقمده
 اظهار ایلهمش اولدینی صمیمی تظاهراته قارشی حس ایتدیکم
 ممنونیتی دوعریدن ، دوعری به کندیلرینه افاده ایتک ممکن اولامادی
 فقط بونی هیئت علیه کزه عرض و هیئت علیه کز واسطه سیله بتون خلقه
 ابلاغ ممکن اولاجغنی ظن ایدیورم . بناء علیه بتون تشکراتی هیئت
 علیه کزه عرض ایدیورم . در میان ایدیلن قیمتی سوزلر آره سنده
 بالخاصه ملتک وقهرمان اردومزک استحصال ایتدیکی موفقیات
 ومظفرباتی بنم شخصصمه تمثیل ایدلمش کورمکدن دولای خاصه
 تشکر ایده رم . فقط بر نقطه یی قید ایتک مجبوریتندیم وبونی
 غایت اهمیتلی اوله رق عرض ایده رم که بوتون بو موفقیات یالکیز
 بنم اثرم دکلدرد واوله ماز . بوتون بو موفقیات بوتون ملتک عزم
 وایمانیه توحید مساعی ایتسی نتیجه سیدر . قهرمان ملتمزک
 وکزیده اردومزک احراز ایتدیکی موفقیات ومظفرباتدر . »

شخصه ك موفقیتی ، ملتړك موفقیتی در :

« افندیلر ، بر ملت ، بر مملکت ایچون تجارت وسلامت و موفقیت ایستیورسوق بونی یالکز بر شخصدن هیچ بر وقت طلب ایتملی یز . هر هانکی بر شخصك موفقیتی دیمك او ملتك موفقیتی دیمكد . بر ملتك موفقیتی دیمك مطلقا قوای عمومیة ملیه نك بر استقامنده تحصیله تشكك ایتمسلیه ممکندر . بناء علیه بیللم كه ، واصل اولدینی موفقیت ، ملتك توحید قوا ایتمسندن ، تشريك فعالیت ایتمسندن ایلری كلیشدر . اكر بو موفقیاتی و مظفیریاتی آتیده تتویج یتدیرمك ایستیورسوق عینی اساسه استناد ایدلم وعینی صورتده یورویلم . چونكه موفقیت آنجق بو صورتله قابل استحصالد .

ایلك از میر زیارتلرینك انطباعاتی :

« افندیلر ، بو كوزل از میری دردنجی دفعه در زیارت ایدیورم . برنجی وایکنجی زیارتلرم چوق غمی و قسوتلی ماندرده اولمشدر . بونلر منفایه کیدرکن وکلیرکن یاپدیغم زیارتلردر . اوچنجی زیارتم ایسه قهرمان اردومزك دشمن اردوسنی نهایته قید مغلوب و پریشار و احما ایتدکدن صوکرده بورایه واصل اولوندینی ، اوکا قاریشهرق بورایه کلدیکم زماندر . برده شیمیدی ککش بولونیورم . برنجی وایکنجی زیارتلرمده از میرك بنده حاصل ایتدیکی انطباعاتی افاده ایتك لازم کلیرسه دیه بیلیم كه بو انطباعات

چوق ألم ، چوق حزین و چوق کدرلی حسابات ایله مالیدر . بیللم ، بو انطباعاتك منشأی او زمان حاكم اولان استبدادك عمومی اولان تضییقاتندن میدر ، بوقسه بو كوزل مملکتده پشایان انسانلرك ایچنده عادتاً اونلره قارشی حاكم ، اونلره قارشی مغرور و مفتخر بر طاقم انسانلرك بولونوشیمی ایدی ؟ بوقسه او انسانلرك بو مملكتك حقیقی اولادلرندن دهاسعود ، دهامرفه ، دهانکین اولوشیمی ایدی ؟ فقط بلکه هپسی ایدی .

اوچونجی زیارت از میرك قورتولوشی :

اوچونجی دفعه بورایه کیردیکم زمانکی حسابات اولکی حسابات ایله غیر قابل مقایسه و ماهیته ایدی . از میری آرقداشلرمله برابر شرقدن کن یول اوزرنده (بل) قهوه صیرتلدن سیر ایتدیکم زمان از میرك کوزمل قوی استلاف دولترلرینك حرب کملریله دولو ، سوقاقلری هنوز دشمن یاقلریله چیکنه نیور ، طوب ، مترالوز و تفنك صدالری ایشیتلیوردی . بر کون صوکرده ایدی كه بالذات ایچرییه کیردك . حالاشهرك جنوب طرفندن طوپلر پاتلايور ، وزوالی انسانلر ، بورانك اینی انسانلری دشمنك متضرری بولونیوردی . بودفعه کی انطباعاتی خلاصه ایتك لازم کلیرسه دیه بیلیم كه هم تأثر و همده سرور ایله قاریشیق ایدی . متأثردم ، چونكه دشمن اوچ بچق سنه ظرفند یاپدینی مظالم و اعتساف ایله اکتفا ایتك ایسته یوردی . عینی زمانده پروغرام دالمنده بو كوزل شهرك اك كوزل یرلرینی یاقیوردی .

ازمير آلور، دومانلر ايچنده ايدى . بوتون خلق بو منظره اليه قارشوسنده بالطبع متأثردى . كوزلرنده ياشلر واردى . بن بو تأثرله اشتراكدن منع نفس ايدهمدم . آنجاق اوراق بر تدقيق ايله آكلامكه، خلقك بو كوز ياشلرى ، يانغيندن و بو خرابيدن دكلدى . بو يانغينك ، بو خرابينك اونلر ايچون هيچ بر تأثيرى يوقدى، بلكه اونلرك كوزلرنده مظفر اردومزك كنديلرينى تخلص ايتديكنى كورمكدن متولد سرور ياشلرى واردى !

ألم خاطرلر :

« افنديلر ، بو كوزل بلدهنك يونان اردوسنه تسليم ايدلديكى كوني هب برابر خاطرلايهلم . بن او كون كسيلن معصوملك قانلرندن و شهر خلقنك فرياد و فغانندن زياده بر شئ آراشديرمق ايتيورم .

بيلورزكه بتون دشمنلرك تشويقيه ، ترغييله ، قراريله بو كوزل ازميره كيرن دشمن عين زمانده استانبولده بر تاجدارك ، بر باب حالينك وشيمدى يمك يديكمز بوقوناغك ايچندهكى بر مثلنك اشتراكى وسكونتى ايله قارشيلانمشدر .

فقط ازمير وحواليسنك چوق ناموسكار و وطن پرور اهاليلى ، هيچ بر وقته بو تاجدار ايله و اونك هيئتى ايله ، اونك ممثلى ايله برابر اولمادى ، اولمق ايستهمدى واوله مازدى . اونك ايچون درحال رد الحاق ناميله تشكيل ايتديكى جمعيت

واسطه سيله بتون اهالى مدافعه وطنه دعوت ايتدى . بوييله ابله اوجيكتك نامى حرمتله ياد ايتكى بروجيه عدايدرم .

ناموس جبههسى :

بو تشبث دشمن قارشوسنده بر ناموس جبههسى تشكيل ايتدى . دنيله مزكه بو جبهه چوق بويوك ، ماده چوق قوتلى ايدى . فقط چوق يوكسك ناموس ومعنوى قوته مالكدى ش به يوق ، بو جبهه ناموس ، بوتون مملكت ايچون بر جبهه دعوت و تشويق ايدى . بونى تشكيل ايدن انسانلر پك اعلا بيلوردى كه بوتون اهل وطن بو جبهه شتاب ايده جكدى . فى الحقيقه اويله اولدى . بتون ملت حقيقى آكلادى . توحيد مساعى ايتدى و بوجبهنك تقويه سنه شتاب ايلدى . آنجق دشمنلرمز بونى آكلامشدر و بوكا امكان وفرصت ويرمهك ايچون درحال اوجهه ناموسه تجارز و تعرض ايله مشلردى .

افنديلر ناموس جبههسى هيچ بروقت ييقلماز ، مغلوب اولماز . بناءً عليه او جبهه ييقلمامش ، مغلوب ايديله ممشدر . بلكه مملكتك ومملتك محتاج اولدينى زمانى قازانديرمق اوزره بر آز كرى به چكيدى . بالطبع بوملت ومملكت ايچون ضرر رسز اولدى دنيله مز ، بر مدت ايچون كوزل يرليكز ، پك قيمتدار وفيضدار اراضيكز ، دشمنك آياقلى آلنده چيكه ممكه محكوم اولشدر بو منظره قارشوسنده ملتك متأثر اولمدينى سويله مك دوعرى دكلدر د آنجق بو تأثر ملتك عزم و ايماننه ثبات ايتيسنه

ووظیفه دوام ایلسنه و نهایت دشمنلری صوکنه قدر قیرمق خصوصند، کی قطعی قراینه مانع اولامادی و ملت چالیشاسنده دوام ایتدی. دشمن بتون بمساعی بی همه حال ابطال ایده بیلیمک ایچون متادیا او جبهه ناموسه تعرضده اصرار ایدیوردی. تعرض ایتدی، تعرض ایتدی.

فقط بر کون کلدی که . .

« فقط بتون بو تعرضلری ملتک ایمانی و عزیمی و ملتک آوز اولادلرندن مرکب اولان قهرمان اردوسنک عزم و جلا دتی اوکنده آلم، شدید ضربه لریله اعاده اولندی. برنجی این اوکی اولدی. ایکنجی این اوکی اولدی، سستاریا اولدی، نهایت ملت واردو، آرتق دشمنی ایچون لازم کلن قوتی، قدرتی و بتون استحضاراتی آلمش و یاپیش بولونیوردی. یوندن صکره وقوع بولان حرکت نتیجه سی بترن دنیا یه معلوم اولان حرکتدی ایشته اوچونجی دفعه کایشیم بویله بر موفقیتک و بویله بر مظفريتک ثمره سنی اقتطاف ایچوندی.

افندیلر بر دور بیلورزکه، از میری، یالکز از میری دکل بتون وطنی، از میر اهل یسنی، یالکز از میر اهل یسنی دکل، بتون ملت دشمنلرک الهه آو اوله رق ویریوردی. و یوندن متاثر و متحسس اولادیغنی ادعا ایدرسه ک دوعریدر.

شخصی سلطنت، ملت سلطنتی:

فقط ینه بر دیر یاشایورزکه بوتون بو خارجی دشمنلره اقتفا

ایده رک مملکتی و مانی محو ایتکه عزم ایتش اولان بر اداره نک مساعیسنه رغماً، نامتناهی یوقسزلقلر ایچنده مملکتی دشمنک، دشمنلرک کیرلی آیاقلرندن قور تار ییور، ملت و مملکته عزت، شرف، ناموس قازاندیریور و موفقیت، مظفريت ویریور اوده بودوردر. بناء علیه بویکی دور آرسنده کی فرقی کوزلر مزله کوریوروز و اوفر ق اللرمزله طوتیله جق قدرده مادیت کسب کسب ایتش بولونیور.

افندیلر! بویکی دور آرسنده کی فرق چوق عظیمدر. اینجی دوره عائد اولان مناقبی ذکر ایتک چوق اوزون اولور. ایکنجی دورک مناقبی ده چوقدر. لکن فرقی کورمک ایچون چوق قوت صرف ایتکه حاجت یوقدر. بونکله آ کلا یایلیرزکه بومملکتک احتیاجاتنه و بومملکتک وضعیت اجتماعیه سنه، حیات اجتماعیه سنه اک چوق واک کوزل تطابق ایدن طرز اداره بوکونکی طرز اداره در. کچن و تاریخه قاریشان طرز اداره نک صولک ز مانده کی اسمی و شکلی شرو طیت اداره ایدی. ویا سلطنت مشروطه ایدی ودها اولکی اسمی ده مطلقیت ایدی. یالکز بش آلتی یوز سنه دکل، بتون، تورک تاریخنی قاریشدر دیمز هر زمانه مملکتی خرابیه سوق ایدن و ملت سیچ بر زمان کندی سعادتیه اشتغال مساعدده ایتمین سرسری بر اداره ایدی و او اداره تاسیس ایتدیکی دولتری تاریخه تودیع ایتک مجبورت و محکومیتنه قائلشدر. حالبوکه بوکونکی طرز اداره که ملتک حاکمیتی بلا قید

و شرط كندى عهده سنده بولونديرير . ملتك مقدراتى
دوغوردن دوغورويه شونك بونك النده دكل ، كندى النده
طوتور . اويله بر اداره البته بو ملتك شرفنه ، ناموسنه
وسعادتنه دها مطابق كير . حاكيتى بلاقيد و شرط . ملتك عهده سنده
طوتان بر اداره ديدم . حقيقه افنديلر ، بوكون دنيا يوزنده
حاكيت ايله بو قدر علاقه دار اولان ، حاكيتى بو قدر قوتلى بر
صورته تجلى ايتيرن هيچ بر شكل اداره موجود دكلدر . اك
چوق ترقى و تمدن ايتش طرز اداره لره باقكز ، اولرده ده
نقصان او قدر عظيم دركه ، بوكون بزم ايچنده بولونديغمز شكله
كله بيلمك ايچون مطلقا يكيدين بر انقلاب يانمغه مجبور اوله جقلدر .
بلاقيد و شرط تعبير يله تصريح اولونان حاكيتى ملتك
عهده سنده طوتمق ديمك بو حاكيتك بر ذره سنى ، صنفي ،
اسمى نه اولورسنه اولسون هيچ بر مقامه ويرمه مك ،
ويردبرمه مك ديمكدر . بونكه قصد ايتديكم معنائى سهولتله
آكلايه بيليرسكز .

دها چوق خطوملر آنا جغز :

افنديلر ، هنوز قور تواس دكلز ، آنيلان خطوه . بوندن
صوكره آتيلماسى لازم كلن خطر ملرك مبدأى در . انسان
مبدأه ايكن نتيجه يه واصل اولديغى ادعا ايدرسه دنيا ناك اك
درين غفلتلى ايچنده كنديسى پويان كورور . بز دها چوق
خطوملر آتمق مجبوريتنده يز . بو خطوملر هم چوق سريع ،

هم ده چوق اوزون اولماليدر . بناء عليه بو خطوملر دوغورو
ومعين بر استقامت داخنده آت بيلمك ايچون كندى مقدراتمه
كندمز صاحب و حاكم اولمق مجبوريتنده يز .

لوزان صلح قونفرانسنده :

ملتكم نتيجه مساعيسى اولمق اوزره واردومزك چوق
بارلاق و چوق قطعى مظفريتلىرىنك نتيجه طبيعيسى اولمق اوزره
لوزان صلح قونفرانسنده چالیشان هيت مرخصه مزك واصل
اولديغى زمين قطعى و جدى بر زميندر . قطعى و جدى بر
صفحه در . چوق ماملر دركه ، بو صفحه ، تور كيا بويوك ملت
مجلسنك ، حكومتنك املى كى صلح ايله نتيجه لنسين . فقط بزم
ايچون صلح ديمك ، حيات حقيقه مزك تأميننه يارايان اسبابى
استحصال ايتك ديمكدر .

بواسبايدن عارى اولارق يالكز صلح يانمق كندى كندى
آلاتمق اولور . ملتكم چوق آلدانمشدر . وعصر لر دنبرى
آلداتيله كلشدر . و بو آلداتيلمق يوزندن دوچار اولديغى
فلاكتلىر برر برر خاطرندن كيرمكده در . آرتق آلدانامغه
قرار ويرمشدر . آرتق حقوقى هيچ بر صورتله ، هيچ بر
شكلده هيچ بر كيسه يه ويرمه مك نيت قطعيه سنده در . بوكانظراً
بزي آلداتاماق شرطيله صلح يانمغه آماده يز . و چوق قوتله اميد
ايدىورزكه بشريت و مديتكم حقيقى آرزوسى اولان بو آرزوى
انساني ، او مانيت و او هيات اجتماعيه يي تمثيل ايدن مرخص

و شرط كندى عهده سنده بولونديريزر . ملتك مقدراتى
دوغروى دون دوغرويه شونك بونك النده دكل ، كندى آنده
طوتور . اوبله بر اداره البته بو ملتك شرفه ، ناموسنه
وسعادتنه دها مطابق كلير . حاكميتى بلاقيد و شرط . ملتك عهده سنده
طوتان بر اداره ديدم . حقيقه افنديلر ، بوكون دنيا يوزنده
حاكميت ايله بو قدر علاقه دار اولان ، حاكميتى بو قدر قوتلى بر
صورته تجلى ايتديرن هيچ بر شكل اداره موجود دكلدر . اك
چوق ترقى و تمدن ايتش طرز اداره لره بايكيكز ، اونلرده ده
نقصان او قدر عظيمدر كه ، بوكون بزم ايچنده بولونديغمز شكله
كله بيلمك ايچون مطلقا يكيدين بر انقلاب يامغه مجبور اوله جقلدر .
بلا قيد و شرط تعبير يله تصريح اولونان حاكميتى ملتك
عهده سنده طوتمق ديمك بو حاكميتك بر ذره سنى ، صنفى ،
اسمى نه اولور سسه اولسون هيچ بر مقامه ويرمه مك ،
ويرد ير مه مك ديمكدر . بونكه قصد ايتديكم معنائى سهولته
آكلايه بيلير سكر .

دها چوق خطوله آنا جغز :

افنديلر ، هنوز قور تواس دكلز ، آتيلان خطوله . بوندن
صوكره آتيلما سى لازم كلن خط ملك مبدأى در . انسان
مبدأه ايكن نتيجه يه واصل اولديغى ادا ايدرسه دنيا ناك اك
درين غفلتلى ايچنده كنديسى پويان كورور . بز دها چوق
خطوله آتمق مجبوريتنده يز . بو خطوله هم چوق سريع ،

همده چوق اوزون اولما ليدر . بناء عليه بو خطوله لرى دوغرو
ومعين بر استقامت داخلنده آت بيلمك ايچون كندى مقدراتمه
كندمز صاحب و حاكم اولق مجبوريتنده يز .

لوزان صلح قونفرانسنده :

ملتكم نتيجه مساعيسى اولق اوزره واردومزك چوق
بارلاق و چوق قطعى مظفريتلىنك نتيجه طبعيه سى اولق اوزره
لوزان صلح قونفرانسنده چالیشان هيت مرخصه مزك واصل
اولدينى زمين قطعى و جدى بر زميندر . قطعى و جدى بر
صفحه در . چوق مأمولدر كه ، بو صفحه ، تور كيا بويوك ملت
مجلسنك ، حكومتك املى كى صلح ايله نتيجه لنسين . فقط بزم
ايچون صلح ديمك ، حيات حقيقه مزك تأمينه يارايان اسبابى
استحصال ايتك ديمكدر .

بواسبا دن عارى اولارق يالكز صلح يامق كندى كندى
آلاتمق اولور . ملتكم چوق آلدانمشدر . وعصر لر دنبرى
آلاتيله كلشدر . و بو آلداتيلمق يوزندن دوچار اولدينى
فلاكتلى برر برر خاطرندن كچير مكده در . آرتق آلدانما مغه
قرار ويرمشدر . آرتق حقوقى هيچ بر صورته ، هيچ بر
شكله هيچ بر كيمسه يه ويرمه مك نيت قطعيه سنده در . بوكانظراً
بزي آلداتما مق شرطيله صلح يامغه آمده يز . و چوق قوتله اميد
ايدىورز كه بشريت و مديتكم حقيقى آرزوسى اولان بو آرزوى
انسانى ، او مانيت و او هيات اجتماعيه يي تمثيل ايدن مرخص

هیتلری طرفندن ده قطعیتله ادراك اولنه حق و مشترك بر نتیجه به وصول ممکن اولاجقدر . حقیقته به نتیجه ماده استحصا ایدلشدر . یالکز بونک رسمی افاده سی قالشدر . بوکا امیدله انتظار ایدیورز . هیچ بر زمانده بو امیدک انکسارینه بز سبیت ویرمش اولمایه جفر .

غازی باشانک صوک سوزلری . .

افندیلر ، صوک سوز اولق اوزره شونی عرض ایدیمک ، از میر اهلایسی چوق منوردر ، چوق فعالدر . فقط منور اولنی فائده لی قیله یلمک ایچون همه حال دیدیکم کبی کندمزه حاکم اولق و نلکمزی محافظه ایتک لازمدر . بوکونکی شکل اداره بی چوق قیصقانیج اوله رق بوتون ملت محافظه ایده جکدر . بو مملکت اهلایسنک بوکا قدرتیاب اولدیغنه والی الابد قدرتیاب اوله جفته قطعاً مطمئن و بوندن دولای آتی به مستریحانه باقتمیم . پاشا حضر تلرینک بو نظرلی متعدد دفعه لر حرارتله ، تصویبه آلفیشلا نمشدر . ضیافتک ختامندن صوکره پاشا حضر تلی والی بکک او طه سنه چکیلهرک بر چوق ذواتله حسب حالدره بولونمشلر وساعت اونره دوغرو رؤسا وارکان ملکیه وعسکریه طرفندن تشییع ایدیله رک اقامتگاهلرینه عودت بیورمشلردر .

غازی باشانک از میرده غزته جیلره بیاناتی

مصطفی کمال پاشانک ملی حاکمیت حقنده فکرلری

از میر : ۳۱ (آ. آ.) — تورکیا بیوک ملت مجلسی

رئیس باش قوماندان غازی ، مصطفی کمال پاشا حضر تلی از میرده منتشر [آناطولی ، آهنگ ، صدای حق ، شرق و یکی توران] غزته لرینک باش محرر لرینی آیری آیری حضورلرینه قبول بیوراراق داخلی وخارجی سیاستمز حقنده محرر لر طرفندن ایراد ایدیلن سؤاللره جواب ویرمشلردر .

مشارایله آناطولی غزته سنه واقع اولان بیاناتنده لوزان مذاکراتنک صوک کونلرنده ناخوش بر صفحه به کیردیکنندن بحثله دیملشدرکه :

« — ائتلاف دولتلرینک هنوز تورکیانک وتورکیا خلقنک موجودیتنک وانکشافنک قطعاً ضروری قیلدیغنی شرائطی قبول وتصدیق ایدیجی بر ذهنیه کلدکلری آکلاشیلور . بوتون مدنی ملتلر و مملکتلر ایچون هیچ بروقت موضوع بحث ایدیلهمیه جک اولان بر طاقم مغل استقلال مطالباتی تورکیا ایچون جائز کورمکده اولان ائتلاف دولتلرینک کوستردیکی عناد و اصرار بوتون جهانک حیرت و استغراب ایله قارشیلایه بیله جکی ماهیتده در . تورکیا منافعنک علیهنده حرکتده فرانسه وایتالیان هیئت مرخصه لری انکلیز هیئت مرخصه سیله عادتاً مسابقه ایدیور کیدر . تورکیا استقلال تامنی تأمین ایده جک بر صلح ایستر ؛ بو مؤمن کورلمدجکه جهان مدیتک حس انسانیسنه و مملکت و ملت مزک قوتنه وقدرتنه استناداً انسانجه یشایه یلمک ایچون محتاج اولدیغمز اسباب حیاتییه واستقلال تأمین ایدنجه به قدر باشلا دیغمز ایشه دوام اولنه جقدر .

ملتك جدی قرارى بودر . ملتزمك بو قرارينى بهمه حال تطبيق
ايچون هر درلو تدبيرلر ذاتا امنيتله آلتمش بولونيور . »

خلق فرقهسى :

بعده خلق ايله تماسلردن متحصل انطباعاته وخلق فرقهسنة
نقل كلام ايله بيور مشلردر كه :

« سياحت ايتديكم يرلرده خلقك چوق صميمى و قلبى
تظاهراتنه شاهد اولدم . بوندن فوق العاده متحسس و ر قاچ
كون قالمق فرصته مالك اولديم يرلرده دوشورون دوشورى يه خلق
ايله حسب حاللرده بولوندم . و تماماً آكلادم كه خلقم چوق متنبه
و متيقظ بر حالده در . بر دولت استقلال تامنه و بر ملت بلا قيد
و شرط حاكميته مالك و صاحب بولونماقجه او دولت و ملت ايچون
حيات ، رفاه و شرف اولامايه جغفى تقدير ايدن ملتزم ، بولوازمى
تامين ايتدكجه يشامق ممكن اولاميه جغنه قانع اولمشدر . ملتزمك بتون
حقايقى آكلامقده كوسترديكى رشد و قابليت شايان افتخاردر .
آرتق بومائى اسير و بوملكنى مستعمره و يا مالكانه يامق هوسنده
بولنانلرك نه بويوك غفلتده اولدقلى آكلاشيلير . مملكتمك آمال
و احتياجات حقيقهسنة تماماً مطابق بر صلح يامق امكانى حاصل
اولدقدن صوكره ضايعات ماضيه يي آرز زمانده سرعت و امنيتله
تلافى ايتك مجبوريتنده يز . بلخاصه اقتصاد و عرفان مساعيسنده
چوق بيوك عزم و غيرت لازمدر . بومساعىي اساسلى عمدمله
استناد ايتديرمك و دوشور و استقامتلرده متوالى قيله بيلمك ايچون

بوتون ماتك سس و غيرتى آهنگدار و مشر قيلمق مقصديه
بعد الصلح خلق فرقهسى نامى آلتنده بر تشكىل سياسى يه لزوم
اولدينى قعاعتمديم . بنجه بزم ملتزم يكديكر نندن چوق فرقى
ما نافع تعقيب ايدمك و بو اعتبارله يكديكرى مجادله حالنده بولونه
كلن مختلف صنوفه مالك دكلدر . موجود صنفلر يكديكرينك
لازم و ملزومى ماهيتنده در . بناءً عليه خلق فرقهسى باجمله صنوفك
حقوقى و اسباب ترقى و سعادتى تأمينه حصر اشتغال ايدم بيلير .
از ميرده خلق ايله عمومى بر مصاحبه يامقنه فرصت بولورسم بو
بابده دما زياده تفصيلات و يررم . »

ملى حاكيت ايديدر :

محركك حاكيت مليه نك قابل تقيد اولوب اولمدينى حقنده كى
سؤالنه جوابآده پاشا حضر تلى حاكميتمك قابل تقيد اولمدينى
بياندن صكره ديمشلردر كه :

« — تشكيلات اساسيه قانونى اساسا بونى كافلدر . او قانونكه
على العاده شئونك و بونك وضع ايتديكى بر قانون ، بر نسخه
اولمايوب يازيلادن اول بر ملتك افعال و حركاتيله و بونلرك
نتايجيله افاده و شييت اولوندقدن صكرا او چ بحق سنه يي متجاوز
بر زماندن برى موقفيتله تطبيق ايدملكده اولان بر قانوندر . بو
قانونك مواد اساسيه سنى اخلاص ايتدن هر هانكى بر مقامه حق
و صلاحيت و يررمك ممكن دكلدر . تشكيلات اساسيه قانونك
برنجى مادسى موجبجه حاكيت بلا قيد و شرط ملتكمدر . ملتزم

ایچون هیج بر نقطه سنک هر نه شکل و معناده اولورسه اولسون تبدلنه مساعده ایدلک امکائی یوقدر . بو دستور ملتجه نصوص قرآنیه مرتبه سنده مهمدر . چونکه نصوص قرآنیه دخی بونی مؤیددر .

یکی انتخابات نه زمان ؟

بونی متعاقب محرر پاشا حضرتلرندن یکی انتخاباتک نه وقت یاسیله جغنی صورمش و مشارالیه شو جوانی ویرمشلردر :
« صلح پافه ائتلاف دولتری مانع اولمازلرسه شرائط صلاحیه مجلسجه تصدیق اولوندن صوکره درعهده ابتدیکی و بویوک شرف و موفقیتله ایفا ایده کلکده بولوندیغی وظیفه تاریخیه سنی ا کمال ایتمش اوله جقدر . بو تقدیرده غایه ملیه نك استحصاله قدر مجلسك منعقد بولنسنی اتلزام ایدن موقت ماده قانونیه نك ایجابی یاسیله جقدر .

غازی پاشا نك از میرده ایکنجی بویوک نطق

از میر خلقیله آلتی ساعت سوره ن بر حسب حال

از میر : ۳ (آ .) — غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلری دون ساعت ایکی بچقده اقتصاد قونغره سی ایچون احضار ایدلکده اولان اسکی کومروک بناسنده خلق ایله حسب حالده بولنمشلردر . قونفرانس سالونقی دولدیران قادین وارکک سامعینک مقداری بش آلتی بیکی متجاوزدی . مشارالیه حسب حالرینه شو صورته باشلامشلردر :

« محترم از میر خلقی ، عزیز همشهریلریم ، سزى بویله یاقینندن و جاها سلاملاق بنم ایچون چوق بویوک بر بختیارلقدر . کرک بوندن بش آلتی آی اول مظفر اردو مزك ایچنده کلدیکم وقت و کرکسه بو دفعه کی کلیشده خلقک بکا قارشى کوستردیکی صمیمی تظاهراتدن دولایى چوق متشکرم . ممکن اولسه بدی تشکراتمی بتون از میر خلقنه آیری آیری عرض ایدردم . فقط ماده امکان یوقدر . حسیاتک همشهریلریمه تبلیغی بوراده حاضر بولونانلردن رجا ایدرم .

بش عصرلق اجداد یوردی :

« خاتمر ، افسدیلر ؛ از میر بش عصرلق بر اجداد یوردیدر . از میر بوقدر درین بر تاریخه مالک اولقله برابر موقع جغرافیسى حسیله اقتصادی و سیاسی چوق بویوک براهیته مالکدر . ایشه . بوکا بناء درکه تورکیائی محو ایتک ایستین دشمنلرک اول باول نظرلری بوناریخی ، بو مهم بلده یه انعطاف ایدر . نته کیم دشمنلر مزك اول بوراسنی اشغال ایتمشلر ، اوندن صوکره دها شرقه ایلرله مشلردر . از میرک اشغالی بونون ملتک قابنده درین بریارا حصوله کتیرمشدر . هرکس از میر ایچون فریاد ایدیوردی . از میر ، خلقک المریخی ، فریادلرینی ، غزم و ایمانی افاده ایتک ایچون بر پارولا اولمشدی . مختلف نقطه نظرلردن چو قیمتی اولان از میر البته دشمنلرک النده براقیلامازدی ونه کیم براقیلمدی .

خاقچه ، قارداشجه حسبحال :

« افنديلر بن شيدى بوراده مستحضر برنطق ايراد ايدده جك دكلم . مقصدم خاقچه ، قارداشجه حسبحالده بولونمقدر . بوديقهدهكى مخاطبكز توركيا بويوك ملت مجلسى رئيسى وباش قوماندان دكلره ساده بر مبعوث وى چوق سوهن همشهرىكز مصطفى كالدر . بناء عليه بندين نلر اوكره نمك ايستيورس كز سربت اولهرق سورمكزى رجا ايدرم .

پاشايه سوريان سؤالار :

بونى متعاقب اوچي خانم اولمق اوزره اون طقوز كشى طرفندن اوتوزى متجاوز سؤال ايراد ايدلشدر . اشبو سؤاللر يكي توركيا دولتنك اساسات حاضره سى ، قادينلرك حيات اجتماعيه مزدهكى موقعنك نه اولمق لازم كله جكي و صلح قونفرانسده جريان ايدن مذاكرات ، زراعت و تجارت و صنايعك ترقيسى ، خلق فرقه سنك تعقيب ايدده جكي اساسلر ايله مسائل سائره يي احتوا ايدىوردى .

پاشا - حضرت تارينك جوابلرى :

پاشا حضرتلرى بو سؤاللرى تثبيت ايتدكدن صوكره هر يينه آيرى آيرى مدال و صورتده جراب و ير مشلدر . پاشا حضرتلرى تاريخه انتقال ايدن عثمانلى دولتنك مبداء تشككندن آن انفساخه قدر كچيردىكى مختلف صفحه لرى تشرىح و بودولتنك فاتح دورنده

ييزانس و روما ايمپراطورلقارنى دويرمرك جهانكيرانه بر غرب سياستى ، وياووز دورنده ايران ، سوريه و مصره دوعرى توجه ايتمكله بر اتحاد اسلام سياستى و قانونى دورنده ايسه هم شرق و هم غرب سياستلارنى برابر تعقيب ايلديكنى فقط هيچ برنده موفق اوله مايه رق عنصر اصلى اولان تورك ملتك بادي فلا كنى اولديغى ايناح ويكي توركيا دولتنك بو سياستلردن هيچ بريته التفات ايتمهرك كندى مى حدودلرى داخنده ماتك رفاه وسعادتته مستند بر سياست تعقيب ايدده جكنى و ايتمكله اولديغى بيان بويوردقدين صوكره قادينلرك حيات اجتماعيه مزدهكى موقعلرينه نقل كلام ايددهرك ديمشدر كه :

هرشى قادينك اثريدر :

« — قدرت فاطمه انسانلرى ايكي جنس اولهرق يار اتمشدر بونلر يكديكرينك لازم و ملزوميدر . حضرت آدم له حضرت حواءك نصل يار ايتلديغنه دائر اولان نظريات متخالفدر بونلردن بحث ايتمه جكم . اوندن صكره كى دورلردن ابتدار ايدده جكم . شوكا قانع اولمق لازمدر كه دنيا يوزنده كورديكز هرشى قادينك اثريدر . نته كيم هممز پادشاهلر حقنده موءوم تلقيلر بسليوردي بونلر والده لر مذك و يرديكى سقيم تلقيناتك نتيجه سى ايدى . بر هيئت اجتماعيه ، جنسندن يالكز برينك ايجابات عصره يي اكساب ايتسه اكتفا ايدرسه او هيئت اجتماعيه يي ياريدن فضله ضعيف ايچنده قاير . ملت ترقى و تمدن ايتك ايسترسه بالخاصه

بو نقطه یی اساس اوله رق قبول ایتک مجبوریتنده در . بزم هیئت اجتماعیه مزك عدم موفقیتك سببی قادینلر مزه قارشی کوستردیکمز تکاسل و قصور دن نشئت ایتکده در . انسانلر دنیا یه مقدر اولدقلری قدر یشامق ایچون ککشلردر . یشامق دیمک فعالیت دیمکدر . بناءً علیه بر هیئت اجتماعیه نك بر عضوی فعالیتده بولونورکن دیگر عضوی عطا لنده اولورسه او هیئت اجتماعیه مفلوجدر . بر هیئت اجتماعیه نك حیاتده چالیشمسی و موفق اولسی ایچون چالیشمانك و موفق اوله بیلمه نك متوقف اولدینی بتون اسباب و شرائطی قبل ایتمی ایجاب ایدر . بناءً علیه بزم هیئت اجتماعیه مز ایچون علم وفن لازم ایه بونلری عینی درجه ده هم ارکک و هم ده قادینلر مزك اکتساب ایتلری لازمدر . معلومدرکه هر صفحه ده اولدینی کبی حیات اجتماعیه ده دخی تقسیم وظائف واردر . بو عمومی تقسیم وظائف آراسنده قادینلر کندی رینه عائد اولان وظائفی یاه جقلری کبی عینی زمانده هیئت اجتماعیه نك رفاهی ، سعادت ایچون الزم اولان مساعی عمومیه ده دخی داخل اولاجقلردر . قادینك وظائف بیتیه سی اک اوفاق و اهمیتسز وظیفه سیدر .

قادینك اك بویوك وظیفه سی :

« قادینك اك بویوك وظیفه سی آنالقدر . ایلک تنیه ویریلن یرک آنا قوجاغی اولدینی دوشونیلیرسه بو وظیفه نك اهمیتی لایقیه آکلاشیلیر . ملتیز قوتلی بر ملت اولغه عزیم ایتشدیر .

بوکونک لوازمندن بری ده قادینلر مزك هر خصوصده یوکسلملری تأمیندر . بناءً علیه قادینلر مزده عالم و متفنن اوله جقلر وارککلرک کچدکلری بوتون درجات تحصیلدن کچه جکلردر . صوکره قادینلر حیات اجتماعیه ده ارککلرله برابر یوریه رک بر برینک معین و مظاهری ده اولاجقلردر .

دوغری بر طرز خطاب :

« افندیلر ، عفو ایدرسکمز ، بر نقطه یی ایضاح ایچون بر آز توقف ایده جکم . افندیلر ، دیدیکمز زمان خاتم افندیلر وبک افندیلر دیمکدر . سهولت و خانملرله افندیلرک وحدت تامی افاده ایتک ایچون بو طرز خطابی مناسب کوردم .

دشمنلر مز بزی دینک تحت تأثیرنده قالمش اولقله اتهام و توقف و انحطاط مز یوکا عطف ایدیورلر . بو خطادر . بزم دینز هیچ بروقت قادینلرک ارککاردن کری قالمسی طلب ایتمه مشدر . اللهمک امر ایتدیکی شی ، مسلم و مسلمنه نك برابر اوله رق اکتساب علم و عرفان ایلسیدر . قادین وارکک بو علم و عرفانی آرامق و نرمه بولورسه اورایه کیتک و اونکله مجهز اولق مجبوریتنده در . اسلام و تورک تاریخی تدقیق ایدیلیرسه کوریلیرکه بوکون کندی مز ی بیك درلو قیدلرله مقید ظن ایتدی کمز شیلر یوقدر . تورک حیات اجتماعیه سنده قادینلر علماً ، عرفاناً و دیگر خصوصلرده ارککلردن قطعاً کری قالماملردر . بلکه دهایلری کیتملردر .

قادين و ارککک وضعیتی :

بوکون بو مملکتی نظر تدقیقندن کچیرم . کورمه جکمز ایکی صفحه واردر . بریسی تارلارده ارکککلره برابر چالیشان ، مرکبلرینه یینه رک اوته بری صاتمق ایچون قصبه لرده کی بازاریرلرینه کیدن ، اورالرده بالذات یمورطه و طاووغنی ، بوغداخی صاتان و اوندن صوکره لوازماتی بالذات مبایعه ایدن . کویته دونن و مساعی عمومیه سننده قوجه لرینه ، قارداشلرینه یاریم ایدن قادینلر ... بن بو قادینلر آراسنده قوجه لرندن داها ای ایش آ کلایانلره و حساب یاپانلره تصادف ایتدم .

آقشهر جوارنده برکویده :

برکون آقشهر جوارنده برکویه کیتدم . چوق یاغمور یاغیوردی و صغوق واردی . کندمی بللی ایتیه رک برأوک اوکنده دوران بر قادینه :

« — همشیره یاغمور وار ، صوغوق رار ، بنی قبول ایدرمیسکز ؟ » دیدم . هیچ رد ایتیه رک :

« — بویورک » دیدی و بنی بر اوطیه آلدی . اوطه ده آتش اولدینی و یکی بر آتشک یا قیلماسی اوزون بر زمانه متوقف اولدینی ایچون :

« — ایسترسه کز بزم اوطیه کیده لم . اوراده حاضر آتش وار . » دیدی . کیتدک ، متعاقباً قومشولردن بر قاچ قادین و بر قاچ ارکک کلدی . برابر قونوشمغه باشلادق . قونوشورکن بکا

اک مهم سؤاللری صوران قادینلر اولدی . عسکرک وضعیتی ، دشمنک حالی ، اک مهم دشمنک هانکیسی اولدینی صوردیلر ، و بونلری صورارکن هیچ بر تلاش و تقیده لزوم کورمه دیلر . انسانجه قونوشدیلر . فقط بالاخره بنم کیم اولدینی آ کلایجه تلاش کوستردیلر و سویلدکری شیاردن کنیدیله بر ضرر کله جکنی ظن ایدرک قورقدیلر . چونکه شیمدی به قدر رسمی بر آدمله آچیه قونوشمنی بویوک بر قباحث تلقی ایتشلردی .

جهل وارسه عمومیدر :

افندیلر ، مملکت مزده جهل وارسه عمومیدر ، یالکیز قادینلر مزه دکل ، ارککلر مزده شاملدر . دیگر بر منظره یه قصبه لرده ، شهرلرده تصادف ایدیورز . بوده اکثریا اجنبی رومانلرنده او قونان قفس افسانه لریدر . شبهه یوق که بوسقیم عاداتی تعمیم ایدن سرایلر اولمشدر .

تستر مسئله سی :

قصبه و شهرلرده اجانبک نظر دقتی ک چوق شکل تستر اوزرنده تثبیت ایدیور . بوکا باقانلر قادینلر مرکز هیچ بر شی کورم دکلی ظن ایدیور . مع مافیه ایجاب دین اولان تستر ، قیصه جه افاده یتک لازم کلیرسه ، دنیا بیلیرکه قادینلرک کلفتی موجب و مخالف آداب اولمایه جق شکل تستر قادینی حیانتندن ، موجودیتندن تجرید ایده جک بر شکلده اولمالیدر . ب صددده

صوك سوز اوله رق ديورم كه بزي آنالرمزك آدم ايتمسي لازم ايدى . اونلر ايدمه بيلدكلر ، قدر ايتمشلردر . فقط بوكونكي سويه مز ، بو كونكي ايجابات واحتياجات اساسيه كافيدر . باشقه ذهنيته ، باشقه كالمه آدملره محتاجز . بونلري يتشديره جك اولان بوندن صوكرمكي والدهلردر . بو معروضاتمك استقلالتي ، شرفي ، حيات وموجوديتي تايمين وادامه ايتمكي عمده اتخاذ ايدن يكي توركي دولتلك اساسلردن بريني تشكيل ايتمسي لازمدر وانشالله ايدمه جكدري .

يكي توركي دولتلك اساساتي :

بعده يكي توركي دولتلك اساساتي حقهده كي تشرىحاتنه دوامله موجود اولان حكومت شكللريني ايضاح وبرجوق متفكرلر ، بوكسك ذكلك اك مناسب شكل اوله رق آرايوب بولامادقلى شكل حكومتي ملتزمك بولديغني وتطبيق ايتديكني بيان بيورمشلر وديمشلردر كه :

« — بوتون جهان كورمش و آكلاشيلمشدر كه عثمانلي ايمراطورلني تاريخه قارشمشدر . دولتمزك يكيدين بردوات وجوده كتيرمشدر كه آدينه [نورك دالتى] ديرلر وبو دولت ، توركيابويوك ملت مجلسي واونك حكومتي طوفندن اداره اولونور .

« عثمانلي دولتي مع التأسف اولمشدر ، باب عالي حكومتي مع التأسف اولمشدر عفو ايدرسكز ، خطا ايتدم . مع التأسف ديمهجه جكدم ، مع الافتخار اولمشدر ، چونكه اونلر اولمه يدي

ملتى اولدي . جككردى . صوكرمه مكرر آحقارته وتجاوزمه معروض براقيلان مجلس مبعوثانلرده اولمشدر . اونك يرينه مجلس مبعوثان دكل ، توركيابويوك ملت مجلسي قائم اولمشدر .

بعده هر هانكي حر كته قارشى ظهوري ملحوظ اولان عكس العمللره نقل كلام ايدمه رك ديمشلردر كه :

« — اونوتامليدركه ملتلك حاكميتي بر شخصده ، ياخود محدود اشخاصك آلتده بولوندير مقده . منفعت بلكه ين جاهل وغافل انسانلر واردر . حكمدارلر ، كنديلريني موهوم بر قوتلك مثلي طانيرلروبوندن ذوق آليرلر . فقط اونلرك اطرافنده كي منفعتپرستلر بوني دين كسوده سنه بورونديره ك بتون ملتى اغفاله ، اضلاله چالشييرلر . نته كيم شيمدييه قدر چالشمشلردر . نهايت ملتلك قولاغى بو ترنمانله دولار واو تلقيناتى ايجاب دين وحقيقت محض تلني ايدر . بوكيلره مرتجع وحر كتلرينه ارتجاع ديرلر . يقين صفحات تاريخيه مز . تدقيق ايدرسهك بر جوق مثاللره تصادف ايدهرز . فقط بوكا بتون جهان قانع اولمايديره ملتزمي بو كبي تلقيناتله اضلال واغفال ايتمهك امكانى قالمامشدر . فتوا ايله وياخود شو ، بو كبي تلقيناتله ملتى ارتجاعه سوق ايتمك ايسته ينه ك يري زندان اوله جكدري . قطعيته وبلاپروا سويلرمكه حاكميت مليه مزك بر ذره سني شو ويا بو صورته تقييد ايتمك ايسته ينلر اك قويو مرتجعدر . اويله ره قارشى ملتلك يابه جنبي شئ اونلري پارچه لامقدر . (شدتلى وسوره كلي آلفيشلر)

صلح مسئله سی ، لوزان قونفرانسی :

متعاقباً تشکیلات اساسیه قانونک بعض ماده لری تحلیلی و ایضاح بویوردقدن صکره صلح مسئله سنه کچرک دیمشدرکه :
« — قونفرانسه جریان ایدن مذاکراتک صوک کونارده کی تجلیاتی بوتون ملت و مملکتده منفی به دها یقین ملاحظات تولید ایتدیکی ایچون بر یکی سوز س یلک ایستایورم . بز قونفرانسه بویوک بر حسن نیتله صلح و سکونک بر آن اول عودتی تأمین خصوصنده کی آرزوی جدیدمله کیتدک .

بو آرزومزک جدیدنه مملکتیزی اعمار ایتک ملتیزی سعادتیه رفاهه ایصال ایلک خصوصنده کی عزم قطعیمزدن دها بارز بر دلیل اولاماز . حرب ایتکلیکمز اسباب حیاتیه مزی محافظه مجبوریتندن ایلری کلش و کلمکده در . حالبوکه مخاطبلمزده عینی صمیمیتی بولماق . بز ذهینتمزله اولرک ذهینتی آراسنده بویوک فرقلر واردی بودفعه اوفرقلرک زائل اولمادی کوردک . بیلورسکزرکه غرب عالمی ، عثمانلی دولتی ییقماق ایچون اورتیه شرق مسئله سی نامیه بر مسئله چیقارمشدی . غرب اولیه ظن ایدیوردی که عثمانلی دولتی ییقماق اولی وجوده کترین عنصر اصلی بیده ییقاجقدی کرچه برنجیسنده موفق اولدی . فقط ایکنجیسنده اولامادی و اولامایه جقدر . غرب عالمی حالا بر حقیقی کورمک و اعتراف ایتک ایستیورکه اوده اسکي عثمانلی دولتنک محو و منقرض اولدینی ویکی تورکیا دولتنک ساحه آرای ظهور

اولدیندر . نورک ملتی کندی اسمنه اضافله بر دولت وجوده کتیرمش ، عزم و قدرتیله یکیدن میدانیه چیقمشدر .

ظلمدن و ظالمردن انتقام :

بو اوصافی شیمدی به قدر ظلم و غدر ایدنلردن انتقام آلق ایله اثبات ایتمشدر . انتقامدن بحث ایتدیکم زمان بونک عثمانلی دولتنک اوائل ظهورنده اولدینی کی بر طاقم ملتیرک اوزرینه هجوم ایتک اولدینی آکلاشیلماسون . بز انتقامز ظالمیرک ظلمنه قارشیدی . اولرده حس ظلم باقی قالدقجه بزدهده حس انتقام دوام ایده جکدر . (آلفیشلر)

بعده دولترک موصل ، عدلی و مالی قایتولاسیونلر و بوغازلر مسئله لرده چیقاردقاری مشکلاتی ایضاح و صوک کونارده هیئت مرخصه مزه بر معاهده پروژه سی تودیع ایتدیکنی و مرخصلرمزک مقابل بر پروژه ایله بوکا جواب ویره جکلرینی بیان بیورمشلر و دیمشدرکه :

متفکرک چیقاردینی مشکلات :

« ائتلاف دولترینک بزه تکلیف ایتدکلری معاهده پروژه سی استقلال تام ایستین ملتیز ایچون هیچ بر وقت شایان قبول کوریه مز .

(بز صلح ایستیورز !) دیدیکمز زمان ، (استقلال تام ایستیورز !) دیدیکمز هرکسک بیلیم لازمدر . بونی

ایستمکه حقمنز و قدرتمز واردر . اون سنه ، یکرخی سنه صوکره
قلیلانه اولمکدن ایسه شیمدین شرف و حیثیتمزله اولمکی
مرجع کورملی یز »

(شدتلی آلقیشار و های های سسلری)

بعده روسیه اولان مناسباتمزك دوسالمق و صمیمیت اساسنه
مستند اولدوغندن و آوروپا دولترلیله باقسان حکومتلرینك
وضعیتلرندن بحث ایتیشلر و متعاقباً کویلیلمزك هر خصوصه
تنویر و اسباب رفاه و ترقیلرینك تأمین و معارف پروغرامنك
احتیاجات اقتصادیه مزه توقیفاً تنظیمی لازم کلدیکنی ایضاح ایلشورد .

مدرسه لر حقنده برسؤال :

پاشا حضرتلری مدرسه لر حقنده کی سؤاله شو جوابی
ویرمشلردر : « بزده اك زیاده کوزه چاربان بر نقطه واردرکه هر
کسك بوزکی مسائله تماسدن اجتنابیدر . مدرسه لر نه اوله حق ،
اوقاف نه اوله حق ، دیدیککز زمان در حال بر مقاومت معروض
قالیرسکز . بو مقاومتی یاپانلرک نه حق و صلاحیتله یابدقلمی
صورمق لازمدر . بزم دینمز اك معقول واك طبیعی بر دیندر .
و آنحق بوندن دولاییدرکه صوكر دین اولمشدر . بر دینك طبیعی
اولمی ایچون عقله ، فقه ، علمه و منطقه تطابق ایتمی لازمدر .
بزم دینمز بوزره تماما مطابقدر . اسلام حیات اجتماعیه سنده هیج
کیسه نك بر صنف مخصوص حالده محافظه موجودیته حق یوقدر .
گشیدیلرنده بویله بر حق کورنلر احکام دینییه موافق حرکتده

بولنش اولمالزلر . بزده رهبانلق یوقدر هیمز مساوی یز و دینمزك
احکامی متساویاً اوکر نمک مجبورز . هر فرد دینی ، دیانتی ،
ایمانی اوکر نمک ایچون بریره محتاجدر . اوراسی ده مکتبدر .
بعده مدرسه لرك بوگونکی حال عقامتلرندن ، بو خصوصه
بالذات تدقیق و تفتیشلرندن ملهم خصوصاتندن ، بر آزده عربجه
اوکر نمک و عربجه تدریساتنه بولونمق مجبوریتنك تولید ایتدیکی
مشکلاتدن وضیاع زماندن اوزون اوزادییه بحث ایتدکدن
صوکره دیشلردرکه :

دارالعرفانلریمز بر اولمیلدر :

« — ملتزمك ، مملکتتمزك دارالعرفانلری بر اولمیلدر .
بوتون مملکت اولادی قادین و ارکک عینی صورتده اورادن
چیقملیدر . فقط ناصلکه هر خصوصه عالی مملک و اختصاص
صاحبلری یتشدیرمك لازم ایسه دینمزك حقیقت فلسفه سنی تدقیق ،
تبصع و تلذین قدرت علمیه و فنییه سینه تصاحب ایده چك کزیده
و حقیق علمای کرام دخی یتشدیرمك مؤسسات عالییه مالک
اولمی یز . »

خلق فرقه سی :

متعاقباً خلق فرقه سی پروغرامنك ارباب وقوف طرقتدن
کوندریله چك مطالعه لر تدقیق ایدلکدن صوکره تثبیت ایدیله چکندن
و بوفرقة سیاسیه نك نورك ملتشك رفاه و سعادتتی استهداف ایده -
چکندن بحث ایتمشدر .

ضابطان و مامورینک ترفیہی :

ضابطان ، مامورین و ملیس ضابطانک ترفیہی حقندہ کی سؤالہ دخی شو جوابی ویرمشلردر :

« — اردومز بابالرینه و اجدادینه لایق اولادلردن مرکب اولدیغی کوسترمشلدر . بوندن صکره اردومزی دهامکمل بر حاله کتیره جکزر . بوده بالطبع اردونک رفاه و سعادتتای تأمین ایله ممکن اولاجقدر . ضابطامزى حیات قیغوسی ایچنده براقق اصلا جائز اولاماز . حیات دیدیکم زمان محاربه میدانلرنده ترک ایدم جکمز حیاتی قصد ایتیمورم ، بزم ضابطامز بونی کمال افتخار ایله ترکه حاضردرله حیاتدن مقصدم کرک کندیلرینک و کرک عائلهلرینک درد معیشتدن آزاده بولونملرینی تأمین ایدم جک اساس — که رفاهدر — بونی تأمین یتیمکدر . ایتمین بر ملت الک اساسلی بر نقطهده تکاسل ایتیش دیمکدر . فقط ملتمز ضابطلرینک ، عسکرلرینک و دولت ماکنهسنی ایشلهتن مامورلرینک رفاهنی البته نظردقه آله جقدر . ملیس ضابطانه کلنجه اردومزه بویله بر ضابطانک صفتی یوقدر . یالکنز محاربه ائساننده ضابطانک صفت و صلاحیتی ایله خدمت ایدن قهرمانلق ایدن بر طاقم فداکاران وارددر . بونلر یا اولجه ضابطایدیلر ، یا خودهیجان وطنپرورانلری سوقیله ضابطانک ایتیشلرددر . بویله تهاکلی بر آنده وطنپرور لکلرینی اثبات و اظهار ایدنلرک مکافاتسز قالماملری لازمدر . بونلر یا اردونک ایچنده وظیفه لرینه دوا ایتیمکدرلر ، یا خود اردو

تشکیل ایتدکن صوکر اخصاص قابیلرلیله متناسب اولهرق مملکت داخلده کندیلرینه ایش بولمشلردر . چوقلرینی بیلیم که بویلهدر . فقط هر نه صورتله اولورسه اولسون خدمت ایدنلر ملتدن بویوک مکافاتلره انتظار ایدیورلرسه قطعاً دوغری بر حرکتده بولونمش اولمازلر . ملتدن چوق شی طلب ایتیملی یز . خدمت ایدنلر وظیفه لرینی ایفا ایتیش اولمقدن باشقه بر شی یا پامامشلردر . »

مصاحبه آلتی ساعت دوام ایتدی :

پاشا حضرینک مختلف موضوعلر اوزرینه واقع اولان سؤالری تثبیتدن صوکره بونلره وردکاری جوابلر بلا انقطاع ساعت اوچ بچقدن طقوز بچغه قدر آلتی ساعت دوام ایتیش و دفعتانه سوره کلی و حرارتلی بر صورتده آلتیشلا نمشدر . حسب حاجت ختامندن صوکره مشارالیه بر مدت قونغره بناسی داخلنده کی مدیریت اوطه سنده استراحت بویورمشلر و بعده بر چوق ذوات طرفندن تشییع ایدیلرک اقامتگاهلرینه عودت ایلمشلردر .

آقصارده بر ضیا قنده ..

« دولتک استناد ایتدیکی اساسلر استقلال و حاکمیت ملیه در »
آقحصا : ۴ شباط (آ.آ) — دون کیجه ساعت اوچ بچقده معیتلرلیله برابر ازمیردن حرکت ایدن باش قوماندان

غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلری بوکون بعدالزوال ساعت
اون بجهده آقحصاره موصلت ایتمشلردر . قادین ، ارکک ،
کنج ، اختیار بلااستثنا بتون قصبه خلقي ایله «وار کویلردن
وقص بهلردن کلن اهلی مثللری طرفندن پک پارلاق ومظنن
صورتده استقبال اولمشلردر . پاشا حضرتلرینک کچهجکی یوللره
بالعموم رسمی وخصوصی مبانی ودکانلر باراقلرله دونامش ومتعدد
طاق ظفرلر انشا اولمشلر . پاشا حضرتلری استاسیوندن
قوماندانلیق دائیرهسینه ماشیاً وخلقک سوردهکلی آلقیشلری آره سنده
کیتمشلر . متعدد یرلرده مکتبلی قیزلر طرفندن ایراد ایدیلن
نطقلری دیکله مشلردر . مشارالیهک کچدیکی یوللرده متعدد
قربانلر ذبح اولمشلر . پاشا حضرتلری قوماندانلیق دائیرهسینه
بر مدت استراحتدن صکره بلدییه عزیمت وقصبهک علماومنورانیله
زراع ، صناعتکار سائر اربابی قبول بیوره رق کنیدیله
سبححال ایتمشلردر . بو حسبحال اثناسنده علما نامه مکتب
قضاة مأذونلردن اسماعیل حق افندی نطق ایراد ایدرک ،
دشمنک آقحصار اهالیسینه تطبیق ایتدیکی مظالم وجنایاتی برتفصیل
ذکرو تعداد و تنور وطنک باش قوماندان حضرتلرینک عزم وده «الری
سانه سنده خلاصه قاووشدیغنی ، بو عالی خدمتدن طولانی بتون
ملئک مشارالیه مدیون شکران بولندیغنی ایضاح ایله دکدن
صوکره دیمشدرکه :

« صوکره کونلرده بعض ارباب فسادک دین پردهسی آلتنده

خلافت مسئلهلرینی موضوع بحث ایدرک افکار ملت تشویش
و افساده یاشلادقلرینی خبر آلیورز . پاشا حضرتلری بوتون
ملت شوکا امیندرکه تورکیه بیوک ملت مجلسی و اونک حکومتی
شرع شریفه و اسلامیته مطابق قاهره تشکل ایتمشلر . بوکونکی
اداره من هر صورتده مشروع و موافق دیندر . بویله افسادات
بزم اردومزده قطعاً موقع بولاماز . »

« — خواجه افندی حضرتلرینک سوزلردن چوق درین
چوق جدی صورتده متحسس اولدم . اظهار اولونان حسنه
تشکر ایدرم جهان بیلیرکه مملکتیمزک بعض اقسامی دشمنک
ظلملرینه و اشکنجهلرینه معروض قالدی . سزی قورتارمق
ایچون چالیشان اردویه بتون ملتله برابر آقحصار اهالیسینکده
بر آن دعادن فارغ اولسدقلرینی بیلورم . افندیلر ، یالکیز
بز ظلم کورمدهک ، بتون اهل اسلام ظلم کوردی واسارت
آلتنده قالدی ، دشمنلر بزی اسارت زنجیری آلتنده براقق
ایستدیلر ، فقط ملتیمزک عزم وحمیتی بوزنجیرلری پارچه لادی ،
استقلالنی اله ایتد اهل اسلامک دوچار اولدینی ظلم وسفالتک
البته برچوق مسیبلری واردر . عالم اسلام حقیقت دینه دائیره سنده
الایهک امرینی یامش اولسهیدی بو عاقبتله معروض قالمازدی .
الایهک امری چوق چالیشمقدردر . اعتراف ایدرمکه دشمنلریمز
چوق چالیشیور ، بزده اولردن زیاده چالیشمقه مجبورز .
چالیشوب پوشنه یورولمق وترله مک دکل ، ایجابات زمانه کوره

علم و فن و هر درلو اختراعات مدینه دن اعظمی درجه ده استفاده
ایتمک ضروریدر . هپمز اعترافه مجبورزکه بو خصوصده کی
خطالریمز چوق بیوکدر . سزکده آکلادیغکز و شیمدی
بیان ایتدیگکز اوزره تورکیه بیوک ملت مجلسی حکومتی
اک مشروع واک موافق بر صورتده تشکل ایتشد . دینیزک
طلب ایتدیکی چالیشمق سایه سنده درکه اوج بحق سنه لک
آز بر مدت ظرفنده بک مهم نتیجه الیه ایدلشد . تورکیه
بیوک ملت مجلسی و حکومتی بک اعلا بیلیرکیزکه اسکی باب عالی
حکومتی دکلدر ، اسکی عثمانلی دولتی دکلدر ، اونلر آرتق تاریخه
قاریشمدر . دشمنلر مز عثمانلی دولتی بیقهرق عنصر اصلی اولان
تورک ملتیده احما ایتمک ایسته یورلردی . حالبوکه تورک ملتی
یکی بر ایمان و قطعی بر عزم ملی ایله یکی بر دولت قورمشد .
بو دولتی استناد ایتدیکی اساسار « استقلال تام » و « بلا قید
و شرط حاکمیت ملیه » دن عبارتدر . ملت بو حاکمیتدن بر ذره سفی
فدا ایدمه جکدر ، کوزینی آچشد . یزم دینیز ، ملتیز حقیر
مسکین و ذلیل اولنی توصیه ایتیز . بالمکس اللهده ، پیغمبرده
انسانلرک و ملتلرک عزت و شرفی محافظه ایتلرینی امر ایدیور .
هر یرده اولدینی کبی بور اده کی تماس ندن ده آکلادمکه ملت
حاکمیتی محافظه خصوصنده بیوک بر عزم و قدرت کویتر مکده در .
حقیقی کورن و آکلایان ملتیز البته بوندن صکره جانن و کواکدن
چالیشه جق نائل رفاه و سعادت اوله جقدر .

متعاقباً مفتی افندی بتون آقحصار اهالیسی نامه پاشا
حضر تلرینه بیان خوش آمدی ایلش و تورکیا بیوک ملت مجلسی
حکومتیک مظهر موفقیات اولسنه دعا ایتشد .
آقحصار ۵ شباط [آ.آ] — بو آقشام ساعت یدی بحقده
بلدییه طرفدن تورک اوجاغنده باش قوماندان پاشا حضرتلری
شرفه بر ضیافت کشیده اولونمشد . ضیافته قصبه بک منوران
و متحیزانی ایله ارکان ورؤسای ملکیه و عسکریه حاضر بولونمشلردر .
ضیافتک صوکلرنده تورک اوجاغی رئیس دو قنور شمس الدین
بک ، پاشا حضرتلرینه خطاباً بر نطق ایراد ایدره دیمشدرکه :
دنیا یوزنده حر و مستقل بر تورکیا کورمک ایسته مه یمن
دشمنلر متارکده دن صوکره تورک امللرینک عدم تحقیق خولیا سیله
بر آن ایچون سوبندیلر ، پارچه لانیش بر تورکیا اسیر و کوله
اولش بر ملت ... اشته اونلرک عصر لردنبری هر کون براز ده
قوت بولان و یا قلاشد قلیینه ایناند قلی غایه بوایدی . فقط اونلر
کندی امللرینه ایناند قلی قدر تورکک لایزال قدرت و قوته
اینامادیلر ، اینامادیلر . اشته تورککک یاشایور ، بوکون هر
زمانکنندن فضله بر فیض و قدرتله یاشایور و یاشایه جقدر .
چونکه تورککک اولیه بر طالع مظهر درکه اونک حیات
و ممتایله علاقه دار ، مشکل و فلاکتلی رکون کلیرسه ، اونک
کوک تکریسی اولا اوز اولادلرندن برینک دهاسنی خلق و بخش
ایدر ، ارکان ملتی بر بایراق آلتنده کویورر ، کاه مدیر طاغلی

اريتەرك نجسات وقور تولوش ۋەللى بولور . اودھا زمانە كورە
ھەھانكى بر تورك اوغلندە نجلى اتمشدر . بوكوندە تەھلىكە
دوشمش استقلال وحيات ملتك خلاصى ايچون سنك شخصندە
تجلى ايتدى . كتابلرك بزه نقل ايتدىكى اسكى بوز قورد مصالى
اوج سەندە بر حقيقت اولدى . بلكە اوزمانك توركلرىنى دوشد .
كلرى فلاكتدن قورتاران « پورته جند » ر خيالدر ، فقط
سن ، اى عزيز منجى ، بوكون توركلرى قورتاران حقيقى بر
دھاسك ! بوملتك سياه كيجەلرى صباحلره چيقاران ، فرياد
و فغانى صوصديران ، نشئە وسوينچ كونلرينە قاووشديران
و بتون دنياك خصوصتە قارشى استقلال وحياتى قورتاران
سنسك آقحصار خاتى بوكون خلاصكارينە قاووشديغندن دولاي
بى بايان برسوينچ ايچندەدر .

باشا حضرتلى بونطقە بروجە آتى مقابلەدە بولمشلردر :
محترم افنديلر ، بك افنديك مملكت نامنە وتوركلك نامنە
سويلدىكى سوزلردن فوق العادە متحسس اولدم . شخصەئاد
اولان توجهكار كەلەرە قارشى صورت مخصوصەدە بيان تشكر
ايدرم . افنديلر دنياە ھىچ بر ملت يوقدر كە بويوك ويا كوچك ،
ظلملەرە معروض قالماش اولسوز . چونكە ھر ملت ياشامق
مجبور يئندەدر . ياشامق ايچون مجاددە شرطدر . شيمدى بەقدر
بك چوق ملت بر چوق ضرباتە معروض قالمشلردر . بوضرباتك
نتيجەسى ايكي منظرە عرض ايدرم ، برنجيسى بو ضربلر بر ملتك

بنلكنى ، موجودىنى نحو ايدرم . ايكنجيسى ، بو ضربات شكل
شاھرى بى ييقسە بيلە عنصر اصلى بى احا ايده مز ، بو كې ضربلەرە
معروض قالان بر مملكتدە ايكنجى نتيجهك حصولە كە بيلمى
ايچون او مملكتك اساتناد ايتدىكى ملتك چوق قوتلى اولمى
لازمدر . ايشتە تورك ملتى بويلەدر . تورك ملتى معروض قالدېنى
ضربلر قارشيسيندە محافظە موجوديت ايتشدر . كرچە خار جدن
كلن . ضرباتك صوكنجيسى عثمانلى دولتى ييقدى ، فقط عنصر
اصلى اولان تورك ملتى نحو ايده مەدى . تورك ملتى ادامە
موجوديت ايده بيلمەكلكك نە كې اسباب وشرائطنە متوقف
اولديغى تقدير يەدرك اوللرى احضار ويكى بر دولت وجودە
كتيردى . افنديلر ، فى الحقيقە آقحصار دشمن ضربلرينك
ايلك هدفلرندن برىنى تشكيل ايتدى ، فقط بو ضربە قارشيسيندە
داغيلمادى . درعقب بر ناموس جبهەسى وجودە كتيرەرك
مجاهدە يە فداكارانە بر صورتدە دوام ايتدى . بوندن دولاي
بتون آقحصار ليلر ملتك تحسیننە لايقدرد . بوكون آقحصار ليلرلە
يقيدن تماس اتمەكلكم وسيله سيله بن دە كنديلرىنى تبريك ايدرم .
بمسد لوزان قوتقانىسى مذاكراتنە نقل كلام ايدەرك
دېمشاردر كە :

صلحك تأسيسى لزومى غير قابل انكار بر حقيقتدر ،
بى بونى صميمى اوله رق تقدير ايتش بولبورز .
مخاطبلر مەزىدن عىنى صميمى مامول ايدەرك مظفر اردولرمزى

اريتەرك نجات وقورتولوش للرى بولور . اودها زمانه كوره
مهرانكى بر تورك اوغلنده تجلى اتمشدر . بوكونده تهاكويه
دوشمش استقلال و حيات ملتك خلاصى ايچون سنك شخصنده
تجلى ايتدى . كتابلرك بزه نقل ايتديكى اسكى بوز قورد مصالى
اوج سنهده بر حقيقت اولدى . بلكه اوزمانك توركلرينى دوشد .
كلرى فلا كندن قورتاران « پورته جند » ر خيالدر ، فقط
سن ، اى عزيز منجى ، بوكون توركلرى قورتاران حقيقى بر
دهاسك ! بوملتك سياه كيجهلرى صباحلره چيقاران ، فرياد
و فغانى صوصديران ، نشسته و سوينچ كونلرينه قاووشديران
و بتون دنياك خصومتته قارشى استقلال و حياتى قورتاران
سنك آقحصار خلقى بوكون خلاصكارينه قاووشديغندن دولاي
بى بايان برسوينچ ايجندهدر . »

پاشا حضرتلى بونطقه بروجه آتى مقابلهده بولمشلردر :
محترم افنديلر ، بك افنديك مملكت نامنه و توركلك نامنه
سويلديكى سوزلردن فوق العاده متحسس اولدم . شخصمه ائد
اولان توجهكار كلهلره قارشى مسورت مخصوصهده بيان تشكر
ايدرم . افنديلر دنياده هيچ بر ملت يوقدر كه بويوك ويا كوچك ،
ظلملره معروض قلامش اولسوز . چونكه هر ملت ياشامق
مجبور يئندهدر . ياشامق ايچون مجاهده شرطدر . شيمدى به قدر
بك چوق ملتلر بر چوق ضرباته معروض قالمشلردر . بوضر باتك
نتيجهسى ايكي منظره عرض ايدر ، برنجيسى بو ضربلر بر ملتك

بنلكنى ، موجودى نحو ايدر . ايكنجيسى ، بو ضربات شكل
شاهرى يي يئقسه ييله عنصر اصلى يي احيا ايدمىز ، بوكى ضربلره
معروض قالان بر مملكتده ايكنجى نتيجهك حصوله كله ييلمى
ايچون او مملكتك استناد ايتديكى ملتك چوق قوتلى اولسى
لازمدر . ايسته تورك ملتى بويلهدر . تورك ملتى معروض قالدنى
ضربلر قارشيسينده محافظه موجوديت ايتشدر . كرچه خار جدن
كلن . ضرباتك صوكنجيسى عثمانلى دولتى ييقدى ، فقط عنصر
اصلى اولان تورك ملتى نحو ايدمهدى . تورك ملتى ادامه
موجوديت ايدمه ييله مملكتك نه كى اسباب و شرائطه متوقف
اولديغى تقدير يدهرك اوللرى احضار ويكى بر دولت وجوده
كتيردى . افنديلر ، فى الحقيقه آقحصار دشمن ضربلرينك
ايلك هدفلرندن برى تشكيل ايتدى ، فقط بو ضربلر قارشيسينده
داغيلماسى . درعقب بر ناموس جههسى وجوده كتيرمرك
مجاهديه فداكارانه بر صورتده دوام ايتدى . بوندن دولاي
بتون آقحصار ليلر ملتك تحسینه لايقدر . بوكون آقحصار ليلرله
يقيندن تماس اتمككم وسيله سيله بنده كنديلرينى تبريك ايدرم .
بمسد لوزان قوتق انسى مذاكراتنه نقل كلام ايدمرك
ديمشدر دركه :

صالحك تاسيسى لزومى غير قابل انكار بر حقيقتدر ،
بز بونى صميمى اوله رق تقدير ايتش بولبورز .
خاطبار مندن عيى صميمى مامل ايدمرك مظفر اردولرمزى

توقیف و هیئت مرخصه مزى لوزان قونفرانسنه اعزام فقط حقیقتك تصور ایتدیكمز كی تظاهریتی كورمك هنوز ممكن اولامادی . هیئت مرخصه مزدن هر كون آلدیغمز معلوماتك امیدلرمزى تأیید ایتسنی بکمرکن، عکس نتیجه شهید اولیور، قونفرانسده کوردیكمز بتون حار نیتلره وصیمیتلره رغماً مخاطبلرمز حالا بزى احما ایتك ایسته مکده و بزه مستقل بر دولت معامله سی یا مق نیتندن اوزاقلاشمقده درلر . حالا بزه محل استقلال اولان امتیازات قبول ایتدیرمك اصرارنده . بو اصرارده ایلری کیدنلرك ایتالیا نلر و بالخاصه فرانسلر اولدیغنی حیرتارله کوریورز . نهایت لوزان مذاکرانی مسائل اقتصادی دن طولانی انقطاعه اوغرامشدر . بونی بالطبع غزته لر پازمحق و هیکز او قویه جقسکز . بوندن ذره قدر حیرته دوشمه مکملککز ایجاب ایدر . مسئولیت بزه عائد اولمایان و اولیه حق اولان مختصاتك صفحاتی نه اولورسه اولسون حقوق مشروعه مزى هر صورته تأمینه موفق اوله جغمزه مطمئن . ملتک عزمی ، قوت و قابلیتی بوکا کافلدیر وضامندر .

متعاقباً اللى آلتش عصرلق معظم بر تاریخه مالک اولان تورک ملتک ملیته فوق العاده اهمیت ویرمسی لازمکلیکنی بیانه نقطه ختام ویرمشار وحاضرون طرفندن آلفیشلامشدر .

پاشا حضرتلری ضیافتدن صوکره رفیقہ محترمه لرله خط سینه ماسنه عزیمت بویورمشدر . سینه ماده مکبلی قیز وارککلر

طرفندن شعرلر انشاد اولمش و کوزل تمثیلار وضع صحنه ایدلمشدر . سینه ماده قادین ارکک ، بیوک بر غلبه لق واردی . مکتبیلر وظیفه لرینی شایان تقدیر بر صورته ایفا ایتمشلر و پک چوق آلفیشلامشدر .

غازی پاشا بالیکسرده ..

پاشا حضرتلری بالیکسرده بر جامع شریفده منبره جیقوب قیمتدار بر خطبه ایراد بویورمشدر

بالیکسر : v (آ.آ) — غازی پاشا حضرتلری بوکون اوکله نمازینی بویوک بر جماعته پاشا جامع شریفده قلمشدر . نمازدن وارواح شهیدیه تحافاً قرائت ایدیلن مرلود نبویدن صوکره پاشا حضرتلری منبره جیقهرق شوخطبه بی ایراد بیورمشدر :

« ملت ، الله بردر . شانی بیوکر . اللهم سلامتی ، عاطفتی وخیری اوزرکز اولسون . پیغمبریمز افندمز حضرتلری جناب - قی طرفندن انسانلره حقایق تبلیغه مأمور رسول اولمشدر . قانون اساسی جمله کزجه معلومدرکه قرآن عظیم الشاننده کی نصوصدر . انسانلره فیض روحی ویرمش اولان دینمز صوکره دیندر ، اکمل دیندر . چونکه دینمز عقله ، منطقه ، حقیقته تماماً توافق وتطابق ایدیور . اگر عقله ، منطقه و حقیقته توافق ایتمه مش اولسه ایدی ، بونکله دیگر قوانین طبیعی الهیه پندنده

تضاد اولسی ایجاب ایدردی . چونکه بالجه قوانین کونیهی بایان جناب حقدر .

آرقداشلر ؛ جناب پیغمبر مساعیسنده ایکی داره ، ایکی خانهیه مالک بولونیوردی . بری کندی خانهسی ، دیکری اللهک اوی ایدی . ملت ایشلارینی ، اللهک اوندی یاپاردی . حضرت پیغمبرک اثر مبارکربنه اقتفاء بو دقیقهده ملتیزه ؛ ملتیزک حال واستقبالنه حائد خصوصاتی کوروشمک مقصدیله بو دارقدیسیده اللهک حضورنده بولونیورز . بنی بوکا مظهر ایدن بالیکسیرک دیندار وقهرمان انسانلریدر . بوندن دولای چوق ممنونم . بو وسیله ایله بویوک بر ثوابه نائل اوله جغمی امید ایدیورم . افندیلر ، جامعلر بر بر مرک یوزیتیه باققسزین یاتوب قالمق ایچون یاپیلما مشدر . جامعلر اطاعت و عبادت ایله برابر دین و دنیا ایچون نهلر یاپیلماق لازم کلدیکنی دوشونمک یعنی مشورت ایچون یاپیلما مشدر . ملت ایشلارنده هر فردک ذهنی ناشی باشنه فعالیتده بولنق الزمدر . ایشته بژده بوراده دین و دنیا ایچون ، استقبال واستقلالز ایچون ، بالخاصه حاکیمز ایچون نهلر دوشوندی کمز میخانه قویالم . بن یالکز کندی دوشونجه می سولیک ایسته میورم . هیکزک دوشوندکلریکزی آکلامق ایستیورم . آمال ملیه ، اراده ملیه یالکز بر شخصک دوشونمه سندن دکل بالعموم افراد ملت آرزولرینک ، امللرینک محصله سندن عبارتدر . بناء علیه

بندن نه اوکرنک ، نه صورمق ایستیورسه کز تربسته صورمکزی رجا ایدرم .

مشار الیه بعده منبردن آشانییه اینشلر ومختلف ذوات طرفندن ایراد ایدیلن یکریمی متجاوز سؤالی تثبیت ایتدکن صوکره جوابلرینی ویرشلردر . خطبهلر حقنده کی ایلک سؤاله جواباً دیمشلردرکه :

« خطبهلر حنده ایراد ایدیلن سؤالدن آکلا یورم که بوکونکی خطبهلرک طرزی ملتیزک حسیات فکریه سی ولسانیله واختیاجات مدنیله ایله متناسب کوروله مکده در . افندیلر ، خطبه دیمک ناسه خطاب ایتک ، یعنی سوز سوبله مک دیمکدر . خطبه نک معناسی بودر . خطبه دنیلدیکی زمان بوندن برطاقم مفهوم ومعنالر استخراج ایدله ملیدر . خطبه یی ایراد ایدن خطیبدر . یعنی سوز سوبله یین دیمکدر . بیلیورز که حضرت پیغمبر زمان سعادتلارنده خطبه یی کندیسی ایراد ایدلردی . کرک پیغمبر افندمز و کرک خلفای راشدینک خطبهلرینی اوقویه جق اولورسه کز کورورسکز که کرک پیغمبرک ، کرک خلفای راشدینک سوبلیدی شیلر اوکونک مسئله لریدر ، اوکونک عسکری ، اداری ، مالی و سیاسی ، اجتماعی خصوصاتیدر . امت اسلامییه تکثر و ممالک اسلامییه توسعه بانلا نیجه جناب پیغمبرک وخلفای راشدینک خطبه یی هر یرده بالذات کندیلرینک ایراد ایتارینه امکان قانادایغندن خلقه سوبله مک ایستدکلری شیلری ابلاغه برطاقم ذواتی مأمور

ایتمشلردر . بونلر هر حالده اك بيوك رؤسا ایدی . اونلر جامع شریفده ومیدانلرده اورتهیه چیقار ، خلقی تنویر وارشارد ایچون نه سویله مک لازمه سویلرلردی . بو طرز دوام ایده بیلیمسی ایچون بر شرط لازمدی . اوده ملتک رئیس اولان ذانک خلقه دوعه یی سویلیمسی ، خلقی دیکله مسی وخلق آلداتامسی ! خلقی احوال عمومیه دن خبردار ایتک صوکرده حائر اهمیتدر . « چونکه هرشی آچیق سویلندیکی زمان خلقک دماغی حال فعالیتده بولنه حق ، ای شیلری یاپه حق وملتک ضررینه اولان شیلری رد ایدهرک شونک ویا بونک آرقاسندن کیتیمه جکدر ؛ آنجق ملت عاڈ اولان ایشلری ملتدن کیزلی ایتدیلر . خطبه لرك خلقک آکلایه میه جنی بر لساند . اولمی واونلرکده بو کونکی ایجابات و احتیاجلرکزه تماس ایتیمه می خلیفه وپادشاه نامی طاشیان مستبدلرک آرقه سندن کوله کچی کیتیمه مجبور ایتک ایچوندی . خطبه دن مقصد اهلینک تنویر وارشاردیدر ، باشقه دکلدر . یوز ، ایکیوز حتی بیک سنه اولکی خطبه لری او قوموق انسانلری جهل وغفلت ایچنده براقق دیمکدر . خطابانک هر حالده ناسک قوللاندینی لسانله کوروشمی الزمدر . کچن سنه ملت مجلسنده ایراد ایتدیکم بر نقطه دیمشدمکه (ممبرلر خلقک دماغلری ، وجدانلری ایچون بر منبع فیض ، بر منبع نور اولمشدر . بویله اوله بلمک ایچین ممبرلردن عکس ایده جک سوزلرک بیلیمسی و آکلاشیلمسی وحقایق فیه و علمیه په مطابق ایلیمی

لازمدر . خطبای کرامک احوال سیاسیة ، احوال اجتماعیه و مدنیة یی هرکون تعقیب ایتلری ضروریدر بونلر بیلیمدیکی تقدیرده خلقه یا کلش تلقینات ویرلش اولور . بناء علیه خطبه لر تماماً تورکجه و ایجابات زمانه موافق اولمیدر واولاجقدر . بعده خلافت حقنده کی سؤاله فقل کلام ایدهرک یالکز تورکیایه دکل ، بوتون عالم اسلامه عاڈ اولان بومقامه وظیفه وصلاحیت ویرمک تورکیا دولتک صلاحیتی خارجنده و فوقنده اولدیغنی بیاندن صوکره دیمشلردرکه :

« دنیا یوزنده عثمانلی دولتک انقراضندن صوکره بر تورکیا دولتی تشکل ایتمشدر . بو دولت ایران و افغانستان کچی مستقل و مسلماندیر . یکی تورکیا دولتی ملتک وکیللردن مرکب اولان تورکیا بویوک ملت مجلسی اداره ایدر . بو شرائط داخخلنده خلیفه یه یالکز تورکیا دولتی نام و حسابنه قانون مخصوصیه ویرلش اولدینندن باشقه برحق وصلاحیت ویرمک ایجاب ایدر سه ملتک حاکمیتی تقیید ایدلش وبالنتیجه بو حاکمیت انقسامه اوغراتیلش اولورکه بواسکی حالک عودتندن باشقه بر شی اوله ماز . » متعاقباً لوزان قونفرانسی حقنده ایراد ایدیلن سؤاله کچهرک شو سوزلری سویلشلردر :

« مع التأسف عدلی ، مالی ، قاید و لاسیونلر مسائلنده مخاطبلر من اسکی ذهینلرنی تبدیل ایتیمه مشلردر . بو مسائلده ایتالیانلر وبالخاصه فرانسزلر مشکلات احداث ایتمشلردر . بو ایکی سییدن دولای

لوزان قونفرانسك ماعى جديهي توقف ايتمشدر . ائتلاف دولتلري هيئت مرخصه لري حكومتلريله تماسده بولونمق اوزره لوزاندن مفارقت ايتمشدر . بزم هيئت مرخصه مزكده حكومت وبويوك ملت مجلسي ايله مشاوره ايتك اوزره كلي ماملولدر . بيلورسكزكه لوزانده ائتلاف هيئت مرخصه سي آيلردن بري دوام ايدن مساعيدن صوكره بزه بر صالح پروژده سي ويرمشدر . بو پروژه قاپيتولاسيونلر قنده احتوا ايتديكي مواددن دولايي ملت مزجه قطعياً قابل قبول دكلدر . قاپيتولاسيونلر بر درلي بهمه حال منقرض ايدر . دولت عثمانيه ايله هندستان تورك واسلام ايمپراطورلقلري بونك اك بويوك بر دليلدر . افنديلر ، بزم حقوق مشروعه و حياتيه مزى دنياى مدنيت و انسانيت تصديق وتسليم ايتديرمك ايچون چاليشيوز . بونى تصديق وتسليم ايتديرمك ايچون ايجاب ايدن هر درلو تدبيرلره توسلده تردد كوسترميه چكسر . ملتك اراده حقيقيه سنك بو مركزده اولديغنه قائم . «
(هاى هاى سسلرى)

بعده ديون عموميه نك توركيادن آيريله جق محللره تقسيم اولندقدن صكره طائينا جغندن ورژينك شوويا بو شكلده اولسنك هر زمان قابل تذكر اولديغندن تجارت ، زراعت ، و صنايعه فوق العاده اهميت ويرلك ايجاب ايتديكندن ، قاديئرلك حيات اجتماعيه مزده اركلر درج سنده صاحب حق اولمى لازم

كلديكندن بحث ايتمشلر و خلق فرقه سي حقنده كي سؤاله بروجه آتى جواب و برمشدر :

« بو ملتك سياسي فرقه لردن چوق جاني يانمشدر . شوني عرض ايدمكه ممالك سائرده فرقه لر بهمه حال اقتصادي مقصدلر اوزرينه تاسس ايتمش و ايتكده در . چونكه او مملكتلرده مختلف صنفلر وارد . بر صنفك منفعتي محافظه ايچون تشكل ايدن سياسي بر فرقه مقابله دكر صنفك منفعتي محافظه مقصديله باشق . بر فرقه تشكل ايد . بو پك طبعيدر . كويا بزم مملكت مزده آيري آيري صنوف وارمش كي تاسس ايدن سياسي فرقه لر يوزندن شاهد اولديغمز نتيجلر معلومدر . حالبوكه خلق فرقه سي ديديكمز زمان بونك ايچنده بر قسم دكل ، بتون ملت داخلدر . بر دفعه خلق مزى كوزدن كچيرم . بيلورسكزكه مملكت مز چفتجي مملكتيدر او حالده ملت مزك اكثريت عظيمه سي چفتجي و چوباندر . بو بويله اولنجه بوكاقلشي بيوك اراضى و چفتك صاحبلى وارد خاطر اولور . بزه بيوك اراضى به قاچ كشي مالكدر ؟ بو اراضينك مقدارى ندر ؟ تدقيق ايديلرسه كورولوركه مملكت مز وسعتنه نظر آهيسچ كيمسه بو بويوك اراضى به مالك دكلدر . بناء عليه بو اراضى صاحبلى ده حمايه ايديله جك انسان در . صوكره صنعت صاحبلى به قصبه لده تجارت ايدن كوچك تجاران كلر . بالطبع بونلرك منفعتلريني حال و آتيلريني تاين و محافظه ايتك مجبوريتنده يز . چفتجيلرلك

قارشوسنده اولد یغنی فرض ایتدیگمز بیوک اراضی صاحبی کی بو تجارت اربابنک قارشیسنده ده بیوک سرمایه صاحبی انسانلر یوقدر . قاج میلیوزمن وار ؟ هیچ . بناءً علیه بر آرز پاره سی اولانلرده دشمن اولاجق دکلز . بالعکس مملکت مزده بر چوق میلیوزلرک حتی میلیاردلرک بشمسنه چالیشه جغز . صوکره عمله کلیر . بوکون مملکت مزده فابریقه ، اعمالآخانه وسائر کبی مؤسسات چوق محدوددر . موجود عملهمزک مقداری یکر می بیکی کچمز . حالبوکه مملکت تعالی ایلک ایچون چوق فابریقه لره محتاجز . بونک ایچونده عمله لازمدر . بناءً علیه تارلاده چالیشان چیفتجیلردن فرقی اولیان عملهمی ده حمایه و صیانت ایتک ایجاب ایدر . بوندن صوکره منوران و علما دینیلن ذوات کلیر . . بو منوران و علما کندی کندیلرینه طوپلانوب خلقه دشمن اوله بیلیرمی ؟ بونلره ترتب ایدن وظیفه خلقک ایچنه کیرمرک اونلری ارشاد و اعلا ایتک و اونلره ترقی و تمیندن پشوا اولقدردر . ایشته بن ملتزمی بویله کوریورم . بناءً علیه مسالک مختلفه اربابنک منافعی یکدیگرینه مزوج اولدینندن اونلری صنفلره آیرمق امکانی یوقدر و هیئت عمومیه سی خلقدن عبارتدر .

« خلق فرقه سی خلقمزه تربیه سیاسیه و یرمک ایچون بر مکتب اوله جقدر . بنی چوق سه وهن و حیاتی دوشونن بعض آقداشلرم بکا بویله برفرقة سیاسیه تشکیل ایتمه مملکت کی توصیه

ایتمشلردر . فی الحقیقه وظیفه ملیه نك ختامنده کوشه یه چکیلهرک استراحت ایتمکلکم بنم ایچون بر منفعتدر . بونی یاپه بیلمک ایچون شیمدی یه قدر استحصال اولدن ندیجه لرک ثنیت اولدینمی کی دوام ایده جکنه اعتماد ایتک ایجاب ایدر . فقط بو خصوصده هنوز بی اندیشه اولامام . هیچ بریکزکده بی اندیشه اولمامکزی توصیه ایدرم . شیمدی یه قدر استحصال ایتدیگمز موفقیترلر اوچ درت سنه یه چیقما نه جق قدر چوقدر . هر طرفده اولدینمی کی بزدهده یکی حرکتلر و جریانلر قارشیسنده اونی هضم ایده مه یین قوتلر ظهور ایده بیلیر .

« مع التأسف بو دائماً واردر . نته کیم بو خصوصده احکام شرعیه یه غیر موافق ومع الاسف مجلسده اعضا بولنان بر ذات طرفندن رساله ده یازماشدر . بو تشبث اسکی عثمانلی دولتی اعاده دن باشقه برشی دکلدر . بونی یابان او ذات حکومت و ملت نظرنده مرتجعدر .

« افندیلر ، شونی قطعیتله بیلمک ایجاب ایدرکه قازانیلان شی حیات و ناموسلر . بوکا تجاوز حیات و ناموسمزه تجاوزدر هر فردک بو کی حرکتلره دقت ایتمی و اونلره قارشی صوکره درجه متعظ بولونمی لازمدر . ایشته بو نقطه نظر دن ملتک ایچنده بر فرد اوله رق و تکرار ملتک انتخابنه نائل اولور ایسه م تورکیا بیوک ملت مجلسنده اعضا صفتیه چالیشمی وظیفه تلقی ایدیورم .

افنديلر، نه بن ونه سز شخصلر من اوزرنده وضعيتلر احداثه
قالقشمايهلم . بز هممن اوصورتله چايشهلم كه قوراجغمن شي ملي
بر مؤسسه اولسون . بوده ملت ته تربيه سياسيه ويرهكله اولور .
« عصر ك بزه ويريكي درسدن ملتتمزك لزومي قدر متنبه
اولديغني كورييورم . ملتتمزك اوصاف مخصوصه سي هرايشمزه
موفقيتمزك ضمايندر . موفقيتمزك بالطبع وحدتله اوله جقدر .
اكر ملت مشترك غايه به مشتركاً صرف فعاليت ايدمرك يورورسه
هممه حال موفق اوله جقدر . ايشته بوناري دوشونمرك مساعي
مستقبله دهده موفق اولاجغنه قانع بولنييورم »

پاشا حضرتلري حسب حاللرينه شو صورتله ختام ويرمشردر:
« آرقداشلر ، بورايه كلنجه به قدر بر چوق يرلره اوغرادم .
اويرلرك خلقيله يني قارداشلر يكنز ، دينداشلر يكنز وهمدردلر يكنزله
عين صورتله مصاحبه لرده بولندم واونلركده سزك كي مملكتك
حال و آتيسيله فوق العاده علاقه دار اولدقلريني كوردوم . صوكره
ينه بوسيا حتم ائناسنده اردومزي كوردوم . عسكرلر ، ضابطلر من
وقوماندانلر منزله تماسه كلدم .

« نتيجه نديقات وفتيشاتم بزي مغرور ايدم جاك بر حاله در .
چونكه وضعيتمزك پك قوتلي در ، مملكتتمز خاقتنده واردوسنده
كورديكم قدرت و قابليت ، بالخاصه عزم و جلالت حقمزي
هممه طال استحصال كافي وكافلدر .

ازمير اقتصاد قونغره سنده . .

غازي پاشانك عالمي واجتماعي مهم بر نطق

اقتصاد قونغره سندنك رسم كشادي مناسبتيله غازي مصطفى
كمال پاشا حضرتلري طرفندن ايراد بيوريلان نطق بروجهنر در:
« افنديلر ، عنبر توركيامزك اقتصادي تعاليسي اسبابني
آرامق و بوناق كي وطني ، حياتي وملي بر غايه مقدسه ايچون
بوكون بوراده طويلانمش اولان سزلك ، محترم خلق مثللرينك
حضورنده بولونمقله چوق مسعود وبختيارم . افنديلر ، اوزون
غفلتلره ودرين لاقيدى ايله كچن عصرلرك بنيه اقتصاديه مزده
آچديني ياره لري تداوي ايتمك ، تداوي چاره لريني آرامق ومملكتي
معموريته ، ملي بر رفاهه ، سعاده و ثروته ايصال ايدم جاك
يوللري بولمق ايچون وقوع بولاجق مساعيكزك چوق قيمتلي
وموفقيتلي نتيجه اقتران ايتمسي تمي ايلرم . آرقداشلر ، سزلك
د، نريدن دوغري به ملتتمزي تشكييل ايدن خلق صنفلرينك
ايچندن كليورسكز و اونلر طرفندن منتخب اوله رق كليورسكز
بواعتبار ايله مملكتتمزك ملتتمزك حالي احتياجني ومملتتمزك املاريني
والملريني ياقيدن بيلورسكز . هر كس دن ده اي بيلورسكز .
سزك سويليه جك ككز سوزلر ، آنسي لزومني بيان ايدم جك كز
تديرلر ، دوغرودن دوغرويه خلقك لساندن سويلنمش كي
تلق اولنيور . بو ، اك بويوك اصالتاره مالكدر . زيرا خلقك

سی، حقلک سسیدر . افندیلر، تاریخ، ملتلك اعتلا و انحطاطی اسبابی آزارکن بر چوق سیاسی، عسکری، اجتماعی سیدلر بولمقده و صایقمقده در . شبهه یوق، بوتون بو سیدلر، حادثات اجتماعیة ده مؤثر درلر . فقط بر ملتلك دوغروندن دوغرویة حیاتیة اعتلاسیله، انحطاطیله علاقه دار و مناسبتدار اولان ملتلك اقتصادیاتیدر . تاریحك و تجربه نك تثبیت ایتدیکی بو حقیقت، ملی حیاتیة ده و ملی تاریخمزدده تماماً متجلی در . حقیقة تورك تاریخی تدقیق اولنورسه بوتون اعتلا و انحطاط اسبابنك بر اقتصاد مسئله سنندن باشقه برشی اولمدینی آکلاشیلیر . افندیلر، تاریخمزدی دولدیران بونجه موفقیتلر، ظفر لر و یا خود مغلوبیتلر اضمحلال و فلاکتلر بونلرك کافه سی؛ وقوعه کلدک لری دو لرده کی احوال اقتصادیة مزله مناسبتدار و علاقه دار در . یکی تورکیامزدی لایق اولدینی مرتبه یه ایصال ایده بیلمك ایچون بهمه حال اقتصادیاتمزد برنجی در جده اهمیت ویرمك مجبوریتندیز . چونکه زمانمز تماماً بر اقتصاد دوره سنندن باشقه برشی دکلدر . افندیلر، بر ملتلك اسباب حیاتیة سی، رفاه و سعادت کی تشکیل ایدن اقتصادیاتیه اشتغال ایتمه سی، اشتغال ایده مه سی نظر دقتی جالب بر کیفیتدر . فقط بز اعتراف ایتمک مجبورزکه، اقتصادیاتمزد لزومی قدر اهمیت ویرمه مش بولونیورز . بر ملتلك دوغروندن دوغرویة اسباب حیاتیة سیله اشتغال ایده مه سی او ملتلك یشادینی ادوار ایله وادواری تثبیت ایدن تاریخیله چوق علاقه دار در . بناءً علیه بزده اگر اشتغال ایده مه مش ایسه

بونك اسباب حقیقه سی کچردیکمز ادوارد و بالخاصه تاریخمزدده آرایه بیلیرز . فقط بویله بر تدقیق یاپدینمز زمان مع الاسف اعترافه مجبورزکه، بز هنوز شیمیدی یه قدر حقیقی، عامی، مثبت معناسیله ملی بر دور یاشامادق . بناءً علیه ملی بر تاریخه مالک اولامادق . بونقطه یی بر آزار ایضاح ایده بیلش اولمق ایچون هپ برابر عثمانلی تاریخی خاطر لایلم . عثمانلی تاریخده بوتون غیرتله، بوتون مساعی، ملتلك آرزوسی آملی و احتیاجات حقیقیسی نقطه نظر ندن دکل، بلکه شونك بونك آمال مخصوصه سی، احتراصاتی تطمین نقطه نظر ندن وقوع بولمشدر . مثلاً فاتح استانبولی ضبط ایتدکن صوکره یعنی سلجوقی سلطنتله روما ایمپراطور لغنه توارث ایلدکن صکره غربی روما ایمپراطور لغنه ضبط ایده رك عظمتی بر سلطنت قورمق ایستدی، بویله واسع بر امل تعقیب ایلدی . بویله بر تعقیب و تطبیق ایده بیلمك ایچون بتون ملتی، عنصر اصلی یی آرقه سنندن بو هدفه دوغروسوق ایتدی . مثلاً یاوز سلطان سلیم فاتحك آچدینی غرب جبهه سی تثبیت ایتمکله بوابر بوتون آسیایی برلشدیرمك بیوک بر اسلام ایمپراطورلنی وجوده کتیرمك اوزره بویله بر مسلک سیاسی تعقیب ایتدی . عنصر اصلی یی بونك آرقه سنندن دولاشدیردی . قانونی سلیمان هر ایکی جبهه یی اعظمی در جده توسیع ایتمک، بتون بحر سفیدی بر عثمانلی حوضی حاله کتیرمك، هندستان اوزرنده نفوذینی تأسیس ایلمک کی چوق عظمتی، شاهانه بر سیاست تعقیب ایتدی . بو سیاستک تطبیقی ایچون عنصر اصلی یی قوللاندی .

آرقداشلر ، بوتون بو اطوار و حرکات ، تحقیق اولنورسه
کوریلرکه بو عظمتلی ، قدرتی پادشاهلر تعقیب ایتدکلی
سیاست خارجییه کندی امللری ، خرصلری و آرزولرینه
استناد ایتشلردر . بویوک و شاهانه آرزولرینه استناد ایتمکه
برابر تشکیلات داخله لرینی ، سیاست داخله لرینی بو مولود
احترافات اولان سیاست خارجییه کوره تنظیم ایتک مجبوریتنده
قالشلردر . حالبوکه سیاست خارجییه ، تشکیلات داخله و سیاست
داخلیه استناد ایتدیرلک ضرورتنده در ، یعنی تشکیلات
داخلیه سنک تحمل ایدمه چکی درجه وسعتده اولمالیدر .
یوقسه خیالی ، خارجی سیاستلر پیشنهاد دولاشانلر ، نقطه
استنادلرینی کندیلکندن غائب ایدرلر . فی الحقیقه عثمانلی خاقانلری ،
اصل اولان نقطه یی اونوتدیلر . حیساتلری و امللری اوزرینه
بوتون حرکات و افعالی بنا ایتدیلر . تشکیلات داخله لرینی
سیاست خارجییه لرینه اویلدورمق مجبوریتنده قالدجه ضبط ایتدکلی
مالیکده بوتون عناصری ؛ لسانلری ، دینلری ، عنعنلری ،
هرشیئی باشقه باشقه اولان و برچوق ملتلدن عبارت بولونان
بوعنصری اولدینی کی محافظه قالدیشیدیلر و اونلره بوتون بو
شیلری محفوظ براقه بیلجک استثنالر ، امتیاز بخش ایتدیلر .
بوکا مقابل عنصر اصلی اوزون سفرلر یا مقله ، فتوحات میدانلرند
اولمکه ، ضبط اولونان مملکتلرک کندینی و خلقی بسله مکه
واونلره بکجیلک ایتکه کندی کندینی تخریب ایدیوردی .

بوعتبار ایله ملت ، عنصر اصلی ؛ کندی اوند کندی یوردنده
و کندی حقیقی اسباب حیاتیه سی . استحصال ایچون چالیشمقدن
تماماً محروم برحاله بولونیوردی . بوتاجدارلر ، ملتی بویله دیار
دیاردولاشدیر مقله ، اونلره کندی یوردلرینی دوشونمکه مساعده
ایتمه مکه ده اکتفا ایتمورلردی . بلکه فتوحات دائره سی داخله کلن
خلق نمون ایدمه بیلیمک ایچون ، صولک اجاییلری نمون ایدمه بیلیمک ایچون
دوغرودن دوغریه ، عنصر اصلی نک حقوقدن و منابع حیانیه و اقتصاد
دیه سندن برچوق شیلری لطف اولارق ، احسان اوله رق ، عطیه اوله رق
اونلره بخش ایدیوردی . مثلاً فاتح زماننده جنوه لیلره و بطریق
ویریلن امتیازلر ایله آچیلان یول ، کندیسندن سوکره دائماً
توسع ایتیش و ترصین ایدیش بولنیوردی . بو امتیازات ، بو
استثنائت ، حکومتک اک قوتلی ، اک عظمتلی زماننده وقوع
بولیوردی ، محضاً بر مساعده شاهانه ، بر احسان شاهانه
اولمق اوزره وقوع بولوبوردی . جمله کز خاطر لایه بیلیرسکز :
قانونی سلطان سلیمان زمانده ونیدیکلیرله تجارت معاهده نامه سی
یاپیلمشدی . فقط پادشاه ونیدیکلیرله تجارت معاهده نامه سی یا یعنی
کندی شرفته و عزت نفسنه مغایر بولدی . زیرا اولنک ذهنیتنه
کوره معاهده ، یکدیگریه مساوی ملتلر آراسنده یاپیلردی .
حالبوکه ونیدیک و زمان عثمانلی دولته مساوی اولمق شویله طور سوز .
انک دوغرودن دوغریه تح و صایتند ایدی . بناء علیه
ذات شاهانه بویله بر حکومتله معاهده یاپامازدی . فقط اوکا

مساعدا تده بولنه بيليردي ومساعدا تده بولوندى . ايشته بو مساعده كلهسى قاپيتولاسيونلر كله سيله ترجمه ايدلشدر . حالبوكه بيلورسكنز ، قاپيتولاسيون كلهسى ، بر قلعه ايچنده محاصره اولان بتون اسباب ووسائط تدافيعه سنى قوللاندقندن صكره عرض تسليميته مجبور اولانلر حقنده قوللانيانلر بر كه در ايشته بويله بر كه يني ، پادشاهلر كه مساعده سنى ترجمه ايدر كن قوللانش بولنديلر . بو اوافق تفصيلاتي ايكي نقطه دن تكرار ايديم : ملت اسباب حياتيه سيله اشتغال دن ممنوع اوله رق ديار ديار دولاشديرليور و بو يكي ديارلر خلقى بر چوق استشاره ، بر چوق امتيازله مالك اوله رق چالشيوردي . يني فاتحلر ، عنصر اصلى يي پيشنه طاقه رق قلنجله فتوحات يابار كن ، قلنج سالار كن ضبط اولنان مالك اهاليلى قازاندقلى استشاره ، ممتاز يترده صباهه ياپيشيورلر ، طوپراق اوزرنده چالشيورلردى . آرقداشلر ، قلنج ايله فتوحات يابانلر ، صباهه فتوحات يابانلر مغلوب اولمغه وبالنتيجه ترك موقع ايتمه مجبوردرلر ، نته كيم عثمانلى سلطنتى ده بويله اولمشدر . بلغارلر ، صربلر ، مجارلر ، روملر صابانلرينه ياپيشمشلر محافظه موجوديت ايتمشلر ، قوتلنمشلر ، بزم ملت مزده بويله فاتحلر آرقاسنده سرسريلاك ايتمش و كندى آنا يورنده چالشماش اولسندن ناشى بر كون اونلر قارشى مغلوب اولمشدر . بو بر حقيقتدركه تاريخك هر دورنده و جهانك هر يرنده عينا واقع اولمشدر . مثلاً فرانسزلر قناداده قلنج سالار كن اورايه

انكلين چيفتچيسى كيرمشدر . بو مدنى صباهه قلنج مجادله سنده نهايت مظفر اولان صباندر . (آلقيشلر) و قنادايه صاحب اولدى . افنديلر ، قلنج قوللانا قول يورولور ، نهايت قلنجي قينته قويار و بلكه قلنج كو فلنمه محكوم اولور . لا كين صبان قوللانا قول كون كچدكجه ده زياته قوتلنر و ده چوق قوتلندكجه ده چوق طوپراغه مالك و صاحب اولور . (آلقيشلر)

افنديلر ، عثمانلى فاتحلى ، خاقانلرى ، مستوليلرى ، عنصر اصلى ايله برابر صبانك او كنده مغلوب اولوب رجعه باشلادقندن صكره اصل فلاكتلر بويوك باشلادى . صرف شاهانه بر احسان اولارق اجنيلره بخش ايدلش اولان واطف مخصوص اوله رق مملكت داخلنده كي عناصر غير مسلميه و برلش اولان هر شى حقوق مكتسبه تلقى ايدلر .

فقط اجنيلر يالكنز بو حقوقى محافظه ايله ده اكتفا اتمديلر بلكه هر كون اونلرى بر آرز دها تزويد ايتمك ايچون چاره لر آزاديور و بولديلر . عناصر داخلية محافظه به مقدر اولدقلى تشكيلات داخليلرينه استناداً خارجك دائماً تشويق و ترغيباته و مظاهرتنه صغينه رق دولتك و عنصر اصليتك احساسيله سياسى بر موجوديت اكتسابي ايچون چالشمقندن كرى دورماديلر . اجنيلر بر طرفدن عناصر داخلية تشويق ايدنيورلردى ، ديكر طرفدن ده كنديلرى مداخله ايدنيورلر و هر مداخله دينه دولت و ملتك علمنه اولق ارزره يكي يكي بر طاق امتياز لر ، حقلر آليورلردى .

بو تعقیبات متادیه آلتنده ذاتاً فقیر دوشمش اولان آنا یوردی،
عنصر اصلی دولته ویرمه یله جک پارایی کوچ تدارک ایدیوردی
حالبوکه تاجدارلر، برابار، باب عالیار بهمه حال دبدبهیه،
داراته مالک اوله بیلیمک ایچون، اونی ادامه ایده بیلیمک، ذوق
واعتراصلرینی تأمین ایده بیلیمک ایچون هر نه مهاسنه اولورسه
اولسون بو پارهینی تدارک ایتک چارمهسنه دوشمشلردن. او
چارملرده استقراضلر اولدی. او قدر چوق استقراضلر
یاپیورلردی، او قدر فنا شرائط داخلنده استقراضلر یاپیلیوردی که
بونلرک فائضلرینی ده اوده مک ممکن اوله مدی. اک نهایت بر کون
عثمانلی دولته افلاسنه حکم ایندیله. امور مالییه سی همان قوتتول
آلتنه آلتش وباشمزه دیون عمومییه بلاسی چوکش بولئیوردی.
افندیله، ملتک دوچار اولدینی بو حوزین حالک، بوسفالنتک
ا بابخی آراهه جق اولورسه ق دوغروندن دوغروییه دولت مفهومیده
بولیوروز. بیللیورسکنزکه عثمانلی دولتی، سلطنت شخصییه واک
صوک بش اون سنه ظرفنده سلطنت مشروطه اساسنه استناداً
اداره حکومت ایدیوردی.

آرقداشلر، سلطنت شخصییه ده هر خصوصه تاجدارلرک
آرزوی، اداره سی واملی حاکمدر. موضوع بحث اولان یالکنز
اودر. ملتک المللی، آرزولری، احتیاجاری موضوع بحث،
اولمقدن چوق اوزا قدر، بتون ملت آمال و اراداتندن تجرد
ایتمش بولئیوردی. چونکه تاجدارلر کندیلرینی الله طرفدن

کوندلرش بر شخصیت فرض ایدرلردی. برده تاجدارلرک اطرافنی
آلان مفتعت پستان واردی. اولورده پادشاهلرک ذهینتاری
ایله ذهینتله نیرلر و پادشاهک بودهییتی، بو آرزوسنی بر لازمه
سماویه وبر لازمه قرآنیه کی هر کسه تلقین ایدرلر. بو غایت قویو
وسوره کلی تلقینات قارشوسنده حقیقه بر کون بتون خلق بو آرزو
واراده لرک یالسی لازمکن و بلا قید و شرط ایجاب ایدن ارادات
سماویه کی اولدیغنه قانع اولرلردی. بویله اراده و حاکمیتدن
تجربه رضا کوسترین بر ملتک عاقبتی البته فلاکتدر، البته مصیبتدر.
آرقداشلر صوک توفف ایتدیکم نقطه ده آرتق عثمانلی دولتی حقیقته
و فعلاً محروم استقلال بر حالده کتیرلمشدی. فی الحقیقه بر دولت که کندی
تبعه سنه وضع ایتدیکی بر ویرکوی اجنبیلر وضع ایده من، کرک معاملاتی،
رسومی ملکتک و ملتک احتیاجاته کوره تنظیم ایتمکن ممنوعدر
وبر دولت که فضله اوله رق اجنبیلر اوزرنده حق قضائی تطبیقندن
محرومدر، بویله بر دولته بالطبع مستقل دینله من. دولتک و ملتک
حیاتنه وقوعبولان مداخلات یالکنز بو قدر دکل، دما فضله
ایدی. طوغربدن طوغری به ملتک احتیاجات حیاتیه سندن اولان
مثلاً شمندوفر یایمق ایچون، مثلاً فابریقه یایمق ایچون، مثلاً
شی یایمق ایچون دولت سرایست دکلدی. بهمه حال مداخله واردی.
بناء علیه حیاتی تأمیندن منع ایتدیریلن بر دولت مستقل اولاییلمی؟
عرض ایتدیکم کی حقیقته دولت استقلالی چوقدن غائب
ایتمشدی و عثمانلی ارلرکی سی اجنبیلرک سرایست بر مستعمره سندن

بشقه بر شی دکلدی و عثمانلی خلقی ایچنده کی تورک ملتیه تماماً اسیر بر وضعیه کتیرلمشدی . بو نتیجه عرض ایتدیکم کی ملتک کندی اراده سنه و کندی حاکمینه مالک بولنه مامسندن بو اراده و حاکمیتک شونک بونک انده استعمال ایدیه کلش اولمسندن نشست ایدیور . او حالده قطعیتله دییه بیلیرکه بز ملی بر دور یشامیردق و ملی بر تاریخه مالک بولنموردق .

مثلاً ، عثمانلی تاریخی باشند نهایت قدر خاقانلرک ، پادشاهلرک ، شخصلرک ، اک نهایت زمزمه لرک حال و حرکتی قید ایدن بر دستاندن بشقه بر شی دکلدر . ماضینک ، عصرلرک الیزه تاریخ دیه اوزا تدیغی کتابک ماهیتی بوندن عبارتدر . آرقداشلرک ، ملتک حاکمینه صاحب اولماسی بوزندن داخل اولدیغی حرب عمومیندن قیمتلی اولادر مزدن مرکب قهرمان اردولر مرک غالیجیاده ، رومانی و ماکدونیه ، قفقاس داغلرند ، سینا چوللرند دوجار اولدیغی زحمتلری خاطر لایمغه لزوم کوریه جک قدر چوق زمان کچمه مشدر و اک نهایت بو حرب عمومینک شتاتی نتیجه سی ده جمله کزک معلومیدر . بالخاصه موندر روس متارک نامه سیله آچیلان متارک دورینک منظره سی ، بر آن ایچون تکرار دوشونمش اولورسه کز کوره جکسکزکه ، باشند نهایت قدر بر منظره انحلالدن باشقه بر شی دکلدی . دولتلر هر درلو عهود و حقوق انسانیه و مدنی دن تجرد ایدرک مملکتیمزک اک قیمتلی و اک فیضناک برلرینی چیکنه دیلر . از میری ، بروسه یی ، اسکیشهری تاسقاریه

قدر ؛ سوکرا بتون آطنه و حوالیسی و تراکیانی ، استانبولی اک عزیز برلر می چیکنه دیلر . فقط دشمنلرک بو طرز حرکتندن دهالیم و خجیع ودها چوق شایان تأسف اولان بر نقطه وارسه اوده بومملکتک عصر لرجه باشند بولنان و بوملتک اراده و حاکمیتی استعمال ایدن انسانلرک دخی دشمن صفلرینه کچمش اولمیدر . (قهر اولسونلر ساری) و آرقداشلر بیلورسکز ، بودشمنلریغی داخلی دشمنلر خارجی دشمنلرک یامادیغی و یامنه مقتدر اولامیه جنی شنیع و خجیع افعال و حرکاتی ارتکابده تردد کوسترمه مشلدر . خارجی دشمن قوتلری صایدیغ عزیز وطن طوپراقلرند برلورکن پادشاهک اراده سیله چیقارتدیغی فتوالرله و خلافت اردولرله بو معصوم ملت شوراده بوراده اضلال و اغفال اولونیوردی . فی الحقیقه وطنمیزک شوراسنده بوراسنده عصیانلر باشلامشدی . ذاتاً چوقدنبری معناً و فعلاً استقلالندن محروم ایدلش اولان عثمانلی دولتنک انقراضنه موفقیت حاصل اولمشدی .

عثمانلی دولتی تماماً منقرض اولمشدی . فقط دشمنلر می عین زمانده عثمانلی دولتی قوران تورک ملتکده ، عصر اصلینکده ، بومملکتک حقیقی خلقنکده محو و مضمحل اولدیغی ظن ایتدیلر . ایشه بونده چوق آلدان دیلر . عثمانلی دولتی و عثمانلی دولتی کی چوق دولتلر قورمش اولان تورک ملت میحو اولامشدر . (شدتلی آلقیشلر) بالعکس حیاته اوریلان بو ضربلرند ، خارجی دشمنلرک و داخلی دشمنلرک بو آجی و نفرت ایدیه جک ضربه لرندن بردن بره بتون

توقطلارینی ، بتون انتباهلارینی طاقیندی و حیاتی ، شرفی ،
تاموسنی قورتارمق ایچون کمال عزمله باشی قالدیردی ، متحدا
ومتساندا اورتیه آتیلدی . (آلفیشلر)

ایشته ملتیز او دقیقهدن اعتباراً ملی دوریه کیردی ، خاق
دوره سنک میداینه کیردی . ملت بو مبدأدن باشلادیغی کون
کندیسی هدفه ایصال ایدن یوللرک وبالذاف هدفک بولوندیغی
افتلرک ظلمتلر ایچند بولوندیغی هیمز خاطرلارز . فقط بو حال
ملتیزی یأسه دوشورمادی . کمال عزم ایله مقدس هدفه
خطوهلرینی آتدی . افندیلر ، ملتیز خلاص قطی به و خلاص
حقیقی به مظهر اولایلمک ایچون ایکی عمدهیه استنادک فرض
و شرط اولدیغی آکلادی ، بویوک وبارز قناعتلره آکلاد .
او عمدهلردن برنجیسی میثاق ملتیک افاده ایتدیکی روح معنادر .
(آلفیشلر) ایکنجیسی تشکیلات اساسیه قانونمیزک تثبیت ایتدیکی
غیر قابل تبدیل حناقدیر . (آلفیشلر) بیلورسکزکه میثاق
ملی ملتیک استقلال تامنی تأمین ایدن وبونی تأمین ایده بیلیمک
ایچون اقتصادیاتنده انکشافه مانع اولان بوتون سیدلری بردها
و قطعاً عودت ایتمه ک اوزره لغو ایدن بر د ستوردیر .
تشکیلات اساسیه قانونی ده عثمانلی ایمراطورلغک ، عثمان دولتیک
اولدیکنی ادراک وافاده ایدن واونک یرینه یکی تورکیا دولتیک
قائم اولدیغی اعلان ایله بن بر قانوندر . (آلفیشلر) وبو دولتیک
حیاتنده بلاقید و شرط حاکمیتک ملتیک عهده سنده قالماسیه

ممکن اولاجغی افاده و بیان ایدن بر قانوندر ، (آلفیشلر)
حاکمیتک بلاقید و شرط ملتیک عهده سنده قالماسی ایچون خلقت
بالذات کندی مقداتی اداره ایتسی اساسنی شرط قیلان بر
قانوندر ، (آرتق تورکیا خلقت ایچون یکانه ممثل ، تشریعی
واجرائی صلاحیتی حائز اولان کندی محاسیدر ، تورکیا بویوک
ملت مجلسیدر) دییهن بر قانوندر و باب عالی حکومتی یرینه تورکیا
بویوک ملت مجاسی حکومتی قویان بر قانوندر .

افندیلر ، تورکیا بویوک ملت مجلسی وبونک حکومتیک ملتدن
آلدیغی وجهه استقلال تام وبلاقید و شرط حاکمیت ملیه عمدهلرینه
استناداً مملکتی معمور ایتک و مانی زنکین ، مرفه و مسعود
ایتمکدن عبارتدر . (آلفیشلر) بویله اولمله برابر تشکیلات
اساسیه قانونی بر ماده مخصوصه سی ایله مجلسک وظائفی دخی
تصریح ایدر . او وظائفکه دوغرون دوغرویه ملتیک حقوق
وصلاحیتی ایکن عصرلرجه شونک وبونک آئنده قالمشدر . آرتق
بو حقوق وصلاحیتک هیچ بر سبب و صورتله هیچ بر مقامه
وشخصه ترک وتودیع اولنه مایه جغنی قطعیتله افاده ایتک ایچون
بر ماده مخصوصه قویمشدر . افندیلر ، ملتیزک بو ایکی اساسیه
استناداً چالشمه باشلادیغی کوندن بوکونه قدر کچن زمان ،
چوق زمان دکلدر ، اوچ بوچوق ، درت سنه دن عبارتدر .
فقط متمیزک قازاندیغی موفقیت ، مظفریات بو اوچ بحق درت
سنه به صیغامایه حق قادار چوقدر ، طاشقیندر ، جوشقوندر ،

یو کسکدر ، قوتلدر . (آلقیشلر) حقیقه او اراده سنیله له ،
خلافت اردولریله و بیسک درلو تشویقات و تزویراته
وقوعه کتیریلن عصیانلرک کافهسی باصدیرلشد . ملت تفسکسز ،
طوپسز ، هر درلو مالز مهسز و پارهسز بولندیخی بر زمانده یکیدن
دنیا ناک اگ قوتلی واک معظم اردوسنی تشکیله قدرتیاب اولمشدر
(آلقیشلر) و بو اردو دهانوز حال تشکلهه ایکن برنجی این
اوکی ایکنجی این اوکی ، سقاریا میدان محاربه لرینی و ظفرلرینی
احراز ایتمشدر . (آلقیشلر) واک نهایت بتون جهانی حیرتله
براقان ، بتون جهانی ایستراسته منز تقدیرله سوق ایدن اگ
صوک مظفریتی کمال شدت و موفقیت ایله احراز ایده رک طوپرا .
قلمری و مقدس وطنمزی چیکنه یین دشمن اردولرینی بره قدر
محو ایتمشدر . (شدتلی و قوتلی آلقیشلر) فقط افندیلر استقلال
تام ایچون شو دستور وارد ، حاکمیت ملیه ایچون بر قانون
وارد ، دیورز بو کونده بیوک بر مظفریتک عامللری و فاعللری
بولندیغمزی افاده ایدیورز . بو نقطه ده چوق قطعی اولان بر
حقیقی هپ برابر تکرار ایتک مجبوریتلریمیز . بو قدر بیوک ،
بو قدر مقدس و عظمتلی هدفلر یالکیز کاغداوزرنده دستورلرله
و قانون ماده لرله و ساده جه حرصلرله ، آزولرله حصول بوله ماز
تحقیق تامنی تأمین ایده ییلیمک ایچون یگانه قوت ، حقیقی اگ
قوتلی تمل اقتصادیاندر . (آلقیشلر)

سیاسی ، عسکری مظفریتلر بقدر بیوک اولورسه اولسوتلر

اقتصادی مظفریتلر ایله تنویج ایدیله منزلرسه حصوله کلن ظفرلر
پابدار اوله ماز ، آز زمانده سوزر بو اعتبارله اگ قوتلی و یارلاق
ظفر مرک دخی تأمین ایده ییلدیکی ودها تأمین ایده ییله جکی ثمرات
نافعه یی تثبیت ایچون اقتصادیا تمزک ، حاکمیت اقتصادیه مرک تأمین
و ترصین و توسیعی لازمدر . افندیلر ، بو قدر فیضلی و بو قدر
قوتلی اولان یکی حکومتلرک ، یکی دولتلمزک دشمنسز قالا جتی
فرض ایتک طوغری دکلد . بو کوزل تمللرک دخی ایچنه
قونداق قویهرق اونو منهدم ایتک چالیشه جقار اولاجقدر ، اونک
حیاتنه ، فیضنه قارشى سوء قصدلر ترتیب ایتک تشبث ایده جکلر
بولنه جقدر . بتون بولره قارشى اگ قوتلی سلاحمز اقتصادیا تده کی
وسعت ، رصانت و موفقیتمز اولاجقدر . افندیلر ، داخل
اولدیغمز خلق دورینسک ، ملی دورک ، ملی تاریخی دخی
یازا ییلیمک ایچون قلملریمز صپانلر اولاجقدر . (آلقیشلر)
نیجه خلق دوری ، اقتصاد دوری ، مفهومی ایله افاده اولنور .
اوله بر اقتصاد دوری که اونده ملکتمز معور اولسون ،
ملتمز مره اولسون و زنکین اولسون . بو نقطه ده بر فلسفه یی
سزه خاطر لاتهیم (القاعة کنز لایفی) قناعتی کنز لایفی فرض
ایتک ، فقری فضیلت ییلیمک فلسفه سنه ده او اقتصاد دوری آرتی
ختم ویرسون . (آلقیشلر)

افندیلر ، بو فلسفه یی مطلقا یا کاش تفسیر ایتک یوزندن بو
ملته ، بو مملکته چوق بوبوک فنا لک ایدلشد . بیلرک الله دنیا

اوزرنده ياراتدېغى بو قدر ، نعمتلىرى ، بو قدر كوزالسكرى
 انسانلر استفاده ايتسۇن ، ايچون ، متنعم اولسون ديه ياراتمشدر
 و اعظمى درجهده مستفيد اولايلىمك ايچونده بونون كائىناندن
 اسيركهديكى ذكايى ، عقلى انسانلره ويرمشدر . اكر وطن دينيان
 شى قوپ قورى طاغلردن ، طاشلردن ، مزى و عى ساحلردن
 چيىلاق اووالردن و وطن شهرلر ، كويلردن عبارت اولسهيدى
 اونك زنداندن هيسچ بر فرق اولمازدى . و فى الحقيقه بو ديديكىمىز
 فلسفه نك صاحبلىرى بو قيمتلى وطنمىزى بويلا زندان و جهنم
 ياپمقدن بشقه برشى ياپماشلىرىدور . حال بوكه بو وطن اولاد و احفادىمىز
 ايچون جنت ياپماقغه لايىق ، اليق بر وطندر . ايشته بو
 مملكتى بويلا معموره حالته ، جنت حالته كتيىرەجك اولان ،
 اسباب و عوامل اقتصاديه و فعاليت اقتصاديهدر .
 بناء عليه اويله بر اقتصاد دورى لازمدركه رتقى ملتىز انسانجه
 ياشامىنى بيلسون ، انسانجه ياشامانك نيه متوقف اولديغى اوكرنسون
 و او اسبابه توسل ايتسون . جمله مذك آرزومىز شودركه بو
 مملكتك افرادى اللرنده نمونه ليله زراعتك ، تجارتك ، صناعتك
 سعيك ، حياتك بر مثلى اولسون . و آرتق بو مملكت بويلا فقير
 و بو ملت حقير دكل بلكه مملكتىمىز زىنكين مملكتى ، زىنكىلر
 مملكتى بو يكي توركانك آدينده چاليشقانلر ديارى دينلسون .
 ايشته ملت بويلا بر دورى اعلا ايدەجكدور . و بويلا بر دورى
 تاريخى يازاجقدور . و بويلا بر دورده ، بويلا بر تاريخده الكىيوك

مقام الكىيوك حق چاليشقانلره عائد اوله جقدور . افنديلر ،
 توركياء اقتصاد قونفرەسى تاريخده ايلك دفعه احراز موقع بوند
 ايدەجك بر قونفرەدر . سزلىر مملكتك احتياجى ، ملتك
 احتياجى و ملتك قابليتى و بونك قارشوسنده بتون دنياده موجود
 اولان چوق قوتلى اقتصاد تشكىلاتى نظر اعتباره آلا راق ياپىلمىسى
 لازممكن تدبيرلىرى و تطبيقى الزم اولان بتون يكيلىكلرى كمال و ضوحله
 افاده ايتمايسكىز ، تثبيت ايتمايسكىز . تاكه او تدبيرلر ، او يكيلىكلر
 تطبيق اولندىجە مملكتىمىز قىضلره ، نورلره مستغرق اولسون .
 آرقداشلىر ، توركياء بيوك ملت مجلسكز و حكومتكز طبيعى
 ملتك آمالى دائره سنده ترقىيه ، تجددە تماماً محبدر . تماماً
 طرفداردر . بونك ايچون مملكت و ملتە نافع اتخاذايدەجككىز
 تدابير كمال ممنونيتله نظر دفته آله جقدور . بوكا شىبهه ايتيورم
 افنديلر اقتصاديات ساحه سنده دوشونوركن و قونوشوركن
 ظن اولماسونكه بزاجى سرمايه سىنه خصم بولونيوروز . خاير
 بزم مملكتىمىز واسعدور . چوق سى و سرمايه يه احتياجهز وادردور .
 بناء عليه قانونلر مىز ، عايتكار اولق شرطيله اجنبى سرمايه ليله
 لازممكن تأميناى و يرمكه هر زمان حاضرز و شايان آرزودركه
 اجنبى سرمايه سى بزم سعيىمىز و ثروت ثابته مىز انضمام ايتسون
 بزم ايچون و اونلر ايچون فائده لى نتيجه لى و يرسون فقط
 اسكسى كى دكل فى الحقيقه ماضيدە و لخاصه تنظيمات دورندن
 صوكره اجنبى سرمايه سى مملكتده مستثنا بر موقعه مالك اولدى

و علمی معناسیله دینیله بیلیر که دولت و حکومت اجنبی سرمایه سنک
ژاندارمه لغندن بشقه برشی یانجامشدر . آرتق هر مدنی دولت کی ،
ملت کی ، یکی تورکیا دخی بوکا موافقت ایده من . بوراسنی اسیر
اولک سنی یایدیره مانز . (راوو سسلری ، آلفیشلر)

خواجہ افندی۔۔۔ پاشا حصر تھری ہند چنی وبنغالہ ایالتندہ
بولونڈیہ ز زماندہ اورادہ بولنان اسلام قردہ شلمزہ تورکیا
حکومتی می آرایورسکزر دین محمد علی اسمندہ بر ذاتہ
قابودان ... اسمندہ کی کفرۂ فخرہ بر طوقات اوردینی کبی قان
چیقار مش در . بناء علیہ یک کوزل بیوردیکزر . مملکت چالیشقان
دیاریدر . بناء علیہ عنایت باری ایله بو مملکتتمزی خنت مثال
پرلرہ دوندر مکہ غیرت ایله جکزر و بونی بکلرز .

باش قوماندان — آرقداشلر، صوك سوز اوله، قديمشد، كه بز مملكتى
آرق اس. اولكهسى ياپه مايز. بلكه جمله كرك نظر دقتى جلب ايتمش اولان
لوزان قونفرانسك صوك مذا كرمى بو نقطه ايله علاقه دارد.
قونفرانسك شيميدىلك تعليقه اوغرايشى هپ عين مسئله دن،
عين نقطه دن منبشدر كى تاقى اولنه بيلير. اردولر من اك بيوك
بر ظفرى احراز ايتمشلردى ومشى مظفرانه سنى توقيف ايدمچك
هيچ بر مانع موجود دكلدى. (آلتيشلر)

بویله بر زمانده ائتلاف دولتلاری حقوق طبیعه مزى حقوق
مشررعه مزى مذاکرات ایله دخی تصدیق ایده جکلرینی و مسائلاک
مذاکرات ایله دخی حل اوانه جغنی سویلدیلار و زى قونفرانسه

دعوت ابتدیلر . ملتزم ، مجلسمزم و حکومتزم صمیمی اولارقی
صلح طرفدار ی بولندیغی ایچون مظفر اردولرمزی طور دیردی
و هیئت مرخصه مزی لوزانه کوندردی . آیلردن بری مذاکره لر
و مناقشه لر جریان ایدیور . فقط هنوز مخاطبلرمز بزمه اوج
سنهک ، دوت سنهک بر حساب رؤیت ایتمه یورلر ، اوجوز
ودت یوز سنهک بر حساب رؤیت باشلامشلردر . و حالا
مخاطبلرمز اسکی عثمانی دولتک تاریخه انقلاب ایتدیگنی و بوکون
یکی بر تورکیه دولتک موجود اولدیغنی و بوتورکیا دولتی قوران
ملتک چوق عزیمکار و جلادتلی بر ملت اولدیغنی و بو ملتک
آرتق استقلال تامندن و حاکیت ملیه سندن ذره قدر فداکارلق
یاپمه یغنی آکلامامشلردر . (آلقیشلر)

ایشته بونی آ کلا یاماق یوزندن دوچار تردد اولمشلر، دوچار توقف اولمشلردر. آرقداشلر، اونلر ایسته دکلری قدر تردد ایده بیلرلر. فقط بو ملت قرار قطعینسی ویرمشدرد. بو ملت ایچون تردد دورلری چوقدن کچمشدر. (براوو صدالری، سورمه کلی آلفیشلر) دولت لک هیئت مرخصه مزه ویردکلی صوک پروزه بالطبع هیئتمزجه شایان قبول کورومده دی. دیگر هیئت مرخصلر کی بزم هیئت مرخصه مزده وضعیت حکومته وایجاب ایدر سه مجلسه عرض ایتک اوزره مملکت عودت ایتک اوزرهدر. طبیعی ایضاحات واستیضاحات اوله جقدر. آنجق بتون ملت، بتون جهان ییلسونفک الک نهلیت والک نهلیت بو

ملت استقلال تامنك تأمین ایدل یکنی کور مدکجه یورومکه باشلادینی بولده بر آن توقف ایتمه بکدر . (شدتلی وسوره کلی آلفیشلر)
افندیلر ، هیچ کیمسه دن فضله برشی ایسته میورز . دنیانک هر مدنی ملتک طبیعه مالک اولدینی شیلردن بزی محروم ایتمه میلدلر و حقلمزلی تسلیم ایتمیدلر . چونکه حقلمز طبیعیدر ، مشر و عدلر ، معقولدر و زه لازمدر . بزبوحقندن و از کجه میه جکیز و نه قدر حقلی ایسه ک بو حقلمزی مدافعه و محافظه ایچونده مملکتتمزک ، ملتتمزک قابلیت و قدرتی او قدردر . (آلفیشلر)
افندیلر ، کوریلورکه بو قدر قطعی و یوکسک برنقصر عسکریدن سوکرا دخی بزی صلحه قاولوشمقدن منع ایدن اسباب دوعریدن دوعری یه اسباب اقتصادیه در ، ملاحظات اقتصادیه در . چونکه بو دولت ، بو ملت حاکمیت اقتصادیه سنی تأمین ایدر سه او قدر قوتلی تمیل اوزرنده برلشمش و تعالی ایتمکه باشلامش اولاجقدر و آرتق بونی برندن قیلا تاق ممکن اولامیه جقدر . ایشته دشمنلریمزک ، حقیقی دشمنلریمزک موافقت ، بر درلو رضا کوسترمه مدکلری بودر .

افندیلر ، بوفعلا واقع اولمشدر . صلح دینیلن شیئک تأمین ایچون جنیلرک بو حقیقی اعتراف ایتمه مکده کی ترددلرینه منطق معنا و یرمک ممکن دکدر . چوق شایان آرزو درکه پک یقین بر زمانده اولنلرده بو حقیقی اعتراف ایدرلر و بتون جهان مدینتک پک بیوک خواش و سسرله انتظار ایتمیکی صلحک انعقادیه

مانع اولوق مسئولیتدن اجتناب ایدرلر . شیمیدن اسباب حیاتیه مزلی تأمینیه باشلامش بولونیورز . وبالطبع حال صلحک انعقادنده دها بیوک انکشافات اولیور . فقط موفق اولوق ایچون چوق چالیشمق لازم اولدینی بیلملی یز . اقتصادیات ، اقتصادیات دیورز . فقط آرقداشلر ، اقتصادیات دیمک هر شی دیمکدر . یشاق ایچون ، مسعود اولوق ایچون ، موجودیت انسه ایتمه ایچون نه لازمسه اونلرک کانه سی دیمکدر ، زراعت دیمکدر ، تجارت دیمکدر ، سعی دیمکدر ، هر شی دیمکدر . بتون بوخصو- صانده الا ز مملکت و ملتتمزک نه حالده اولدینی سزلر چوق کوزل بیلر سکنز . توصیف ایتمک ایسته میه حکم . آنجق مملکتتمزک وسعتی و نفوستمزک بوسعتله تقدر غیر متناسب اولدینی ده خاطر لاییکز . بوواسع و فیضلی طوپراقلری ایشلیه بیلیمک ، ایشلمته بیلیمک ایچون نقصان ایلان آل امکانی بهمه حال فی آلات ایله تلافی ایتمک مجبوریتنده یز . مملکتتمزی بوندن بشقه شمندوفرلر ایله و اوزرنده اوتوموبیللر چالیشیر شوسه لر ایله شبکه حالنه کتیرمک مجبو یتنده یز . چونکه غربک و جهانک وساطتی بونلر اولدجه ، شمندوفرلر اولدجه ، بونلره قارشى مرکبلر وقاغنی ایله وطیبی یوللر اوزرنده مسابقیه چیقیشمه نک امکانی یوقدر . مملکتتمز زراعت مملکتیدر . بو اعتبارله خلقتمزک اکثریتی چیقتجیدر ، چوباندر . بئازه غیه اک بیوک قوتی ، قدرتی ساحه ده کوستره بیلر و بو ساحه ده مهم مسابقه میدالرینه

آنبه بيليز . فقط عيني زمته صناعتمزي ده تزييد وتوسيع ايتك مجبورينده يز اكر صنعت خصوصنده ينه مساحكار اولور سهق او حاليه آثار صنايعده ينه خراج كذارى اولور زه محصولات و معمولاتك مبادلاتى و ثروته انقلابى ايچون تجارته احتياجى وارد . تجارتك اغيار النده قالمى مملكتكمزك ثروتندن لزومى قدر استفاده ايده ميمكى باعت اولور . فقط بوتون بونلر سويله يلدكى قدر بسيط و قولاي اولمايان شيلردر . بونده موفق اولاي بيلمك ايچون حقيقه مملكتك و ملتك احتياجه مطابق اساسلى پروغرام اوزرنده بوتون ملتك متحد و هم آهنگ اولهرق چالشمسى لازمدر . هيئت عليه كز بو اساساتك اك قيمتليارنى انشا الله بولوب اورته يه قويه جقسكز . آرقداشلر نجبه يكي دولتمزك ، يكي حكومتكمزك بوتون اساسلى ، بوتون پروگراملى اقتصاد پروگرامندن چيقا ليدر . چونكه ده مين ديديكيم كې هر شي بونك ايچنده مندمجدر . بناء عليه اولادلر مزي اوصورتله تعليم و تربيه ايتلى زه ، اولنره او صورتله علم و عرفان ويرملى يزكه عالم تجارت ، زراعت و صنايعته و بوتون بونلر ك فعاليت ساحلرنده مشر اولسونلر ، مؤثر اولسونلر ، فعال اولسونلر ، علمى برعضو اولسونلر . بناء عليه معارف پروگراممزه كرك ابتدائى تحصيلده ، كرك اورته تحصيلده و يريله جك بوتون شيلر بو نقطه نظره كوره اولما ليدر . معارف پروگراملر مزي كې شعيات دولت ايچون تصور اولنه جق پروگراملر دىخي اقتصاد

پروغرامنه استناد ايتكدن كندىنى قورتاره مازلر . اساسلى بر پروغرام تثبيت ايتك بو پروغرام اوزرنده بتون ملتى هم آهنگ اولهرق چالشدير مق لازمدر .

بزم خاقمزمك منفعتلىرى يكدىكرندن آيريلير . صنوف حالنده دكل بالعكس موجوديتلىرى و محصله مساعيسى يكدىكرينه لازم اولان صنفلر دن عبارتد . بو دقيقه ده سامعلم چيقتيجيلردر . صنعتكارلردر ، تجارلردر . و عملدر . بونلر كه هانكيسى يكدىكرينك معارضى اولاييلير . چيقتيجينك صنعتكاره ، صنعتكارك چيقتيجيه و چيقتيجينك تجاره و بونلر كه هيسنه ، يكدىكرينه و عمله يه محتاج اولديقى كيم انكار ايده بيلير .

بوكون موجود اولان قابريقه لرمزده ودها چوق اولسى تنى ايتديكمز قابريقه لرمزده كندى عمله من چالشا ليدر . مرفه و ممنون اولار ق چالشا ليدرلر و بتون بو صايدىقمز صنفلر عين زمانده زنكين اولما ليدر و حياتك لذت حقيقيسى طاتاييلما ليدر كه چالشمق ايچون قدرت و قوت بولاييلسون . بناء عليه پروغرامدن بحث اولندينى زمان عادتاً ديتيه بيلير كه بوتون خلق ايچون برسى ميثاق مليسى ماهيتنده اولان پروغرام اطرافنده طويلانمقندن حاصل اولاجق اولان شكل سياسى ايسه على العاده بر فرقه ماهيتنده تصور ايدله مك لازم كاير و بمدالصلح وقوعه كله بيله جك اولان بويله بر شكل سياسينك شيمدى يه قدر اولدينى كې ملتك عزم

و ايمانيله و وحدت و تسانديك بر برينه مظاهر اولمسييله موفق
اولاجني حقنده كي قناعتم قويدر و بامدر .

افنديلر ، هيئت عليه كرك . كون عقد ايتيش اولديغي تور كيا
اقتصاد قونغره سي چوق مهمدر ، چوق تاريخيدر . ناصيله
ارضروم قونغره سي فلاكت نقطه سته كلش اولان بوملتى قورتاروق
خصوصنده ميثاق مليتك وتشكيلات اساسيه قانونيك ايلك تمل
طاشلريني تدارك خصوصنده عامل اولش ، مؤثر اولش ، متشبه اولش
و بوندن دولاي تاريخمزه ، تاريخ مليمزه اك قيمتلى و يوكسك
خاطره ي احراز ايتيش ايسه قونغره كز دخى ملتك و ملكتك حيات
و خلاص حقيقيسنى تأمينه مدار اولاجق دستورك تمل طاشلريني
واساسلريني احضار ايدوب اورته يه قويماق صورتييله تاريخده اك
بيوك نامى و چوق قيمتلى بر خاطره ي احراز ايده جكدر .
(آلقيشار) بوقدر قيمتلى و تاريخى قونغره كزى كشاد ايتيك
شرفى بكا بخش ايتديك كزدن دولاي خاصه عرض تشكرات
ايدرم . (آلقيشار) (استغفر الله سسلى) و بويله بر قونغره ي
عقد ايدن سزلسكز . بوندن دولاي سزى شسايان تبريك
كروروم . و تبريك ايدرم . (تشكر ايدمرز سسلى) قونغره
كشاد ايدلشدر افندم .

